

Stanko Špoljarić
Danijel Žabčić

Branimir DOROTIĆ

Prema svjetlu

Fragmenti sakralnoga opusa

Branimir Dorotić

Prema svjetlu

Izdavač:
Ogranak Matice hrvatske u Samoboru

Za izdavača:
Gordan Črpić

Urednik:
Branimir Dorotić

Fotografije:
Leos Rieger, Alen Bregeš
(ostale fotografije pribavljene su dobrotom župnih ureda pojedinih župa)

Obrada fotografija:
Stjepan Pepi Beljak

Lektura i korektura:
Dubravka Dorotić Sesar

Grafičko oblikovanje:
Neven Marin

Tisak:
Grafomark-Zagreb

Naklada:
130 primjeraka

ISBN 978-953-6588-68-8

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001097983

Samobor, travnja 2021..

Stanko Špoljarić
Danijel Žabčić

Branimir Dorotić

Prema svjetlu

Fragmenti sakralnoga opusa

maticahrvatska
Ogranak Matice hrvatske u Samoboru

Sadržaj

Danijel Žabčić, Gordan Črpić – Umjesto predgovor 7

Stanko Špoljarić – Sakralne teme Branimira Dorotića 9

Vitraji u crkvi sv. Jakova u Međugorju 11

Vitraji u crkvi sv. Josipa u Zagrebu 21

Križni put 32

Vitraji sakralne tematike u crkvama od Osijeka do Majura 49

Prikazi svetaca u hrvatskim crkvama 84

Danijel Žabčić – O galerijskoj aktivnosti Branimira Dorotića 114

Branimir Dorotić – O izložbenoj galeriji „Zvonik sv. Josipa“ 116

Bilješke o autorima tekstova – Stanko Špoljarić, Danijel Žabčić 118

Branimir Dorotić – Autobiografija 120

Radni CV 122

Pogovor, Umjesto zahvale 128

U tekstualni su dio uvršteni stihovi Stjepana Licea, preuzeti iz male monografije „Prema svjetlu na istome putu“ (Run-prom 2001.) i naputak za teme „Lux vera“, studiju svjetla staklofuzije izvedene u kapelici Hrvatskoga katoličkoga sveučilišta u Zagrebu 2012. godine.

Umjesto predgovora

Povjesnica suvremene hrvatske umjetnosti nezamisliva je bez elaboracije njene sakralne dionice. Unutar te dionice na poseban način ističe se Branimir Dorotić kao autor velikog broja vitraja koji po likovnim vrednotama, u kontinuitetu, stoje uz bok I. Dulčiću, Z. Šulentiću, Đ. Sederu, S. Šohaju...

Stoga je neophodno Dorotićev opus primjereno prezentirati. Kulturološki i umjetnički (osobni likovni idiom) doprinosi i duhovnom kapacitiranju naše suvremene umjetnosti. Dorotićevi vitraji locirani su diljem Hrvatske, a njegova likovna djela ocijenjena su kao plošno koloristička koncepcija svjetlosti. Ona ne robuju preciznim ikonografskim programima već po svom imaginacijskom zahvatu inovativno artikuliraju medij. Sve to nadopunjuje i blistava zanatska izvedba. Stoga se nameće potreba da se opus slikara Branimira Dorotića eksplicira kao imperativ visokih umjetničkih vrijednosti koje opstoje kao opće dobro naše likovne kulture.

Danijel Žabčić

Teško je opisati Branimirov opus, baš kao i njega samoga. Razlog je vrlo jednostavan: kad god preuzetno pomisliš da si uhvatio nit, shvatio djelo u dovoljnoj mjeri da ga s distance ne razlučujući razlučiš, nađeš se u situaciji da ti zasmeta jedan detalj u trivijalnoj kompoziciji, onda ga pokušaš relativizirati, previdjeti ili nekako uklopiti. Napokon shvatiš da se detalj savršeno uklapa i da kompozicija uopće nije trivijalna već da je to pin za ulazak u novi kozmos koji izlijeće iz kontinuiranog kaosa. Kaosa koji straši plastično orisan Branimirovim oporim okom, ali kaos koji ukroćen biva bezopasno, pače trivijalno jednostavno uokviren u Branimirovoj duhotvornici, uz već spomenuti detalj.

Kao predsjedniku Ogranka Matice hrvatske u Samoboru nekurtoazno mi je velika čast, a ujedno i veselje da mogu sudjelovati u otkrivanju horizonata koje nam je Branimir Dorotić darovao. On je dio jedne generacije koja nas je nosila u manje dobrim, više zlim vremenima i omogućila nam da preživimo, ili se barem održimo na životu.

U povijesti čovječanstva bilo je mnogo pokušaja genocida, ubojstava naroda. Strašnih, nezamislivih, ali manje-više neuspješnih. Neuspješnih zato jer se narod ne ubija biološki, već, ako se ubija, ubija se kulturno, duhovno. Mi smo preživjeli.

Kultura i duh ovoga našega Grada nama je nešto posve normalno. A često je to plod života onih iznimki koje potvrđuju pravilo mijenjajući ga. To je posao koji se može raditi samo s ljubavlju, a tko se ljubavi laća, to životom plaća! Drugu valutu ljubav ne priznaje!

Hvala Branimiru što se svojim životom u ljubavi ugradio u naš Grad i hvala mu što je dopustio da mu se, barem ovako skromno, u sažetku sažetka, nekako odužimo.

Gordan Črpić
predsjednik ogranka Matice hrvatske u Samoboru

Stanko Špoljarić

Sakralne teme Branimira Dorotića

Četiri desetljeća umjetničkog stvaranja Branimira Dorotića obilježena su interesom za mnoge teme i razne likovne vrste, ali s jednom naglašenom konstantom: povezanosti s motivima sakralne tematike. Najčešće ih je oblikovao u tehnici vitraja. Velike teme kršćanske ikonografije prati uvjerljivost njegova slikarskog izraza prožetoga i osobnim vjerničkim uvjerenjem. Polazište je Evanđelje – izrečeno na oltaru, primijenjeno u životu s dubokim razumijevanjem sadržaja i utkano u likovnu provedbu djela. Mudrost i poniznost ključevi su smirenosti u slikarskim duhovnim vježbama koje pustoš u praznim otvorima zida pretvaraju u život i u tajnu. Tu s milošću ustrajnosti ideja prerasta u djelo. Dorotićevu stilistiku u desetljećima kreativnog kontinuiteta karakteriziraju i mijene načina, no bez radikalnih otklona. Ne radi se o pravolinijskom kretanju u kronologiji opusa već zaokruženim fazama (projektima) izraza, kojima se Dorotić vraća s iskustvom novog perioda. Ne ostavlja ranije radove bez ostatka nego zadržava osnovnu likovnu temperaturu svoje umjetničke i spoznajne osjetljivosti. Izražava se pretežno u tehnici vezanoj za arhitekturu, promišljajući stalnu promjenjivost odnosa boje i svjetla, sugerirajući stanja nemjerljivosti duhovnog u sadržajnoj slojevitosti s činjenične i asocijativne strane. U reprezentativnosti izgleda vitraji umnogome proširuju veličajnost ambijenta crkve, nadilazeći dojmom samu razinu ljepote ukrasa. Vitraji su poveznice vanjskog i unutrašnjeg prostora, u interijer crkve uvode slikom silnice sunca i profinjene tonove zore, žarkost podneva i blagost predvečerja, vidljivo disanje svjetla u boji s tišom zvučnošću i raskošnom orkestracijom. Stvarnost i naznačenost oblika stvaraju dojam uzdignuća realnog kroz dodir zemlje i neba. U slikama svakodnevnog obnavljanja, od nestajanja do blistavosti intenzivnog sjaja, otvara se prilika za meditaciju, za rast umjetnika i vjernika. Poštujući specifičnosti vitraja u osvajanju potrebne likovne slobode Dorotić itekako vodi računa o odnosu vitraja i zida, o karakteru arhitekture, čitkosti prizora. Sakralnoj tematici Dorotić pristupa s punim umjetničkim predanjem, i – što nije nevažno – sa sjajnim poznavanjem tehničke strane u realizaciji vitraja. Vid odgovornosti leži i u njihovoj konstantnoj izloženosti u vidu "stalne izložbe" u crkvi, pa i u tragovima davnašnjeg značenja "biblije siromašnih". Dorotić vodi računa o likovnoj razradi i vizualnoj atraktivnosti vitraja sukladno njihovoj postavi na zidovima crkava. Upućen je u višestoljenu tradiciju vitraja sa sakralnim motivima, ali s pogledom prema suvremenim uradcima. To znači – bez drastičnih rezova, s rasponima od čitke ritmizacije ploha, usitnjenih faseta, elegancije staklene čipke do neke "rustikalnosti", te kolorističke uzbudljivosti i mirnijih suzvučja, s korespondiranjem klasičnog i modernog vitraja. Dorotić u svakom konkretnom načinu nalazi vlastita, zanimljiva rješenja premda svoja htijenja katkad treba uskladiti s prijedlozima i uvjetima pa i s većim nerazumijevanjima biskupije ili župe u čijim se crkvama vitraji realiziraju. Objektivno, oni mogu sputavati no Dorotić je i svojom spremnošću na kompromis dosegao vrijednosnu razinu zrele likovnosti, i to u vrlo zahtjevnim složenim projektima i u oblikovanju tek pokojeg vitraja u prostoru crkve ili samostana.

Studija teme Starog i novog zavjeta, (Tetramorf – sedam sakramenata) za portal crkve bl. Alojzija Stepinca u Rakitju (nije realizirano)

„MAIESSTAS DOMINI“, tema APOKALIPSE, nerealizirani vitraji pročelja crkve sv. Jakova u Međugorju (BiH)

Izvedeno u Domus Dei, Rim, 1987. godine

Vitraji u crkvi sv. Jakova u Međugorju

Međugorje, mjestance u zapadnoj Hercegovini južno od Čitluka, postalo je poslije Gospina ukazanja 1981. godine svjetski poznato marijansko svetište u koje tijekom čitave godine dolaze brojni vjernici što traže duhovnu okrepu. Postoji u njemu više duhovnih orijentira, mjesta na kojima hodočasnici obogaćuju svoju vjeru – od Brda ukazanja i pejzaža s postajama Križnoga puta do župne crkve svetih Jakova i Filipa, gdje sudjeluju na svetoj misi i drugim pobožnostima. Blažena Djevica Marija svoje je poruke prenijela grupi djece iz hercegovačkog kraja u relativnoj blizini same crkve. Gradnja trobrodne crkve započeta je 1934. godine i s prekidima radova građevinski je dovršena i arhitektonski uređena 1969. godine. Poslije Marijina ukazanja međugorska župna crkva postala je crkva cijeloga svijeta. Prostorne su joj značajke definirane, no za sakralno oplemenjivanje interijera bila su potrebna rješenja koja će uključivati i visoke estetske kriterije i izraz sadržaja vjere. Visoki kriteriji ispunjeni su u slikarskim ostvarenjima u tehnici vitraja, motivima posvećenih Blaženoj Djevici Mariji. Međugorje i na taj način proslavlja Gospu, a domaćini i putnici

čista srca sa svih strana svijeta dožive ljepotu svoje vjere u duhovnoj i likovnoj punini. Brojni prozori, njih 28 (uz tri velika na samom pročelju) tražili su na potki sakralne tematike uvjerljivo umjetničko osmišljavanje. Jasno je da se radi o izuzetno odgovornom umjetničkom zadatku, kako zbog velikog broja sastavnica (malo je takovih primjera u hrvatskoj umjetnosti) s nužnošću zadržavanja stilskog i kreativnog kontinuiteta od prvog do posljednjeg prizora, tako i zbog pružene privilegije stvaranja na posebnom, za umjetnika posvećenom mjestu Gospine duhovne nazočnosti.

Pobjedom na natječaju za vitraje u crkvi Branimir Dorotić prihvatio je izazov te 1987. godine oblikovao vitraje za bočne zidove sakralnog prostora u uglednoj radionici Domus Dei u Rimu, pokazavši koncepcijom i izvedbom neospornu umjetničku snagu. Bez obzira na vrlo intenzivan stvaralački period nakon diplomiranja na zagrebačkoj likovnoj akademiji 1983. godine vitraji u Međugorju bili su novo iskustvo i po složenosti nadilaze sve ranije ostvareno i s umjetničke i s tehničke strane. Talent i zanos uz određena praktična znanja bili su temelj za dosegnutu umjet-

ničku dojmljivost ostvarenu u dva slijeda povezanih scena, tako da svaki prizor s jedne strane zida ima svoj ekvivalent na drugoj. Dakako, ne u doslovnom smislu nego u dodiru duhovnih sadržaja. Na lijevoj su strani (gledano od ulaza) prizori iz Marijinog života, a na desnoj likovna interpretacija Marijinih poruka u Međugorju. O njima je fra Bonaventura Duda napisao "Branimir Dorotić naslovljuje ovu svetu slikovnicu na međugorskim prozorima NA ISTOME PUTU. Što to znači? On vas pozivlje da na svakoj slici pronađete – sebe. On želi da vas slike s njegovih prozora uvedu na isti put kojim je hodala Marija, pa da dođete istome cilju". Na mjestu posebnog blagoslova i umjetnik u sustvaralještvu i svi kasniji svjedoci osjete novi pripjev vlastitoj vjeri. Svaki vitraj likovno je samodostatan, a istodobno je sa svojim naglascima i najava slijedećeg. I scene teku u poetizaciji sakralne tematike i kvalitetom i brojnošću osvajaju interijer crkve. Postavljene na uobičajenoj visini, na uzdignutom zidu srednjega broda, nikako nisu tek efektni prsten prostora. Svjetlošću se spuštaju u duhovna očišta vjernika. U vertikalnom formatu ovalne gornje obrubnice

niz započinje sa scenom Marije sa sv. Anom, nastavlja se Navještenjem, Isusovim rođenjem, Pohodom triju kraljeva, Prikazanjem u hramu, Našaćem u hramu, prizorima iz Isusovog javnog života, do majčinske boli u Marijinom kalvarijskom susretu s Isusom, patnje pod Križem, sažete u sceni Pieta. Marijinim Uznesenjem završava ovaj impresivan ciklus različitih sadržajnih ozračja, lirskih, dramatskih, slavnih. Ovim često interpretiranim motivima u umjetnosti, i u povijesti i danas, Dorotić je dao niz originalnih rješenja te opisano u Evanđelju razvio potrebnom figurativnošću u sintezi realističnosti i stilizacije forme. Klasičnim temama biblijske inspiracije Dorotić pristupa nizom čitkih, uvjerljivih kompozicijskih rješenja, sjajno koristeći relativno uski izdužen kadar, naglašavajući vertikalitet osi likovima, s koncentracijom svjetla i tvarnošću predmetnog, s mijenama od jednostavnog do složenog scenarija. Fizičkim trakama, a duhovnim zrakama Dorotić okružuje likove stvarajući u uzvišenosti ambijenta ikonografsko jedinstvo. I u kontinuitetu mijenja se ljestvica tempa i metodičnost, a na trenutak se dogodi prepuštanje likovnoj igri u

provedbi nekog detalja – vitrajnim crtovljem, zakrivljenim i ravnim, te odmjerenim partikulama sklada površine oplemenjene bojom. Dorotić njeguje koloristička suptilnost s tek povremenom većom kromatskom intenzivnošću u blistavosti traveja. Disanje i drhtaj svjetla dolazak je nebeskog u svete prizore na zemlji, vodilja Dorotićeve umjetnosti. U poetičnosti i melodioznosti izraza nižu se slikarski složene rečenice – i u znanim novozavjetnim scenama i u slijedu vitraja slobodnije interpretacije uprizorenja Marijinih poruka. Asocijativne karike, simboli, znakovi duhovnog obilja obogaćuju figurativnu širinu prikaza s iskazanim blagoslovom. On se iskazuje i porukama i opomenama, o miru, vjeri, skrušenosti, o važnosti molitve i predanja Bogu, uzornosti u životu, upućenosti ka nebeskom, o obitelji, zabrinutosti za svijet, a iznad svega o neizbrisivosti ljubavi. Dorotić je nalazio načine svjedočenja zbilje vjere u današnjem vremenu preko sakralnih motivskih izdanaka, s Gospom kao ishodištem i smislom puta. A vitraji su kao lahor u stamenosti crkvenog prostora sa stalno prisutnim Marijinim licem.

Za pročelje crkve u Međugorju Dorotić je naslikao detaljne skice za monumentalnu triptihalnu kompoziciju, no ona nažalost nije realizirana. Tema je Apokalipsa. U srednjem (većem) polju prizor je "Majestas Domini, Krist u slavi" (Otk 4,2–11), a sa strane su prizori "Žena odjevena u sunce i sedmoglavi zmaj" (Otk 12,1–9) i "Sv. Mihovil pobjeđuje sotonu" (Otk 12,7–9). Razlike prema vitrajima na bočnim zidovima crkve su znatne, ponajviše zbog slikovitošću zamršene izvanredno dinamične vizije sv. Ivana, prevedene u autorsku likovnu provedbu. Dominira sjaj zlatnih (žutih) vrijednosti, svjetla vječnosti uz kovitlanje površine minuciozno istkane izuzetnom crtačkom vještinom.

Bilješka autora:
Međugorje prvo ukazanje bilježi 1981.godine. Očitim djelom Božje providnosti uza sva osporavanja Međugorje opstaje i traje kao mjesto molitve. Ponesen rano hodočasničkim valom u susretu s tim mjestom što ga posvetiše ljudska muka, nada i Božja milost, promijenio se i moj život. Spletom okolnosti 1987. ponuđeno mi je tada, bez ikakvih obaveza raditi skice osnutaka za vitraje crkve Sv.Jakova. Ono što je sugerirano kao tema bile su Gospine poruke djeci vidjeocima i narodu okupljenom u molitvi i čašćenju sv. Euharistije. U skromnosti onih prilika, naslućujući tegobe dolazećih vremena vidio sam vrlo jasno u nizu od 14 prozora Marijin Križni put. Nešto što je zajedničko Mariji i svakom hodočasniku u potrebi. Samo po sebi nametnulo se u nasuprotni niz uvrstiti teme poruka u korelaciji s Marijinim postajama.
I tako sam se kojih mjesec dana kasnije našao u Rimu, gotovo početnik u ovom zanatu, prepoznajući čudo kojem i danas s zahvalnošću svjedočim. (B.D.)

zajedno, bit ćemo svjetlo, zajedno

Nastavljamo svoj hod, Gospodine
s tobom koji si mir naš.
Oči naše, premda još uvijek zastrte,
gledaju tvoje spasenje koje se zbiva ovdje među nama
i kojim je obasjano lice svakog čovjeka.

Prosvijetli nas i potakni da i mi budemo dionici
u tvojemu djelu koje i sada izvodiš zauzet za svako biće.
Daj da u običnosti svojih života
s ljubavlju i radosnom, nenametljivom požrtvovnošću
prionemo uz one uz koje je tvoja providnost poželjela
da proživimo svoje dane
te da se i po tome i tvoja slava nastani među nama.

1. 4. 1991.
Stjepan Lice

blagost
koja nadsvođuje
i vrijeme i vječnost
ispunjava i čovjeka
u njegovoj zrelosti
žari iz njega

Stjepan Lice 28. 3. 1991.

Studija teme za vitraj, skice - II niz, 2002. g

Vitraji u crkvi Sv. Josipa u Zagrebu

Vitraji Branimira Dorotića u crkvi sv. Josipa na zagrebačkoj Trešnjevci nastali su između 2004. i 2008. godine. Otklon su od preciznije vitrajne figurativne opisnosti i smirenog ritma i reda i već ih karakterizira sraz formi, dinamičnost loma i praska, krivulja u općoj pokrenutosti scene. Figure se pojavljuju tek povremeno, integrirane u identični tretman metaforičnih formi tvoreći zajedno scene ekspresionističkog naboja. Vitraji su prepjev, preobražaj biblijskih tekstova, razlomci stanja i izgleda, s čvrstoćom i pucanjem membrana. Energija se osjeća u nasadima, nadiranju oblika, u njihovu razmicanju i sabiranju, u jakim vitrajnim obrubnicama i otvorenoj paleti. Daleko od svake sheme i statičnosti Dorotić se u zadržavanju mostova discipline prepustio i spontanosti, težeći silnicama likovnog pulsiranja. Svaka faseta, s lelujavim i usječenim granicama, spiralnim i ravnim, uključena je u likovnu narav djela idealno prepletenu sa sadržajem, dovedenim do potresnosti. Duhovne lozinke izrasle iz sakralne literature Dorotićevom

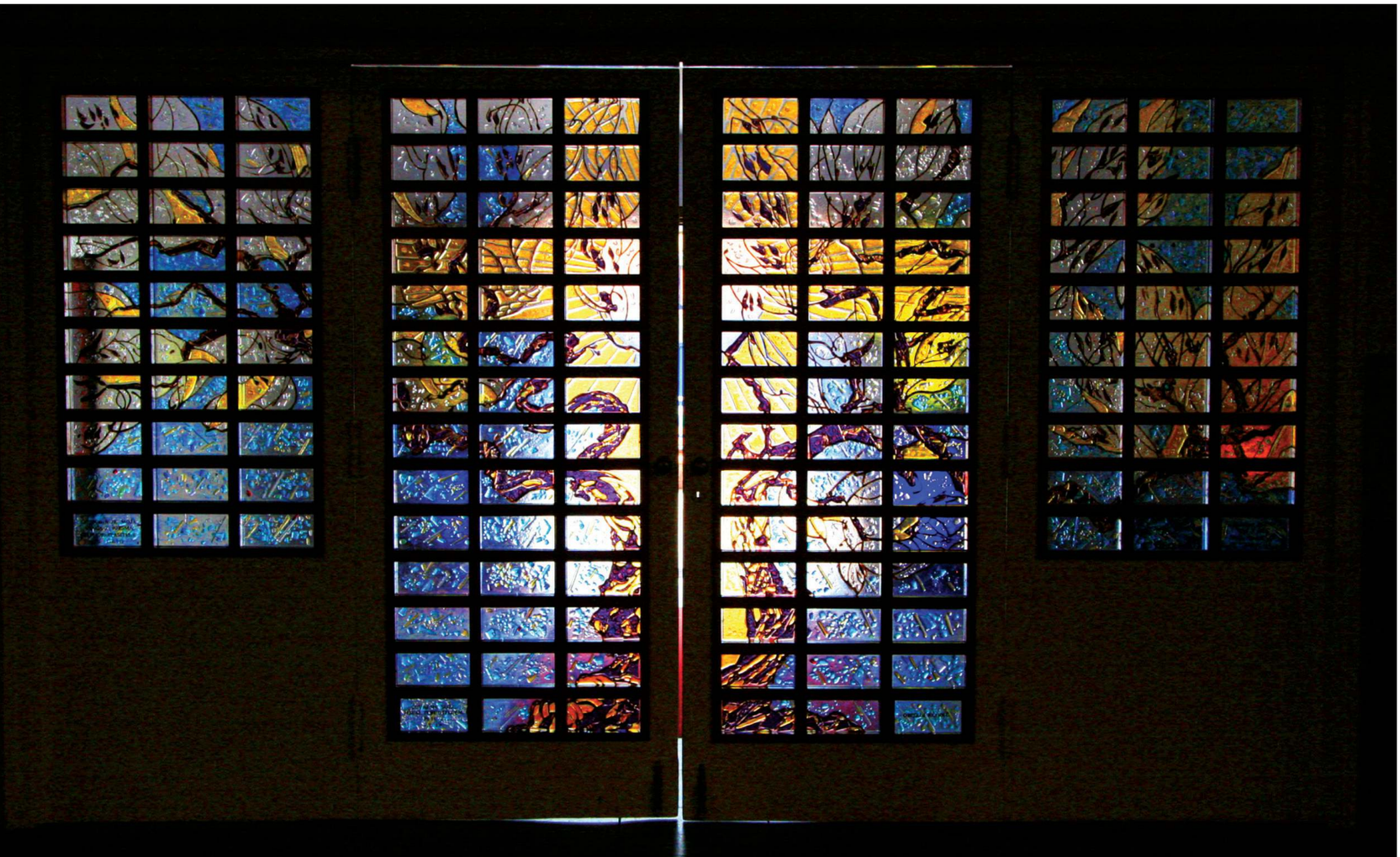

likovnom konkretizacijom dobivaju i predvidljive i neočekivane naglaske, umjetnički i motivski razumljive. Očituju se u spajanju neba i zemlje, biblijskih vremena i sadašnjosti, u stalnoj jeki koja odzvanja liturgijskim prostorom. Nikako tjeskobe već shvaćanja neizmjernog Božjeg djela. Promatrač je okom, srcem i dušom uključen u Dorotićev slikarski hvalospjev, koji barokizirajućom bujicom oblika osluškuje događanje velikih istina vjere. Možda i s određenim naporom, ali proniknućem u ideju nagrada je višestruka. Prati put od same geneze stvaranja. Ukupno šesnaest vitraja pravokutnog formata promatra se u parovima, na lijevoj strani crkve razmatranja o povijesti spasenja povezana su sa slijedom na desnoj strani. Ikonografski program tematskih i sadržajnih cjelina osmislio je Ivan Šaško koji je to iznio u publikaciji o spomenutim vitrajima. "Zadatak je bila cjelovitost koja se neće raspršiti u nepovezanim motivima, ali ujedno i cjelovitost koja će moći preživjeti kroz "josipovsku hermeneutiku". I tako je nastao pokušaj koji nije poput mnogih, da se sv. Josipa izdvoji i uzdigne na nedodirljivu osobnu razinu svetosti. Sv. Josip je i na ovim vitrajima odraz njemu svojstvenih obilježja: osluškivanja Boga, a ne govora; pouzdanja u Boga, a ne preuzetnosti; skromnosti, a ne uznositosti. On je uronjen u povijest spasenja, a ona se iščitava u njegovoj povijesti vjere.... "U središtu nisu epizode iz Josipova života, nego njegovo mjesto u životu stvorenog, a osobito čovjeka s Bogom." ...

Ako bi vitraje u sv. Josipu usporedili s onima u Međugorju upotrijebili bi iste pojmove, čitkost i mističnost. No s različitim redoslijedom. Prvo spomenuto vrijedi za Međugorje, a za vitraje u Zagrebu slijed je obrnut.

Na ulaznim vratima crkve na Trešnjevci razvedenih velikim brojem identičnih malih otvora, ispunjenih reljefnim staklenim plohama Dorotić je naslikao kompoziciju Drvo života. U rastu (uzletu) imaginarne vegetabilne forme, s bezbroj niti i izdanaka dosegnut je u djelu likovne maštovitosti vitalitet oblika i njihovih značenja.

„Drvo života"- staklofuzija, vratnice atrija crkve sv. Josipa, Trešnjevka, Zagreb 2005.

STVARANJE KOZMOSA

STVARANJE LJUDI I PRVI GRIJEH

„PROTOEVANĐELJE“

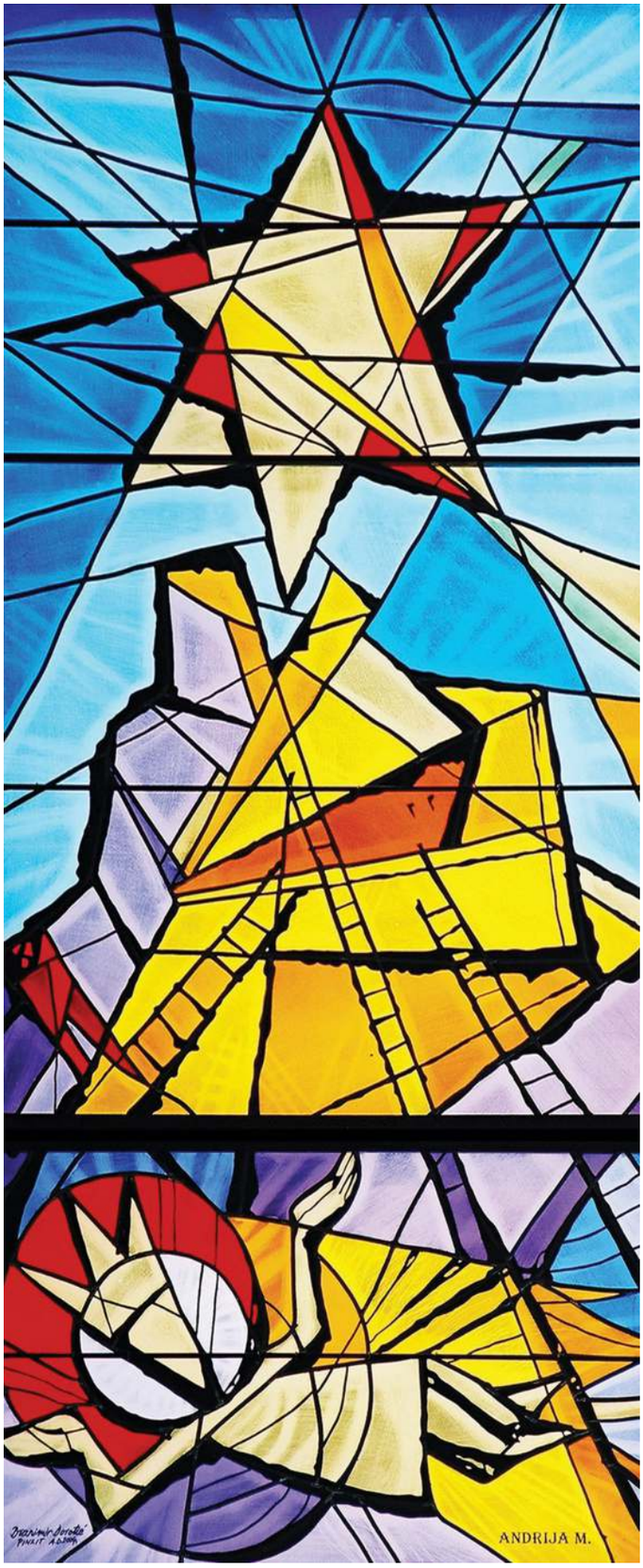
POTOP I ZNAK SAVEZA

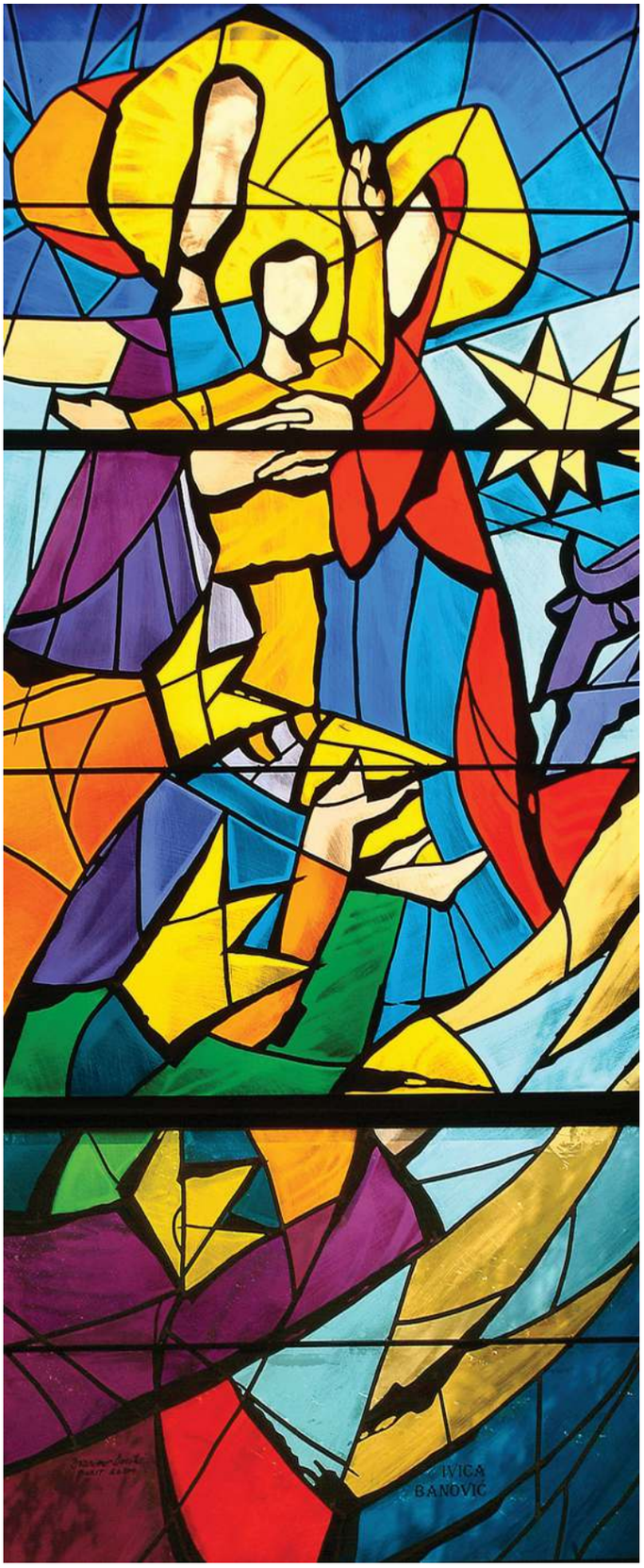
OBRAĆANJE JAKOVU I JAKOVLJEV SAN

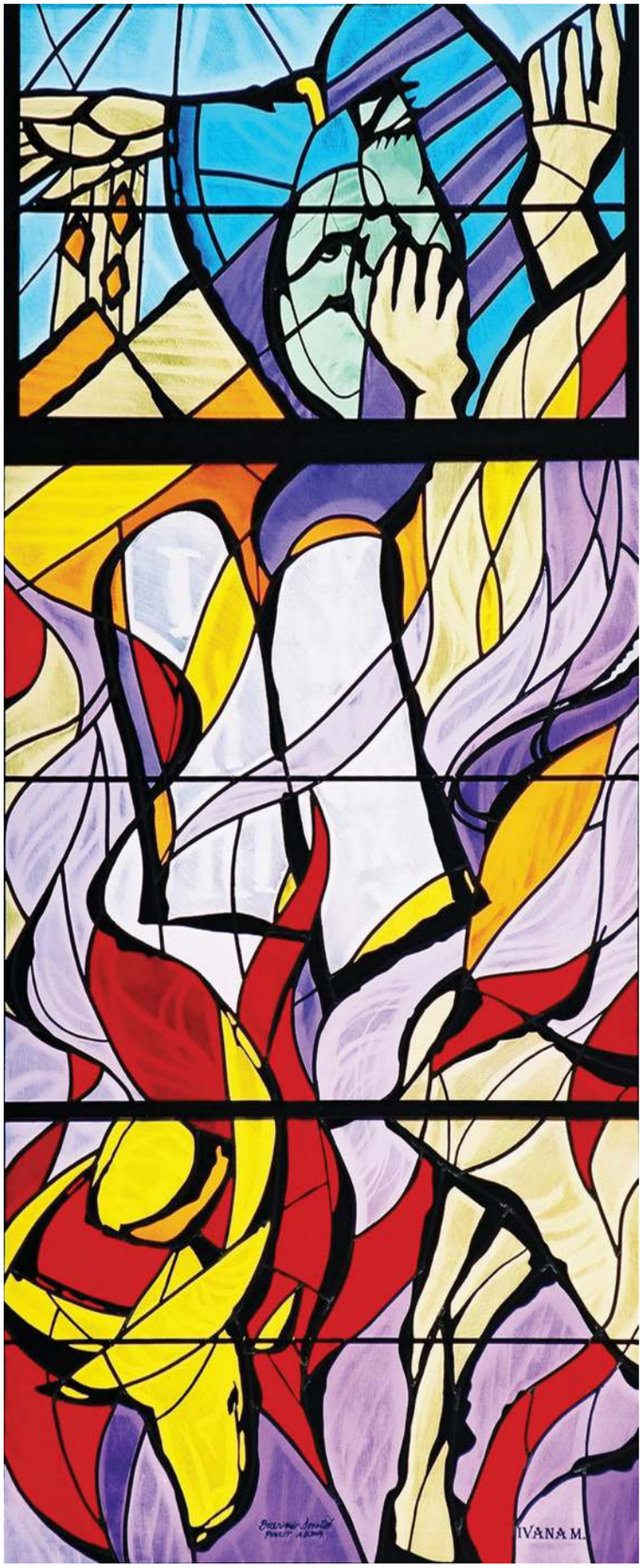
NAVJEŠTENJE I JOSIPOV SAN

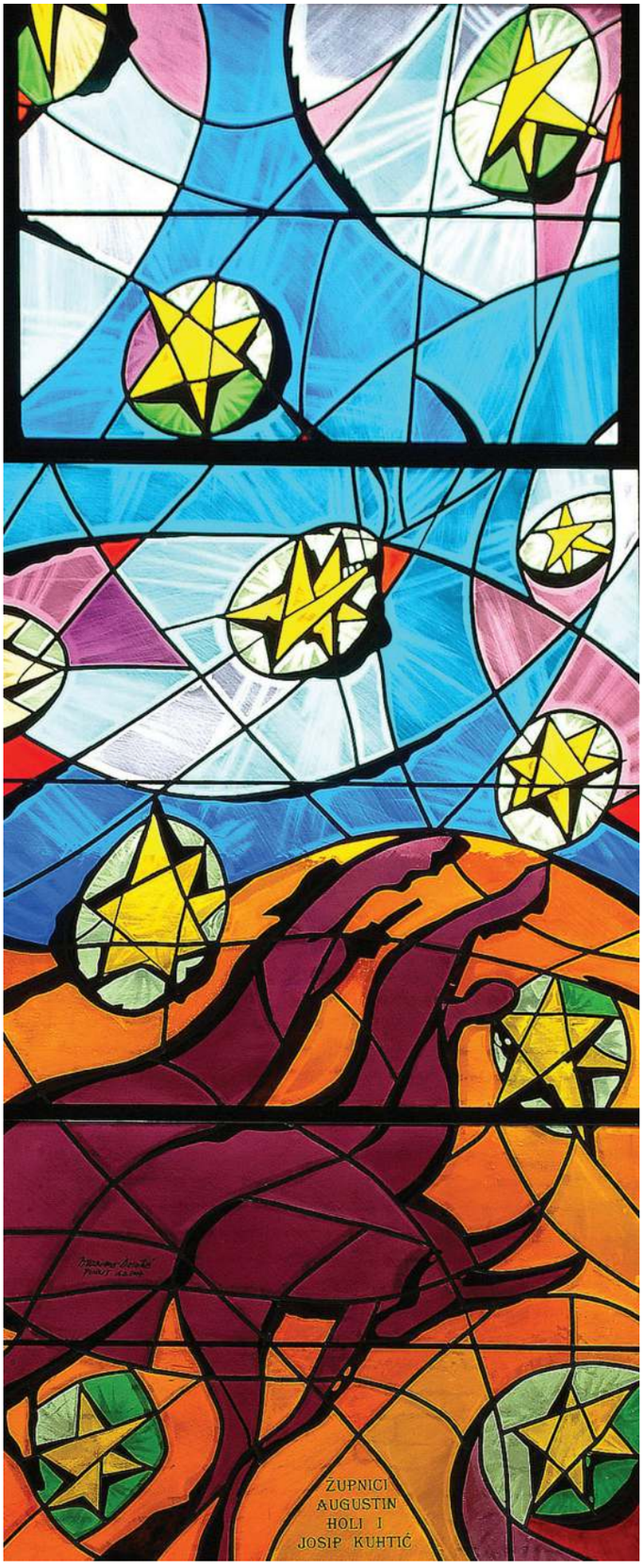
IZAIJA (NATAN) – BILEAM (DAVID)

ROĐENJE KRISTOVO - BOGOJAVLJENJE

JOSIP EGIPATSKI – MOJSIJE (IZLAZAK)

BIJEG U EGIPAT – POVRATAK IZ EGIPTA

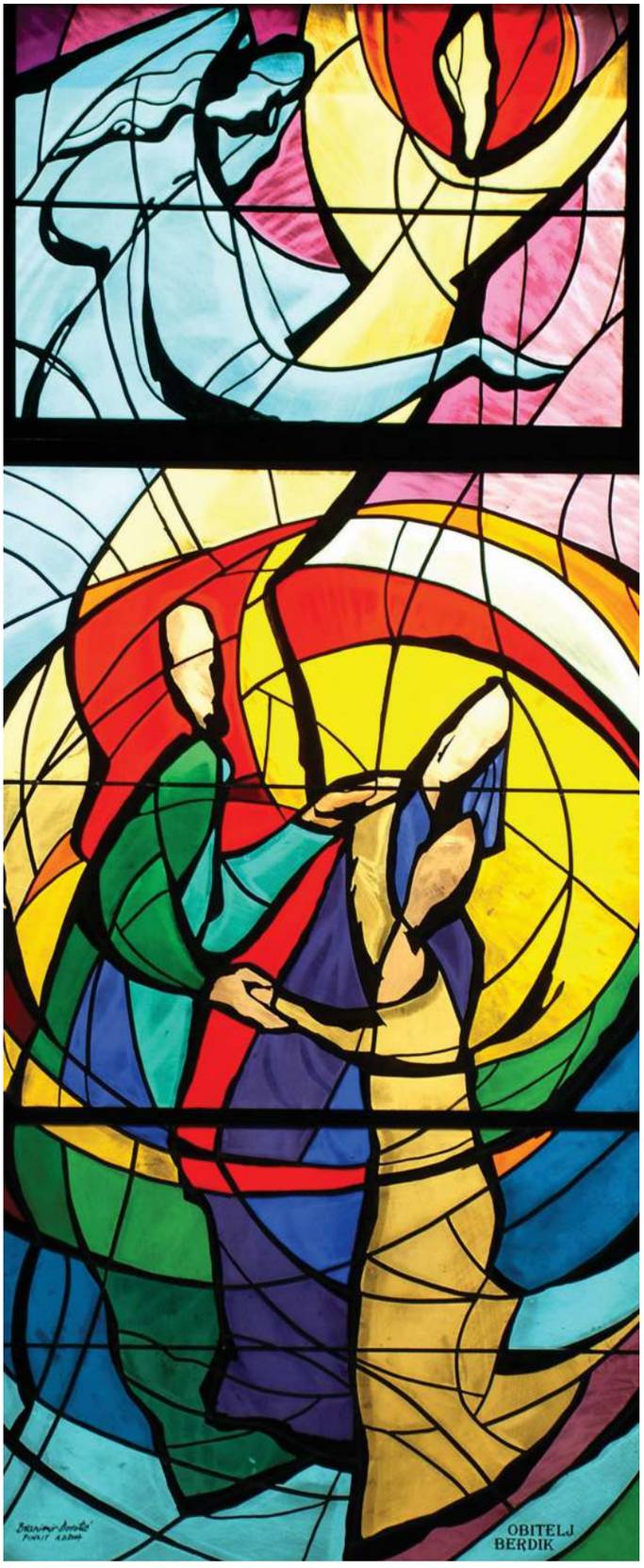
GRADNJA HRAMA – OBNOVA NAKON PROGONSTVA

PRIKAZANJE U HRAMU

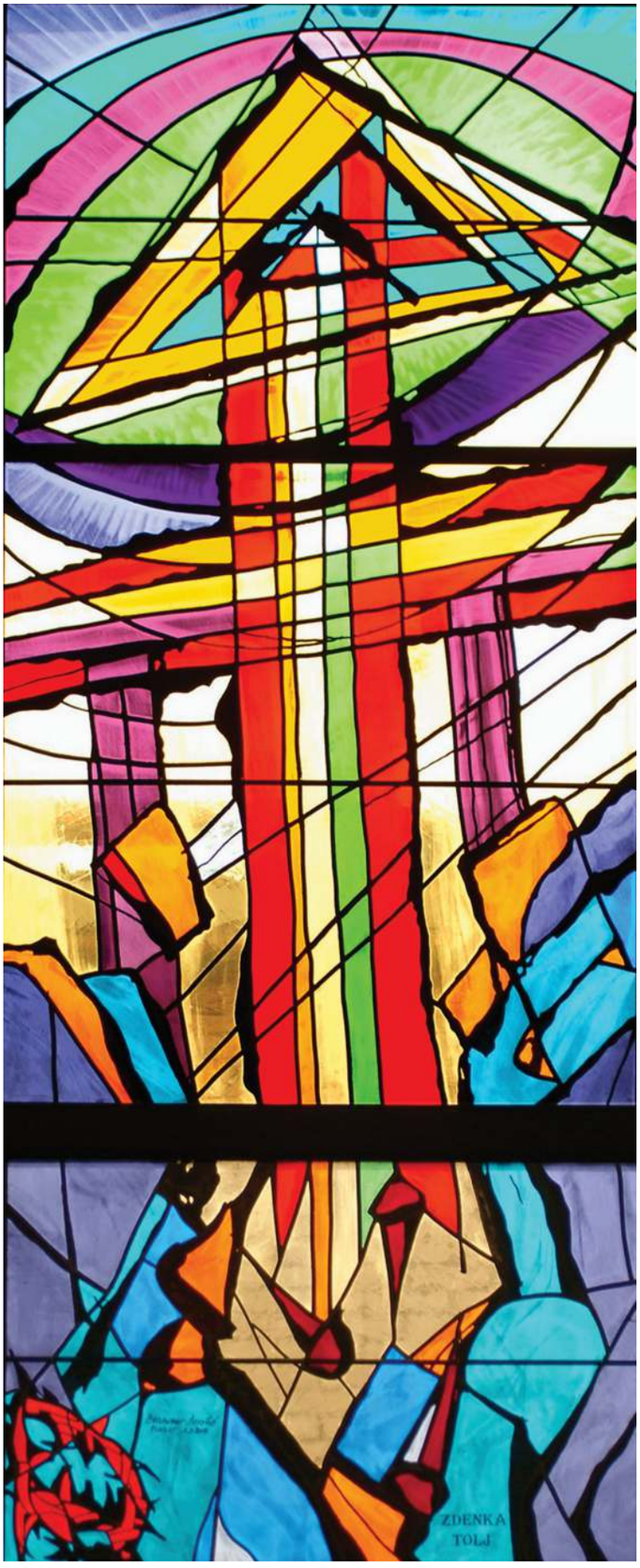
SIN ČOVJEČJI – „DANIELOV SAN“

NAZARETSKA OBITELJ – SMRT SV. JOSIPA

IVAN KRSTITELJ – JAGANJAC BOŽJI

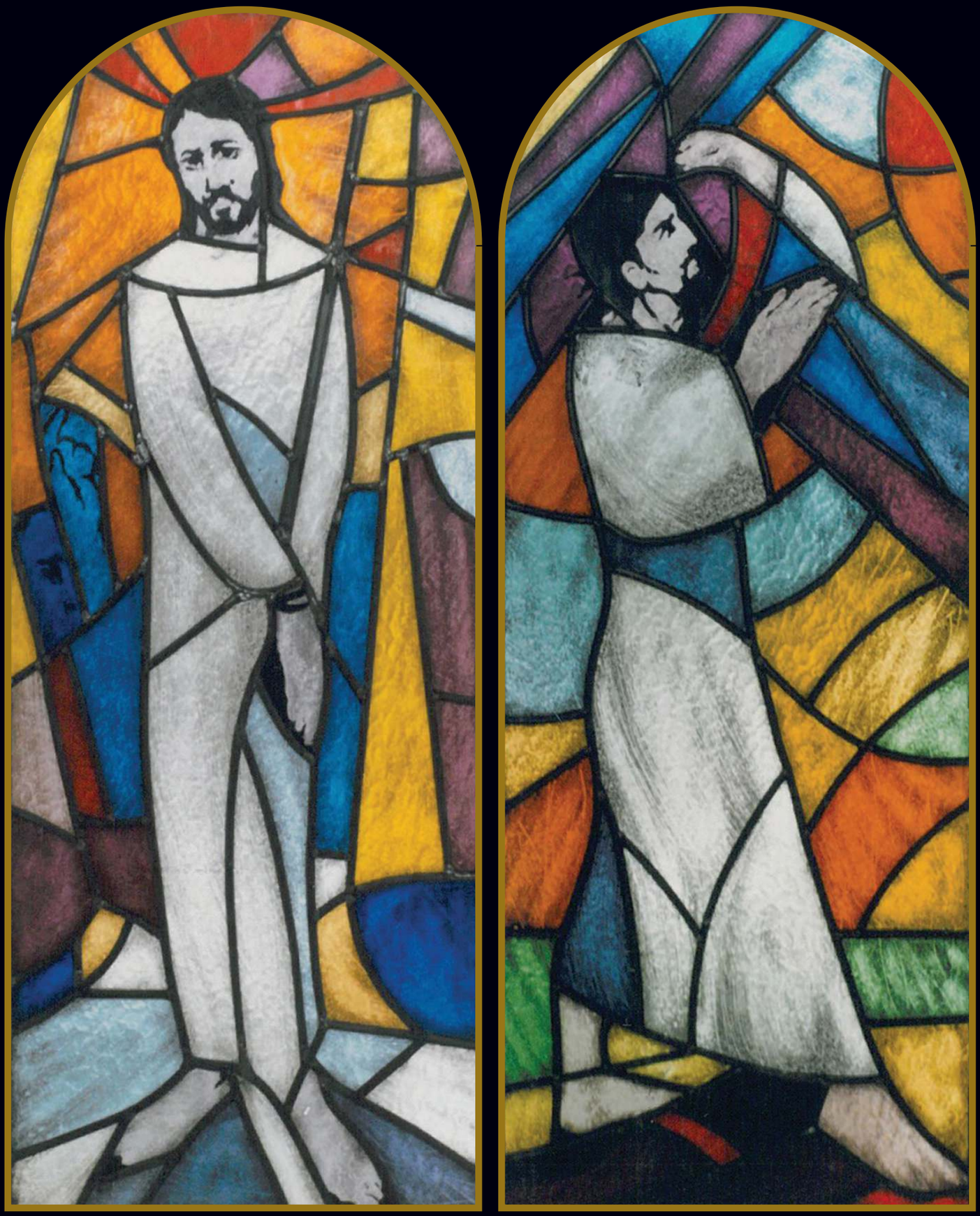
UKAZANJA – APOKALIPTIČKI JAGANJAC

'91.

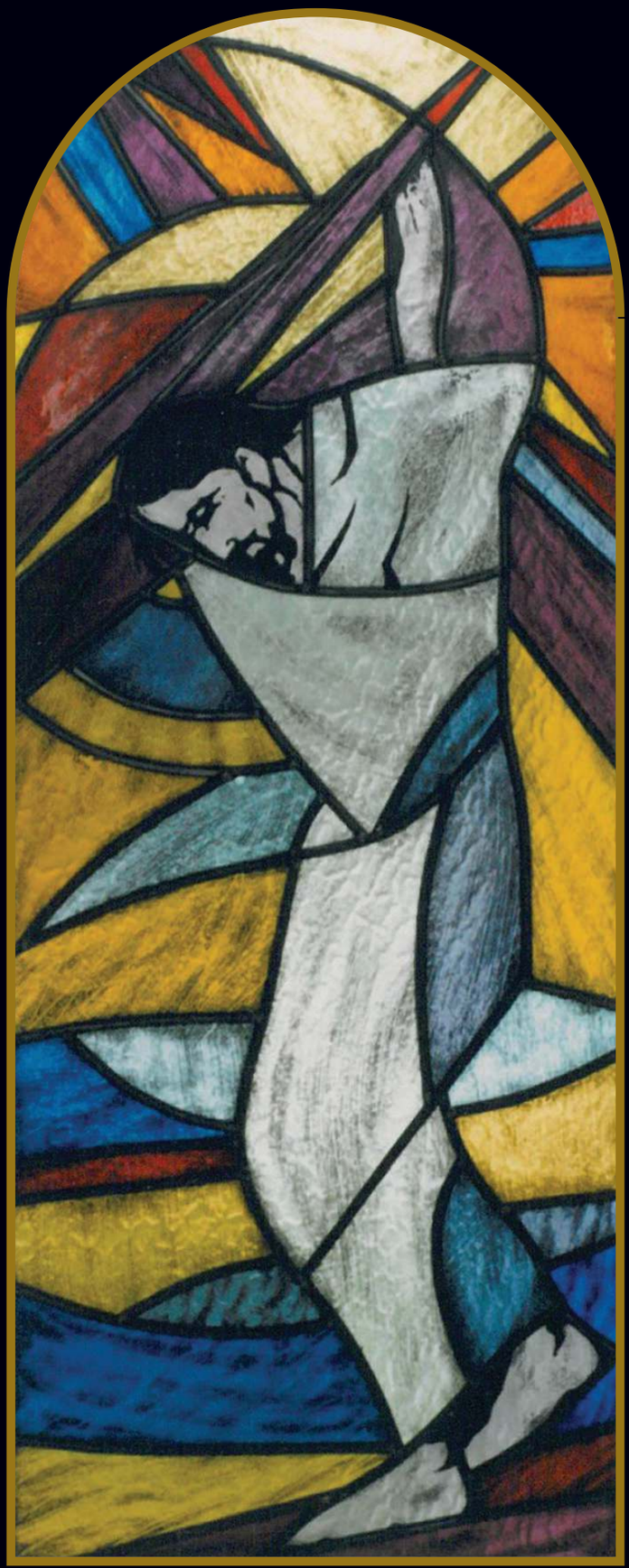
Križni put

Pobožnost Križnoga puta uveo je u Europu dominikanac Alvaro iz Cordobe u 15. stoljeću (prvo sa sedam postaja) i ona je s oduševljenjem prihvaćena od vjernika, no slijed svih postaja (ubrzo standardiziranih na današnjih četrnaest) nije odmah dobio značajniji slikarsko/kiparski odjek. Danas smo svjedoci da su likovni prikazi scena Kristovog kalvarijskog hoda sastavnica svake crkve, što je, ipak ne u tolikoj mjeri, bilo i prije sto, pa i dvjesto godina. Branimir Dorotić autor je respektabilnog broja prikaza ove velike teme koja traži koncentraciju, koja ne popušta od scene Isusa osuđuju na smrt do Polaganja u grob, uz poštivanje dramaturških pomaka, a donekle i broja aktera u pojedinom prizoru. Za dolaske vjernika i izvan vremena korizme Dorotić zadržava stilsko jedinstvo unutar svakog "Križnog puta", sa slikarskim razlikama u izrazu zavisno od koncepcije, karaktera prostora i slikarske tehnike. U nizu interpretacije Križnoga puta (od više primjera) može se sagledati Dorotićev odnos prema temi koja traži puno predanje čovjeka i umjetnika. U crkvi na Trsatu, u kapelici crkve sv. Križa u zagrebačkom Sigetu, u Taboru u Samoboru, te jedan koji se još nalazi u atelijeru. Prvi od navedenih Križnih puteva slikan je na platnu ekspresionističkom pokrenutošću forme, gestualnošću mrljolikog poteza. Dinamičnim linijama i plohama oblikovani su u zgusnutosti scene likovi relativne deformacije forme, i s organizacijom kadra koji svojim nabojem dovodi do dojma napuštanja fizičkih granica slike, odnosno povremenog povezivanja kompozicija dviju postaja. Podignuta je emocionalna žestina prizora s ogrebotinama u bogatoj strukturi površine. Dorotićev slikarski spontanitet odraz je njegovog krika boli unesenog u događanje Kristovog spasiteljskog čina, dajući mu uzvišenost, paradoksalno, u isticanju oporog. Pa i "sirova" paleta odraz je slikarske direktnosti proistekle i iz razumijevanja tekstova evanđelista i iz sabiranja iskustva sudjelovanja u pobožnosti križnog puta. Vrlo vjerojatno i tada u ideji nastaju slike svih postaja, vjerničko pronicanje u rječitost Golgote. Dorotić izbjegava sretnu formulu, likovnu ili ponavljanje do identičnosti osobnog dijaloga na križištima misli i koraka, jer sadašnjost je možda manje razgovjetna, ali je iskrenija. Dakako da je dvanaesta postaja uvijek klimaks, ali akcenti na pojedine ipak se mijenjaju u samoj sukcesivnosti prikazivanja. Križni put u zagrebačkom Sigetu drugačije je organiziran već i radi same tehnike vitraja, s disciplinom u rasporedu geometriziranih faseta, romboidinih, trapezastih, omekšane pravokutnosti – s jasnom izdvojenošću figure Krista, u bjelini draperije, uz dostatnu tek naznaku križa. Okolne plohe svojim autonomnim kromatskim parcelama podržavaju kompozicijski tlocrt cjeline. U Samoboru je 1998. godine Via crucis slikan na platnu s realističnim tretmanom oblika, sa snažnim koloristićkom putenošću, s jasnim uporištem na figuri Krista, uz susrete s majkom Marijom, Šimunom Cirencem, Veronikom, jeruzalemskim ženama… reducirane opisnosti, no u skladu s tekstom Evanđelja. Zanimljiv križni put slikan na drvenim pločama koncipiran je u dva sadržajna sloja, gornji dominantni s postajama pobožnosti, i donji slijed sa zbivanjima i simbolima hrvatskog postojanja od davnih stoljeća povijesti, primjerice Višeslavove krstionice, katedrala u našim gradovima. Dorotić temu razvija u pet triptiha, s većim centralnim poljem, s ritmom klasičnog rasporeda. Slikana kolorizmom s naznakom dekorativnog, Dorotić često inovativnim kompozicijskim rješenjima likovnu atraktivnost spaja s duhovnošću, sa zanimljivim detaljem – gigantiziranom aureolom, svjetlošću i svetošću puta križa.

Po "scenarističkoj" složenosti Križnom putu bliska po posvetama scena, određeni pandan je pobožnost krunice – radosne, žalosne, slavne, krunice svjetla. Svaka krunica kroz pet ikonografskih srodnih otajstava govori o Kristovom životu. Sa sklonošću pripovijedanju, počesto i mnoštvom likova, Dorotić u zadatosti kanona umjerenim varijacijama sklada djelo likovne svježine, slikano za crkvu u Jelsi, od 2008. do 2013. godine.

Križni put – vitraji 1992. godine, kapela crkve sv. Križa - Siget, Zagreb

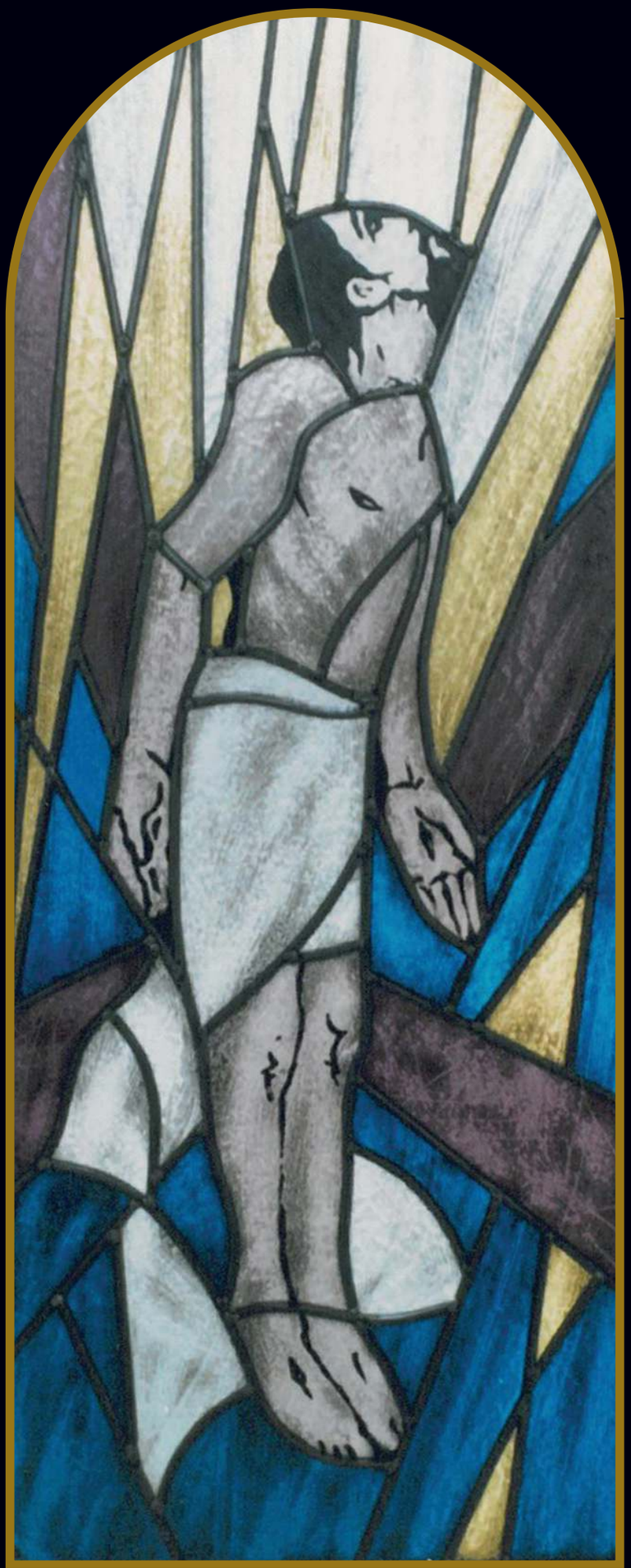

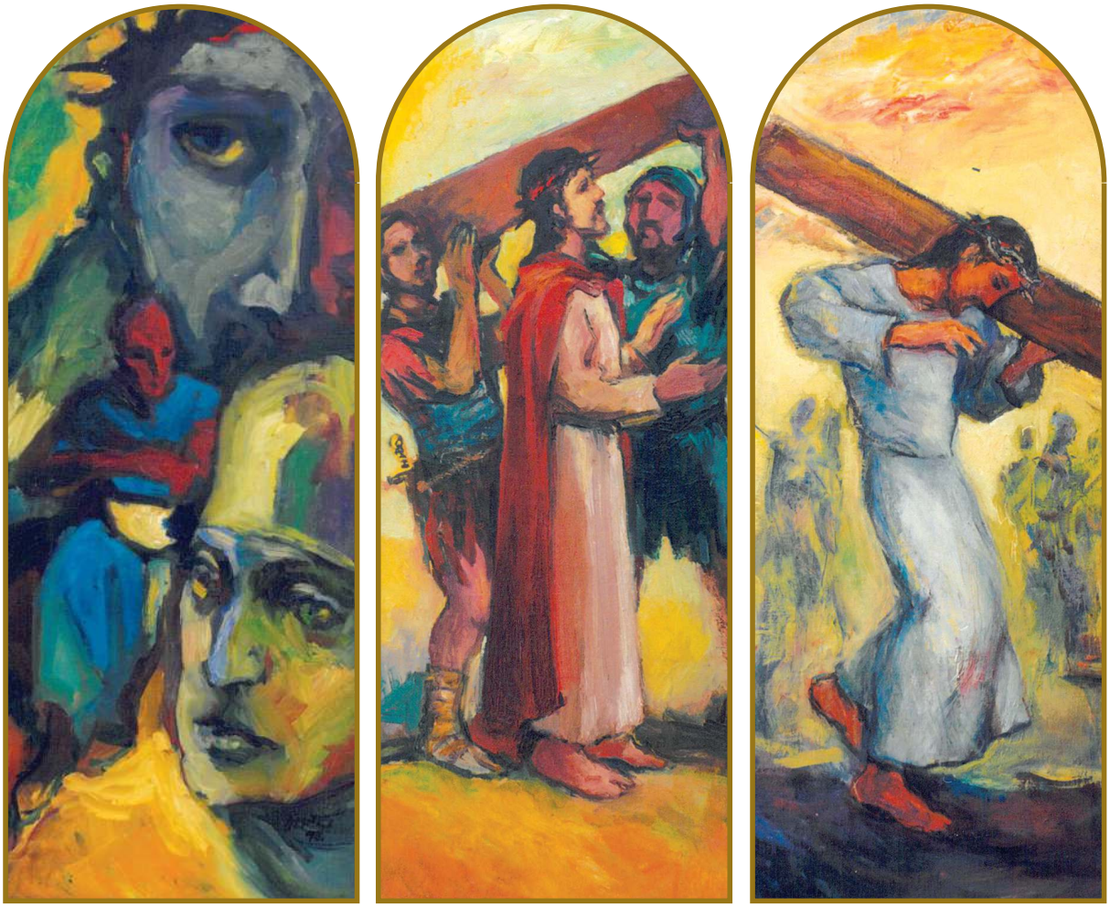

„SVETE DVERI HRVATSKE“ (kombinirana tehnika), projekt Studia „E“, Zagreb, 1998., kasnije osnutci za vitraje crkve u Lekeniku (nije realizirano)

Križni put (ulje na dasci) „Tabor“, Samobor 1998., 2008. prenesen u Ramu – selo Kućani 2002. g.

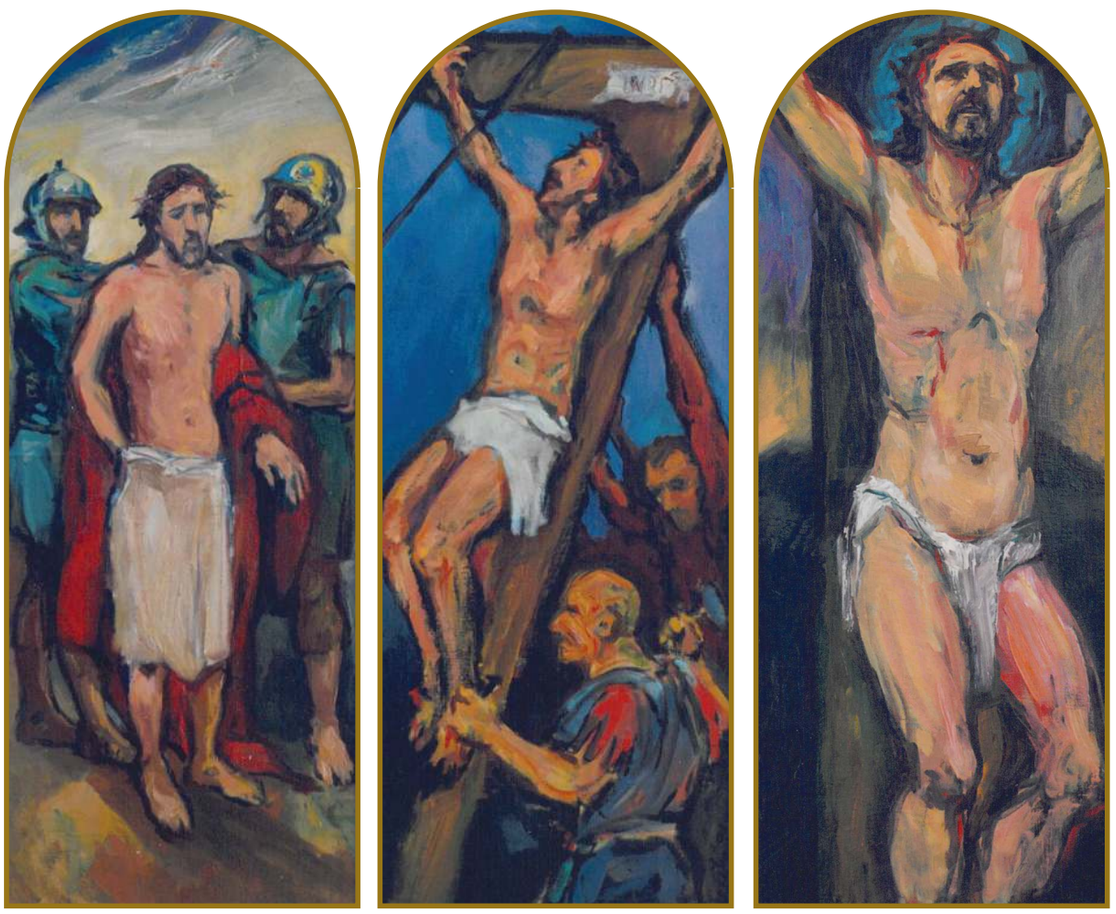

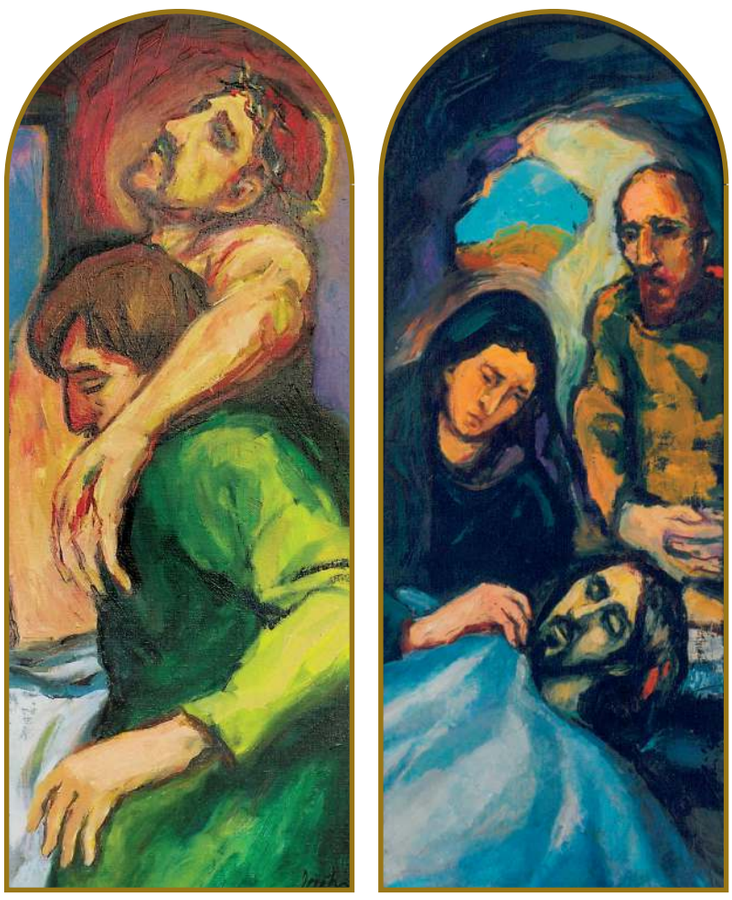

RODY CETREPIN

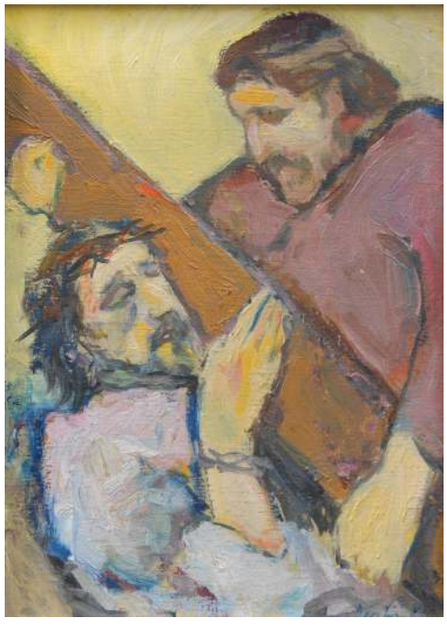

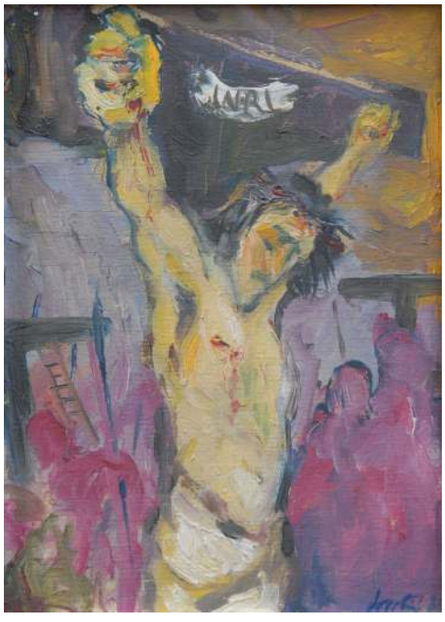
Križni put (ulje na dasci) 1985. g. u kapelici franjevačkog samostana na Trsatu (clausura) 1985. godine

Na 43 .str. donje tri postaje su dio Križnog puta u Šarengradu (Mohovo)

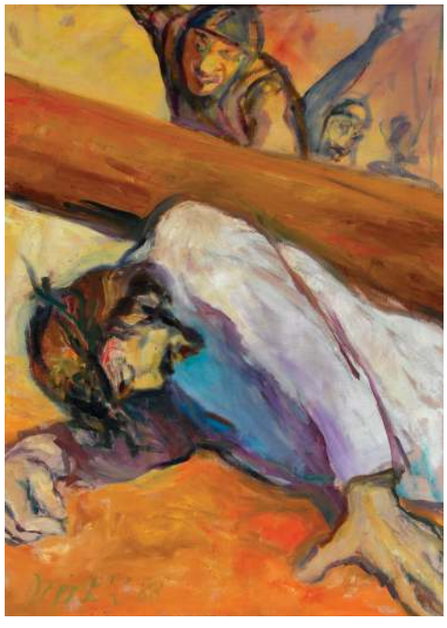
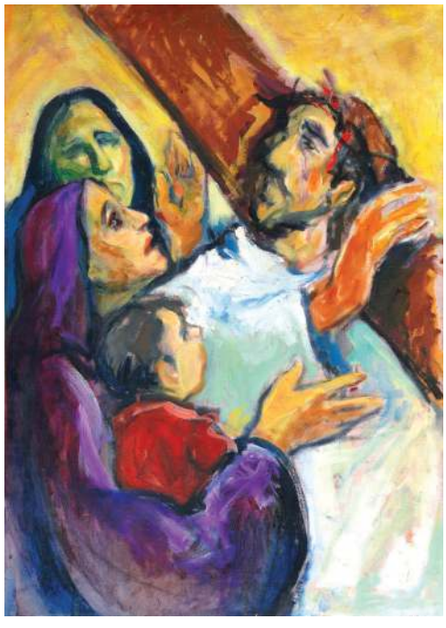

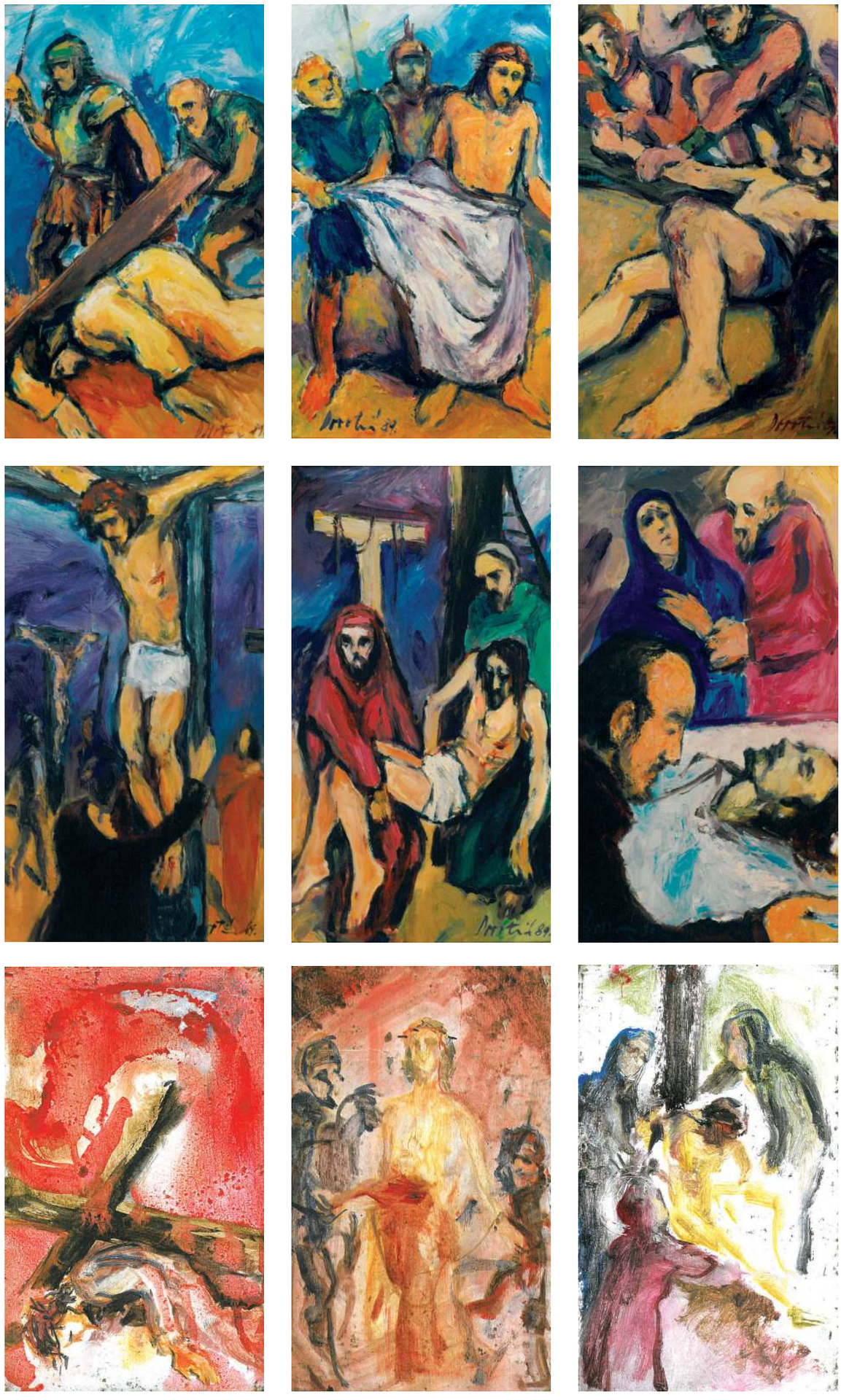

Križni put (ulje na dasci) 1989. g.
za kapelu samostana
Školskih sestara franjevki,
Lovret, Split

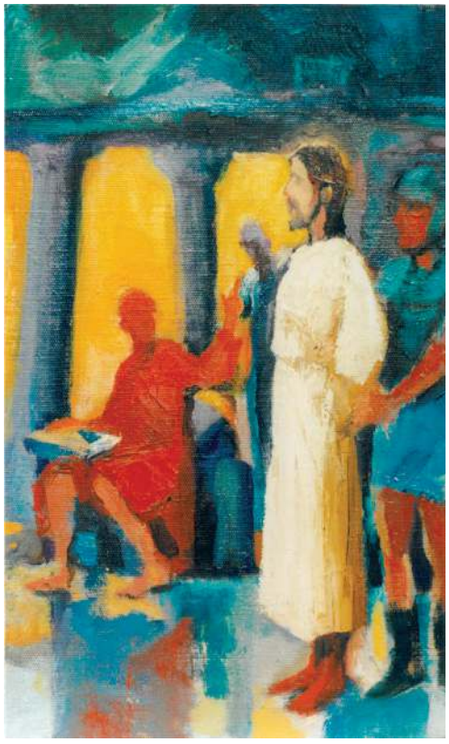
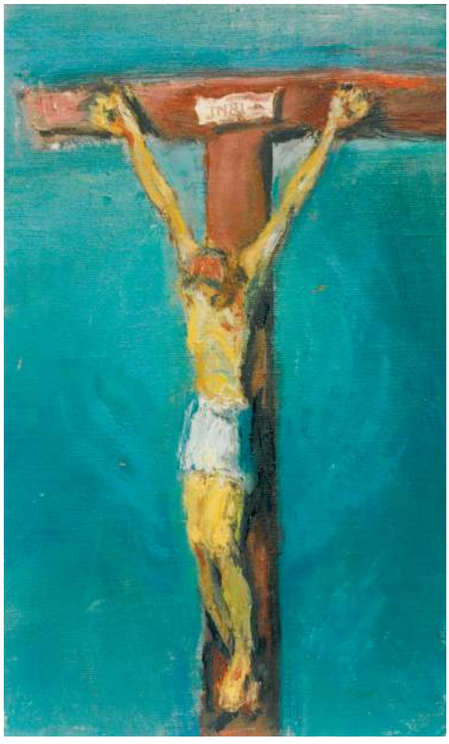
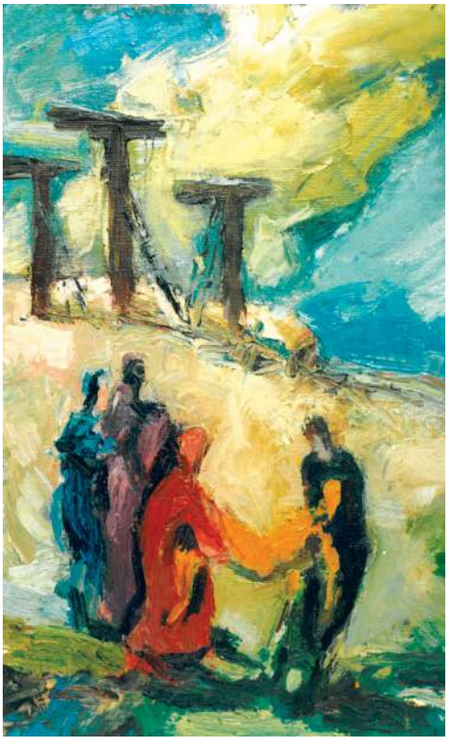
Fragmenti studija za Križni put (ulje na kartonu 1989.)

Križni put za kapelicu Laudato TV-a, staklofuzija 2021. (dio)

Križni put za Pastoralni centar Sesvete, župa Svih Svetih (ulje na dasci)

Studuje Križnog puta
(ulje na dasci) vl. autor

„Peta ura“,
akril na platnu,
1998., priv. vl.

KRUNICA RADOSNA

KRUNICA SVJETLA

KRUNICA ŽALOSNA

KRUNICA SLAVNA

Svete krunice, akril na dasci 2008., crkva „Gospa od zdravlja“, Jelsa, o. Hvar

Vitraji sakralne tematike u crkvama od Osijeka do Majura

Vitraji u franjevačkoj crkvi Svete Obitelji u Osijeku, oblikovani 2008. godine, temeljita su likovna potka za razmišljanje o osnovnim istinama katoličke vjere iako ne prate u potpunosti raspored svakog ružarija. Vitraji naglašene izduženosti nositelji su svetopisamskih scena, satkanih površinom "trepaja u staklu" i "milovanjem" linija. U devet vertikala biblijska kronologija promatra se odozgo prema dolje, kroz obilnost osmjeha oblika likovne darežljivosti, pravog vitrajnog otvaranja. Motivi se sretno povezuju i po istoj logici čitanja nastavljaju na slijedećem vitraju, s time što su dvije posljednje vertikale vezane uz dugu vjernost hrvatskog naroda Crkvi ilustrirane signaturama spomeničkog i svecima s domaćeg tla. U spektru boja refleksi su svih sadržajnih duhovnih izvora, stalnih Dorotićevih težišta. U kapeli iste crkve triptihalna je kompozicija s motivom Apokalipse, sa središnjim uzvišenim prizorom Žene odjevene u sunce, upotpunjenim s Četiri jahača Apokalipse (Otk 6,1–8) i Sedam truba (Otk 8,1– 10,11), scena s intenzivnim kretanjem likova prema smislu sadržaja, s otvorenošću donjih kromatskih partija prema svjetlu.

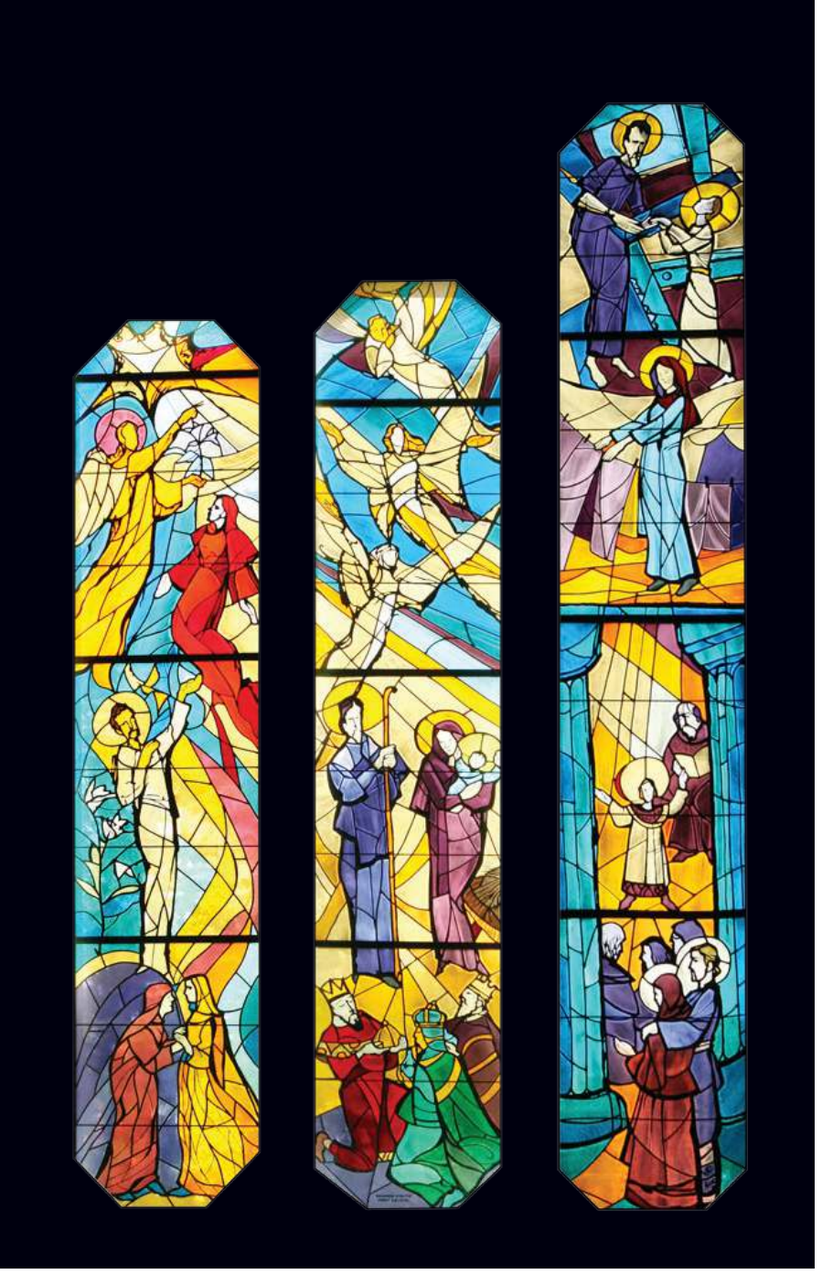
U župnoj crkvi blaženog Alojzija Stepinca u Rakitju 2008. godine u sličnim vertikalama uzleta, linijama "krhke" crtačke strukture, s nešto manjim ulaženjem u detalj pulsira boja. Dorotić u motivskom suodnosu s jedne strane uz eksploziju stvaranja svemira i zemlje, postavlja scenu Isusovog rođenja, novi početak, a s druge su prikazi svetaca, apostola Petra i hrvatskih velikana Crkve Nikole Tavelića, Leopolda Mandića i blaženika Alojzija Stepinca. Prvi segment ispunjen je oblikovnim prelijevanjem, sjajem i energijom sunca, napetošću u simetričnom redu, a drugi svecima na svojevrsnim vitrajnim oltarima stiješnjenog prostora, no s potiskom prema visini. Ikonografskim akcent na Deset Božjih zapovijedi i Euharistiji također označava novi početak.

Vertikale naglašene izduženosti otvaraju tkivo zida, s dojmom gigantizirane harfe u crkvi u zagrebačkim Vrbanima. Na zapadnoj strani crkve naglašena jezgra vitraja širi se na više polja iz centralne točke, osvaja prostor zrakastim svjetlom i krošnjama boje u plodnosti čina stvaranja, s "taktilnim" prodorom apstraktnih jedinki u udomljeno plavo i s dodatnim bliskim tumačenjem u uskliku siromaška iz Assisija u Pjesmi stvorova. Znakovitost oblika karakterizira i vitraj na suprotnom zidu, jedinstvene forme s motivom mreže, koncentrirane poruke upućene Kristovim riječima, likovno osmišljenim apstraktnošću ploha i linija. Na zidu spram oltara duboki su vitrajima ispunjeni horizontalni usjeci u zidu s riječima poruke pisanim glagoljicom i latinicom. Iako utisnute na (u) zid, ne ostaju na njemu već su kratice matica crkve i Crkve. Pojmovi, svaki na svoj način, govore o vjeri, odnosu Boga i čovjeka, ponajviše vidljivom u vitraju s motivom Krista Spasitelja iznad oltara. Budući da slobodno visi pred staklenim zidom, riječ je o likovnom djelu izvan uobičajenog postava za vitraj. Tako prikaz postaje prisniji, Krist grli svoj narod.

Ranobarokna crkva s franjevačkim samostanom u Karlovcu mjesto je vitraja posvećenih sv. Franji Asiškom, njegovom duhovnom predanju i simpatičnim crticama iz života, u koje spada posebno znano prijateljevanje sa životinjama. Spomenuti vitraji znatno su manje "fasetirani" od drugih i naglašenije su slikarske geste s odnosom toplih boja i nijansiranog plavetnila.

U kapelici Hrvatskog katoličkog sveučilišta u Zagrebu apstraktne forme bogate simbolike prisutne su u komornim formatima vitraja pod nazivom "Lux vera" – "Istinsko svjetlo", s temom vodiljom zapisanom u psalmima "Gospodin mi je svjetlost i spasenje" (Ps 27,1), "Tvojom svjetlošću mi svjetlost vidimo" (Ps 36,10). Na deset vitraja svjetlo razumijevamo kao sukus katoličke vjere u misaonosti slika u interpretaciji Ivana Šaška, i to kao Stvaranje svjetla, Svjetlo Saveza, Stup svjetla (Izlazak), Istinsko svjetlo (Utjelovljenje Kristovo), Sjajni oblak (Krštenje na Jordanu), Oslobođenost svjetla/svjetlom (Uskrsnuće)… Dorotić u apstraktnim kompozicijama otkriva Božju ruku, u slikama likovno gledano reda i prepleta, jednolike ritmizacije i znakovitih temeljnih oblika. Abeceda nadnaravnog svjetla ulazi u obzorje misli, u strogost raskoši, spajanju izvora i punine duhovnog događanja. Svladavanjem određene enigmatičnosti u čitanju postupno se otkrivaju slojevi svjetla bogatih akorda. Slike oranica i putova (ili izgleda poput njih) obasjane su unutrašnjim i vanjskim svjetlom te se čini da njihove nevelike površine nemaju granica. To je primjer kako i fizički maleno u intimnom prostoru kapelice postaje veliko.

Zanimljivu sakralnu priču Dorotić je vitrajima osmislio u crkvi Svetih anđela u zagrebačkom Savskom gaju 2003. godine. Tu prevladava osjećaj lakoće, anđeosko lebdenje, premda slijed njihovog prisustva započinje s energičnošću anđela pri izgonu Adama i Eve iz raja. Ali anđeli, na kraju slikarskog niza, kao nebeska vojska okružuju Mariju

u prizoru nebeske radosti, ali i u nadi vjere čovjeka u vječnost. A unutar toga po tekstu Biblije Dorotić je postavio anđela uz Mojsija, Abrahama, uz Mariju pri navještenju i Isusovom rođenju, uz Krista na Maslinskoj gori, i na praznom grobu u jutro uskrsnuća. Anđeo nije tek pratnja, već ravnopravni sudionik zbivanja, Božji izaslanik, prenositelj poruke ljubavi. Anđeli su stvarni kao tlo zemlje, ali i fluidni kao nebeske visine.

Sveti "serijal" posvećen Gospi Dorotić je oblikovao u crkvi Gospe Snježne u Osijeku, 2019. godine, realizirajući ideju okupljanja prikaza Blažene Djevice Marije iz njenih svetišta širom Hrvatske. Karakterom forme i stilskim određenjima Marijini kipovi i slike su predlošci za pojedini vitraj kojim su različite likovne vrste izjednačene u tehnici staklenih ploha i boja. I najviše kroz Dorotićevu likovnu stilistiku. Po vremenu nastanka i umjetničkim dosezima razlike mogu biti znatne. No to i nije previše važno. Bit je u prihvaćanju slike ili kipa kolektivnom vjerničkom memorijom, stvaranoj generacijama. Marijine crkve od Sinja, preko Trsata, Marije Bistrice, Voćina i Osijeka do Aljmaša, s još desetak drugih među kojima su i Gospa Fatimska i Gospa Lurdska sa svojom dugom hodočasničkom poviješću, preko zrcala svojih posvećenih slika i kipova, postavljenih u osječkoj crkvi, okupile su Hrvatsku u njenoj privrženosti Mariji. U zemljopisnoj i duhovnoj sintezi Marijin lik nam govori o njenoj sveprisutnosti u svetištima domovine, u spomenicima vjere i kulture, najčešće dugog trajanja, jer i u miru i u periodima stradavanja teku povorke vjernika. U osječkoj crkvi (petnaest je Marijinih vitraja i njezin monogram) blagoslovom Bogorodice raste i zajedništvo naroda. Preko ostvarenja u dva oblika, okruglih rozeta, i pravokutnih formi zaobljenih uz blagu šiljatost gotizirajućeg luka. U nekim primjerima Marija je prikazana s malim Isusom u naručju, ili, kao što je slučaj kod Gospe Dragotinske, kao Marija boli u sceni Pieta. Ali interpretirana je i kao samostalni lik sukladno ishodišnom prikazu. Za pobližu oznaku nekog od svetišta Dorotić često unosi karakteristično, bilo ikonografski akcenat, bilo crkvenu arhitekturu, zbivanja uz mjesto. Tako je Gospa Ilačka obilježena betlehemskim jaslicama i zvijezdom repaticom, Gospa Sinjska detaljem pobjedonosne bitke, Gospa Trsatska kao zaštitnica pomoraca starim jedrenjakom, Gospa Bistrička i Gospa Snježna pogledom na svetište, Gospa Aljmaška baranjskim pejzažem. Uobičajene aureole uz okrunjenost značajke su vezanosti Marije uz neku župu, biskupiju i dakako prisutne u čitavom svijetu. Dorotić dodaje dodatni nakit. Nekoliko vrsta dekorativnih bordura, pretežno vegetabilnog, florealnog i čisto geometrijskog karaktera odraz su Dorotićeve skladne prilagođene primjene uz figurativno, kojim u tek nekoliko varijanti okružuje vitraje, premda kod nekih predložaka, konkretno skulptura, oni i ne postoje. Čini to s namjerom stvaranja jedinstva mjesta iz različitih ishodišta, povezanih s normom ornamentalnog.

Za niz crkava Dorotić oblikuje vitraje motivski slobodnijeg izbora, samostalnih prikaza svetaca ili uprizorenja nekih od tema kršćanske ikonografije, ili kombinacije dvaju motiva. U kapelici sv. Križa u Zagrebu, Siget, oblikovane su između 1989. i 1993. godine tri su velike kompozicije – okrunjene Marije s djetetom Isusom uz dva anđela, Posljednje večere (s jasno istaknutim likom Jude) i prizor dolaska Duha Svetoga. Svjetlo je dominanto i u sjaju neba, u blistavosti stola ustanovljenja Euharistije, u aureolama u zbijenoj grupi Marije i apostola. Čitkost svih detalja ujednačene veličine i elemenata figuracije i ploha ugrađenih u ukupnost prostora tvori pregledni raster scena.

U Samoboru u samostanu časnih sestara služavki malog Isusa 1994. godine na likovno sličan način osmišljeni su motivi Srca Isusovog i Srca Marijinog, uz triptih Isusovog rođenja i kompoziciju Isusovog krštenja na Jordanu.

U franjevačkoj crkvi u Našicama u naslovnom motivu je narod, pred stablom, simbolom rasta u vjeri, s križem i hr-

vatskim grbom, te grbovima Slavonije i Našica. Iako bez doslovnije motivske sakralnosti vitraj je ozračjem njeguje, poglavito povezanošću s Domovinom i Crkvom. A na drugom vitraju u formi volute dubina vjere istaknuta je monstrancom (uz anđele), vanjskom raskošnom formom Kristovog prisustva u Euharistiji. Dorotić u istoj crkvi sv. Franju Asiškog, sv. Klaru i sv. Antuna Padovanskog stavlja u idilični pejzaž ispunjen cvijećem, u svijetlim bojama i gami zemljanih tonova.

Rozeta u franjevačkoj crkvi u Lovreću u svojoj kružnosti ima upisanu formu grčkoga križa, s Jaganjcem, Kristom u središtu i prikazom evanđelista u krakovima križa. Dorotić im daje portretne značajke, označivši ih i njihovim simbolima, krilatim bićima – čovjekom, lavom, volom, orlom

smještenim u međuprostorima figura. Uz rozetu oblikovanu 2004. godine vitraji s motivima Isusovog krštenja, Posljednje večere i Uskrsnuća nastali su nekoliko godina kasnije. I razlike su znatne. Slikarski je rozeta definirana zasićenom bojom plavih i smeđih vrijednosti, sa zadebljalim linijama konstrukcije, a figurativne su scene u formi lunete s koloristočkom vedrinom i nenametljivim crtovljem.

Vitraji u Tučepima iz 2006. godine koncentrirani su na tri bliska motiva: Navještenje (s unašanjem u scenu i sv. Josipa), Isusovo rođenje i Bijeg u Egipat. Karakterizira ih i identična debljina linija i visina kromatske razine, kao i usuglašenost stupnja realističnog i stilizacije.

U franjevačkoj crkvi u Hrvatskoj Kostajnici izbor je motiva iz različitih perioda Kristovog života – od Iskušenja, Ulaska u Jeruzalem, Raspeća i Večere u Emausu. Svaki od prizora silno je znakovit, a svi zajedno sažetak su i smisao Kristovog javnog djelovanja, kroz dodire i dubine teološkog promišljanja. To su stanja prenosiva i na ljudsku sudbinu ispunjenu mnogim kušnjama, radostima, patnjama i na mističan način proširena do susreta s Kristom. A da različitost stanja i situacija poveže u likovnu cjelinu Dorotić se služi identičnom slikarskom teksturom, u kombiniranju nemirnog poteza i ravnih linija.

I u Sv. Martinu pod Okićem, vitrajima iz 2005. godine, izbor scena iz Marijinog života, sažetak je bitnog: Navještenje, Isusovo rođenje, Golgota s Marijom pod križem i Marijino Uznesenje.

S mjerom ilustrativnog Dorotić pristupa odabranim motivima, slično kao i u Majuru 2019. godine, no i donekle drugačijim ikonografskim primjerima poput starozavjetnih – Mojsija koji baca ploče Božjih zapovjedi pred nevjerom židovskog naroda i žrtve Abrahamove, te novozavjetnih – Isusovog rođenja i krštenja.

Vitraji na temu „Apokalipse“ 2008. g., kapela franjevačke crkve „Sveta obitelj“, Osijek, jug II

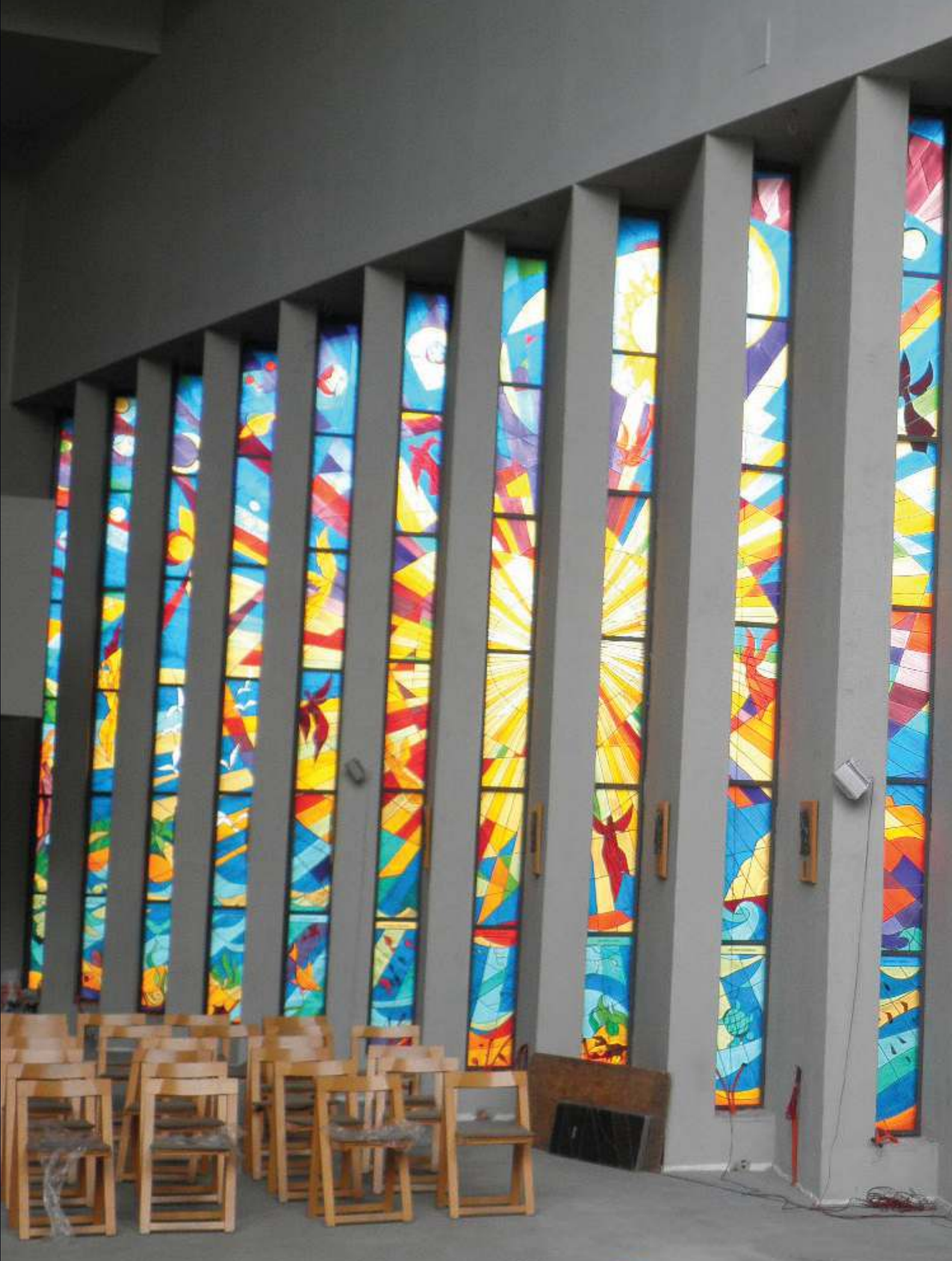

Vitraji crkve
bl. Alojzija Stepinca
u Rakitju 2008. godine

Dragicevi
Stjepan
Ploćko
Luka Bungić
(Ivanov)
Zrinka i Ante
Keinvo
Obitelj
Ivana
Bunjića
Obitelj
Mate
Bunjica

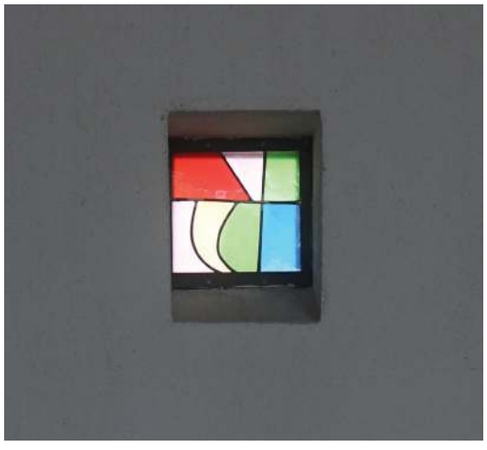

Obitelj
Zlatka
Kebedlića
Barbara
Sruk

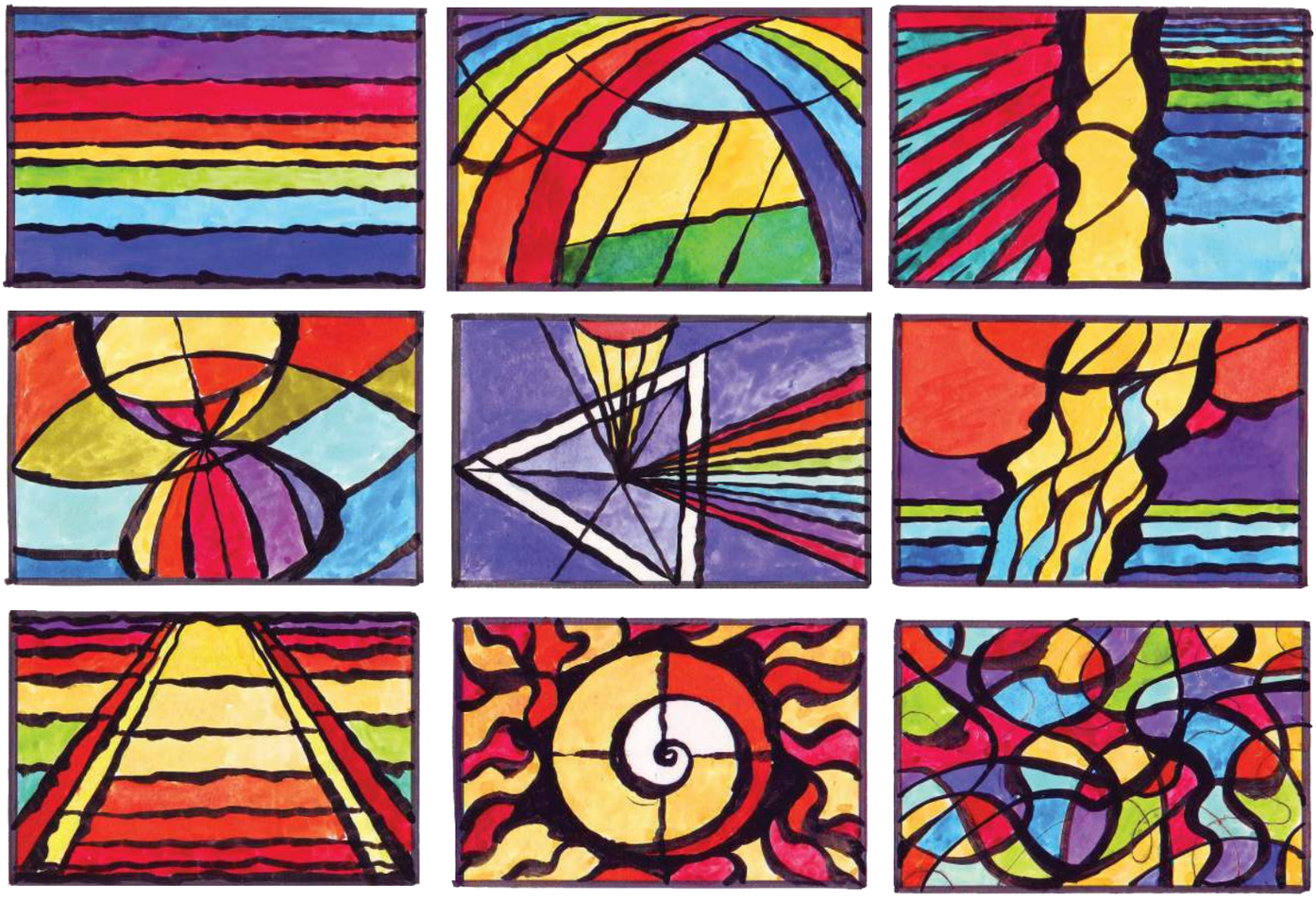

Vitraji župne crkva Blagovijesti – navještenja Gospodinova, 2011.-2012. g. Vrbani Zagreb

„Lux vera“ – „Istinsko svjetlo“

Ikonografski motivi za prozore
u kapelici Hrvatskoga katoličkog sveučilišta
izvedeno fuzijom stakla 2012. g.

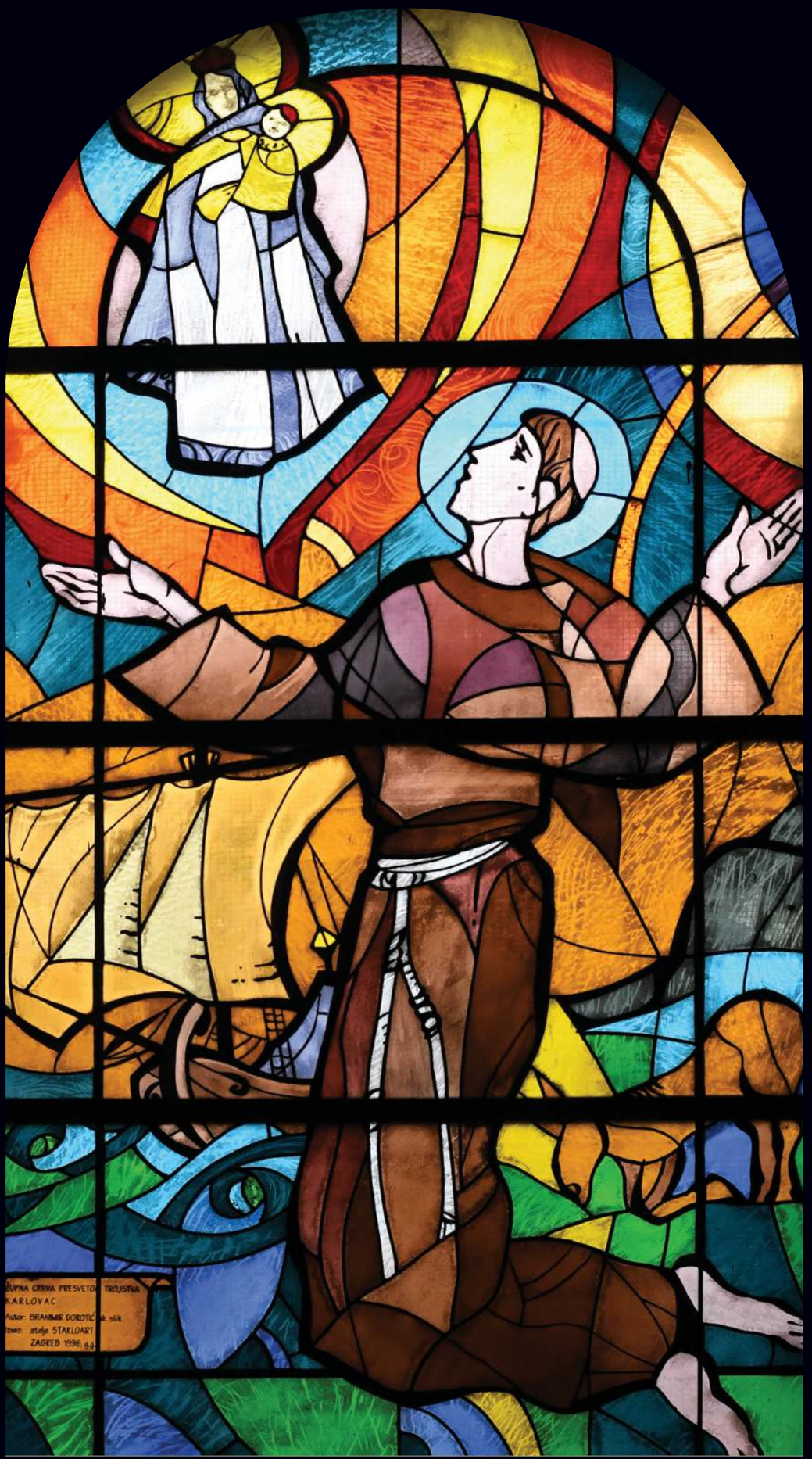
Tema vodilja:

a) „Gospodin mi je svjetlost i spasenje“ (Ps 27, 1) ;

b) „Tvojom svjetlošću mi svjetlost vidimo“ (Ps 36, 10)

1. Stvaranje – stvaranje svjetla (odjeljivanje od tame)
2. Svjetlo Saveza (Potop – duga; Sinaj – Dekalog)
3. Izlazak (prema zemlji obećanja; sloboda; vodstvo stupom svjetla)
4. Utjelovljenje Kristovo („Lux vera – istinsko svjetlo“ – Iv 1,9)
5. Prikazanje Isusovo u Hramu („svjetlo na prosvjetljenje naroda“)
6. Krštenje na Jordanu (sjajni oblak iz kojega se začuje glas)
7. Preobraženje (odjeća koja postaje svjetlom)
8. Uskrsnuće; oslobođenost svjetla/svjetlom – Svjetlo-Život; ili: proboj u tamu
9. Pedesetnica (Duhovi)
10. Nebo, proslava

+ Ivan Šaško , Zagreb, 11. travnja 2012.

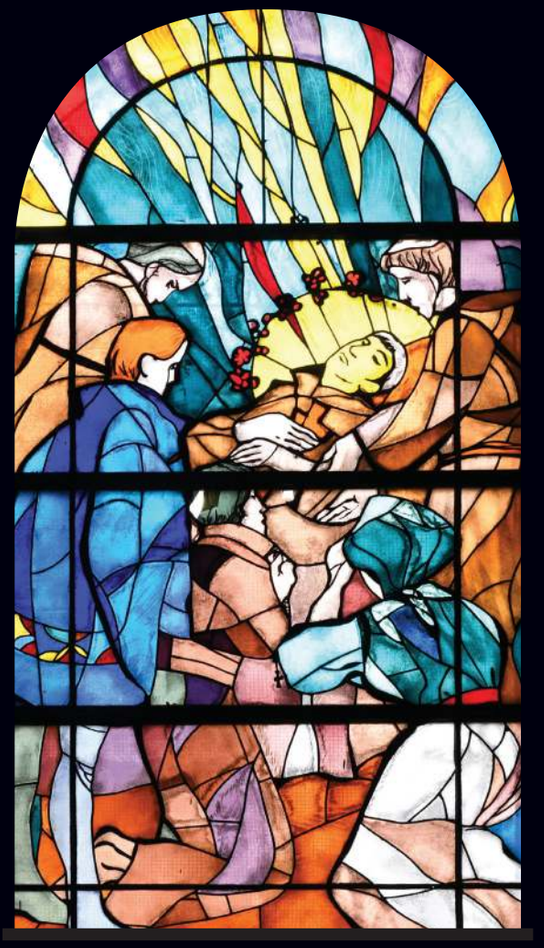

Vitraji franjevačke crkve Presvetog Trojstva, (dio) 1995.-1996. g., Karlovac

Vitraji crkve Svetih Anđela (dio) 2003. g., Savski gaj, Zagreb

Dom pape Ivana Pavla II., Požeška biskupija - dio vitraja 2007.

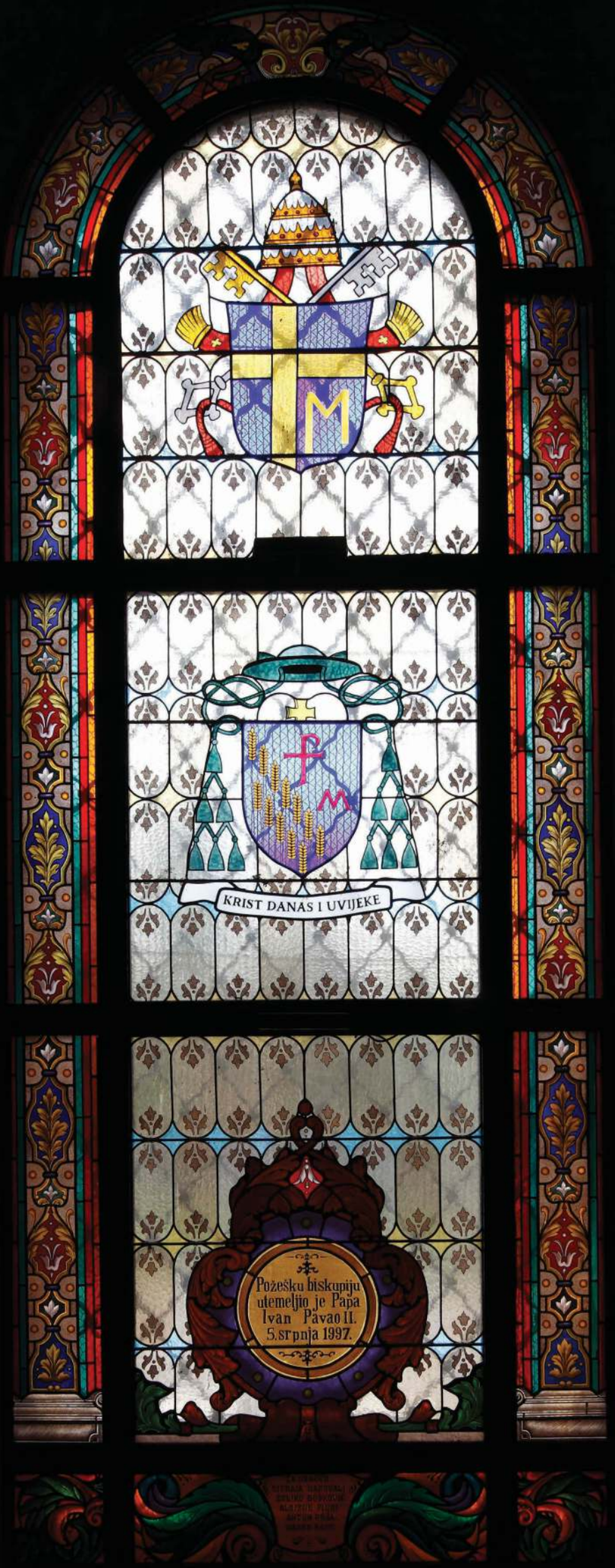

Vitraji crkve Svetih Anđela (dio) 2003. g., Savski gaj, Zagreb

Dom pape Ivana Pavla II., Požeška biskupija - dio vitraja 2007.

Katedrala svete Terezije Avilske, 2005. – 2007. (izrada novog vitraja na pročelju katedrale u okviru poslijeratne restauracije (rekonstrukcije) postojećih.

Vitraji crkve Gospe Snježne
– Župa Preslavnog Imena Marijina,
Osijek, 2019.

DAROVALA OBITELJ
BRKIĆ
GOSPA
OD BRZE POMOĆI

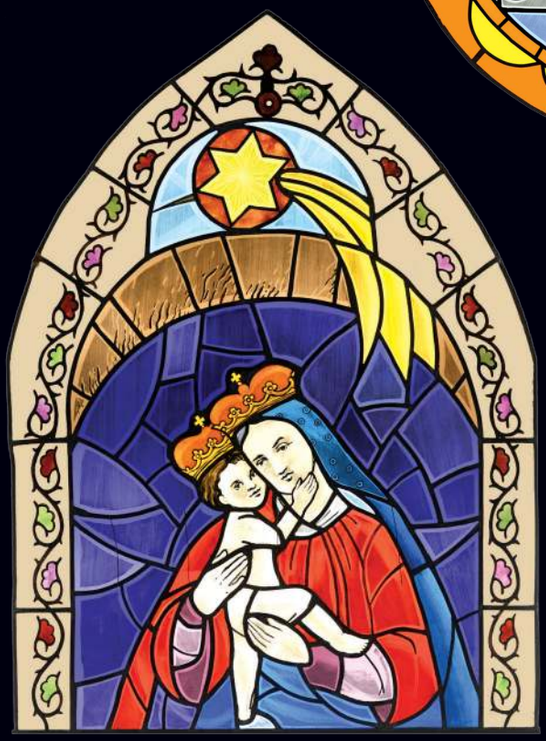

GOSPA
ALJMAŠKA
DAROVALA OBITELJ
LOVKOVIĆ - ŠUNIĆ

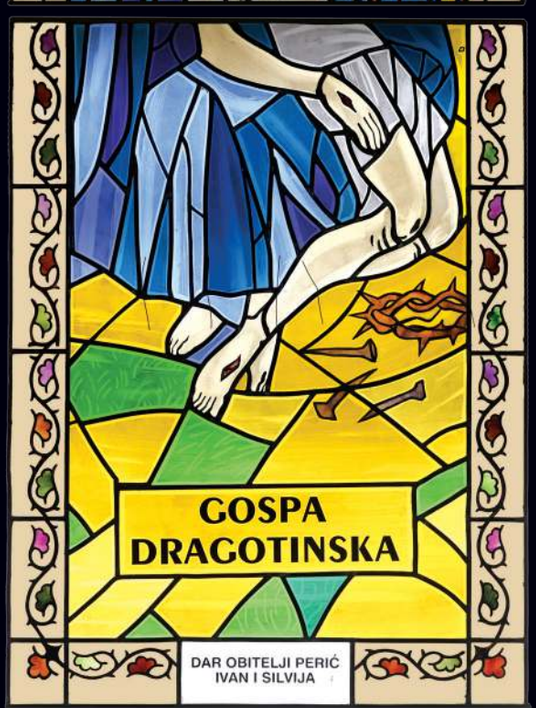

GOSPA
ŠUMANOVAČKA
DAROVALA OBITELJ
GUDELJ

GOSPA
OD SUZA
DAROVALA OBITELJ
OVNIČEVIĆ

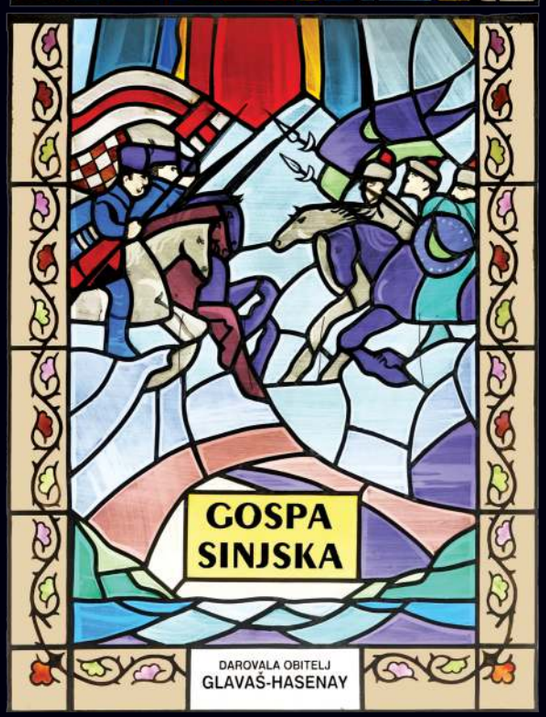

GOSPA
ILAČKA
BRANIMIR DOROTIĆ PINXIT A.D. MMIXX
IZRADIO BORIS MILIĆ SA SURADNICIMA
U ZAGREBU 2019. GODINE
DAROVALA OBITELJ
KRATKOVIĆ

GOSPA
DRAGOTINSKA
DAR OBITELJI PERIĆ
IVAN I SILVIJA

DAROVALA OBITELJ
MUSULIN
GOSPA
VOĆINSKA

GOSPA
SINJSKA
DAROVALA OBITELJ
GLAVAŠ-HASENAY

GOSPA
TRSATSKA
DAROVALA OBITELJ
IVIĆ

GOSPA
TEKIJSKA
DAROVALA OBITELJ
ZOVKO

GOSPA
BISTRIČKA
DAROVALA OBITELJ
ŠALEK

GOSPA
KONDŽILSKA
DAROVALA OBITELJ
GRGIĆ

Franjevačka crkva Svetog Križa, izrada vitraja 1990. s prekidima do 1994, Siget, Zagreb

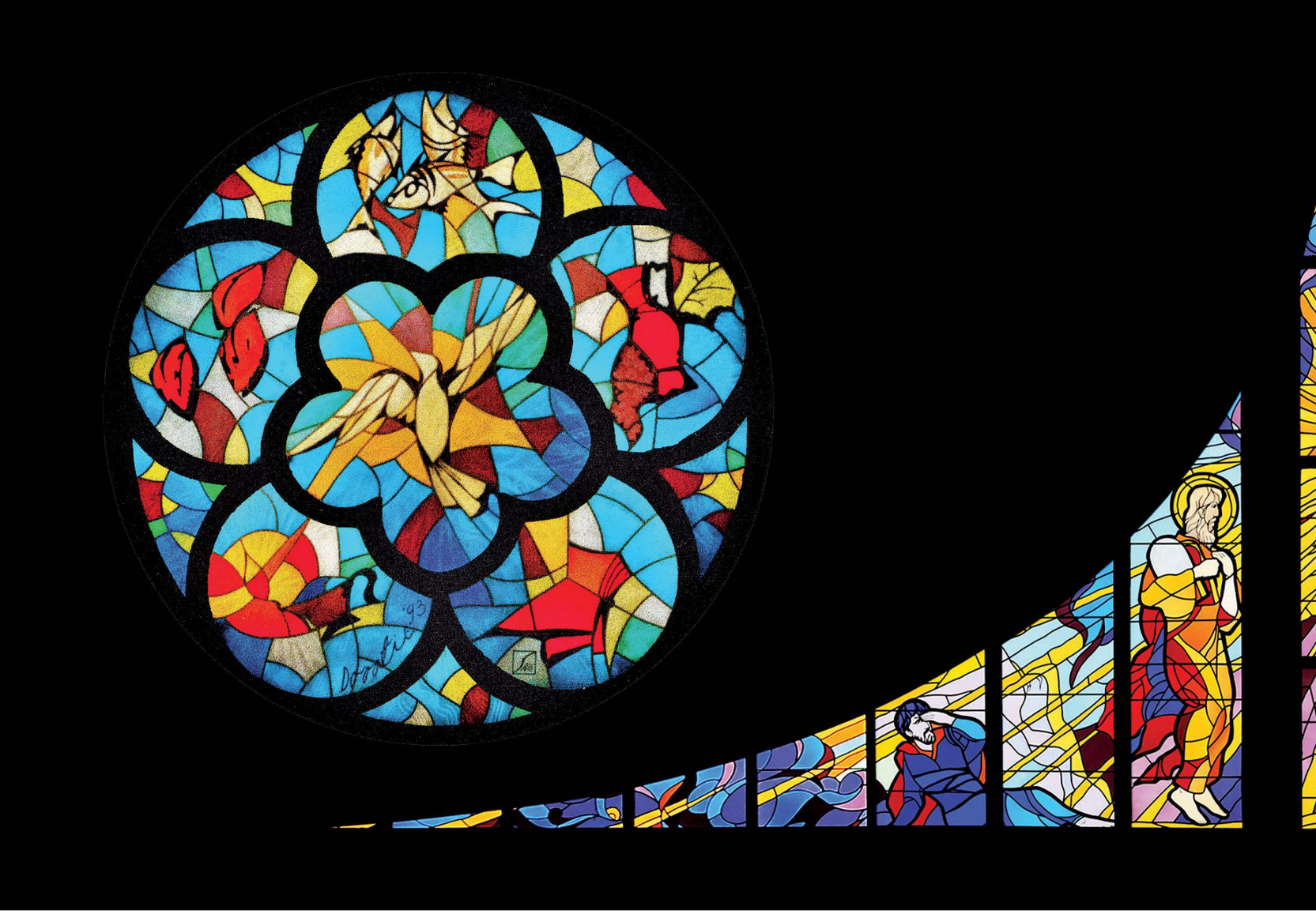

U sklopu samostana pod ravnateljstvom gvardijana fra Ilije Vrdoljaka osnovao radionicu za izradu vitraja i tijekom četri godine sa suradnicima izveo u crkvi oko 350 m^2 vitraja akad. slikara Josipa Botterija Dinija i svoj autorski oltarni triptih uz Križni puti u kapeli crkve pod umjetnom rasvjetom. (B.D.)

Župna crkva Sv. Franje Asiškog, oltarna slika „Sveta Hrvatska“, 6 x 4 m, ulje na platnu 1990.,
Windsor, Ontario, Canada (Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM)

Vitraji crkve samostana časnih sestara reda „Služavki Malog Isusa“ 1994. godine, Samobor

Crkva Sv.Franje (dio vitraja) 1997., Zagreb

Kuća susreta „Tabor“, 1998, g., Samobor

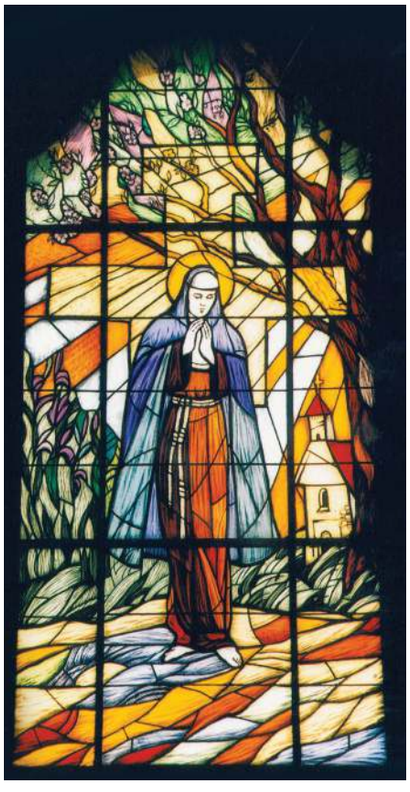

Vitraji crkve samostana časnih sestara reda „Služavki Malog Isusa“ 1989. godine, Metković

Vitraji crkve
Sv. Antuna
Padovanskog (dio)
1998. g., Našice

U svojoj prebogatoj povijesti, crkva Sv.Antuna Padovanskog iz Našica doživjela je mnoga razaranja i preinake, a posljednje je stradanje tornja zvonika u Domovinskom ratu 1991. Nakon izrade ovih vitraja 1998. godine u barokiziranoj crkvi Sv. Antuna, istraživačkim radovima konzervatora otkriveni su u slojevi gotske profilacije ranijih otvora. Ne ulazeći u razloge struke koja u nastojanju da utvrdi i sačuva novopronađene vrijednosti, određuje se skidanje vitraja koji su potom pohranjeni. Zahvaljujući fra Iliji Vrdoljaku izlaze iz „podruma“ i bivaju postavljeni 2014. g. u hodnicima samostanskog dvorišta kao dio stalne izložbe i dijela bogate riznice Našičke franjevačke zajednice. (B.D.)

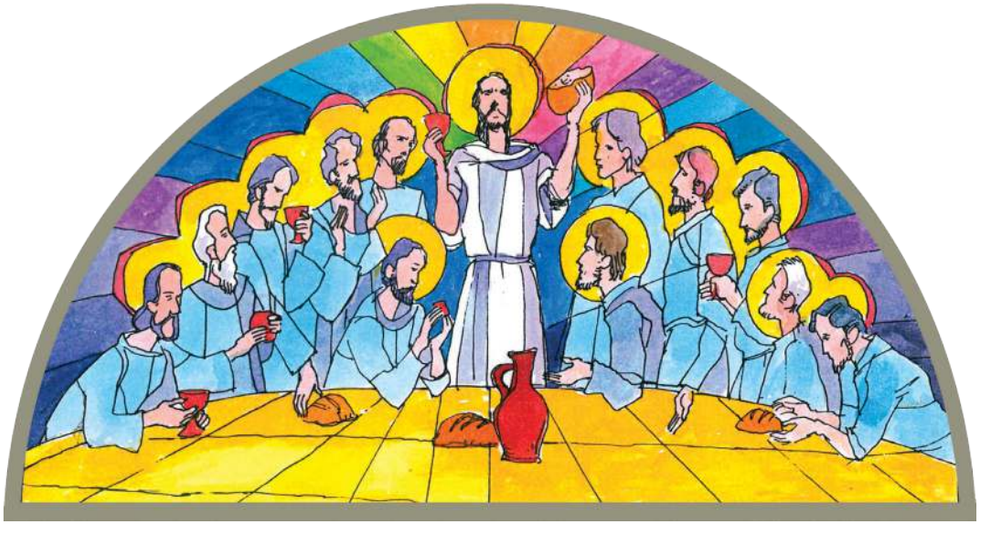

Vitraji crkva Sv. Luke evanđelista 2008. g., Kamenmost, Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja

Crkva
Sv. Duha,
rozeta pročelja
i skica jednog
od tri vitraja
izvedenih
nad ulaznim
vratima,
2004. g.,
Lovreć

Vitraji kapele samostana Sv. Josipa Školskih sestara franjevki, 2006. g. Tučepi

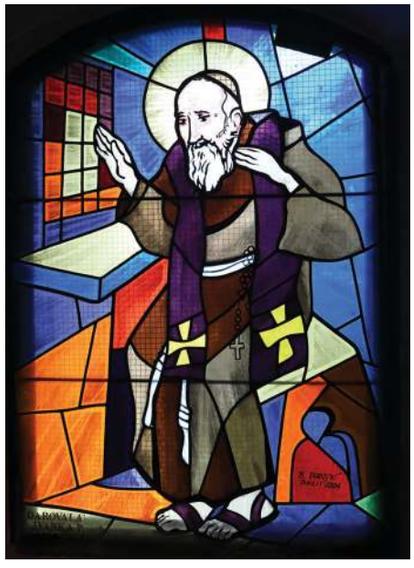

Vitraji crkve Sv. Antuna Padovanskog (dio) 2008.-2009. g., Hrvatska Kostajnica

Vitraji župne crkve Sv. Martina pod Okićem (dio) 2005. g.

Vitraji crkve Svetog Mihovila (dio) 2019. g., Majur

Prikazi svetaca u hrvatskim crkvama

Sveci kao vertikale vjere, i oni iz daleke prošlosti i oni bliži našim danima, svojim prikazima ispunjavaju crkve, inspiracija su mnogih umjetnika pa tako i Branimira Dorotića. Što odabrati iz nebeske galerije mučenika, propovjednika, ispovjednika, crkvenih naučitelja, pustinjaka, ili jednostavno divnih osoba koje su se na razne načine, uz Božju pomoć, žrtvovale za druge, ovisi i o umjetniku, ali i o naručiteljima koji poznaju bilo svojih vjernika. Dakako da u prvi plan izlaze naši hrvatski sveci i blaženici, pa sveci posebno "popularni" u narodu, a i ostali kojima se upućuju molitve. Bez poznavanja preciznih portretnih crta čini se na prvi pogled da je teško prikazivati svece, one koji su živjeli prije današnjih mogućnosti prikazivanja, no iz duhovnosti osobe može se naslikati i uvjerljiviji portret. Razumljivo je da od onih koji su tek koje stoljeće ili nešto više udaljeni od nas, ili pak gotovo suvremenika znamo kako su fizički izgledali. Sveci i blaženici imaju i svoje ikonografske atribute koji nam ih dodatno približavaju. Vitraji su i doslovno gledano pijedestali, umnoženi oltari za pojedinačne prikaze svetaca.

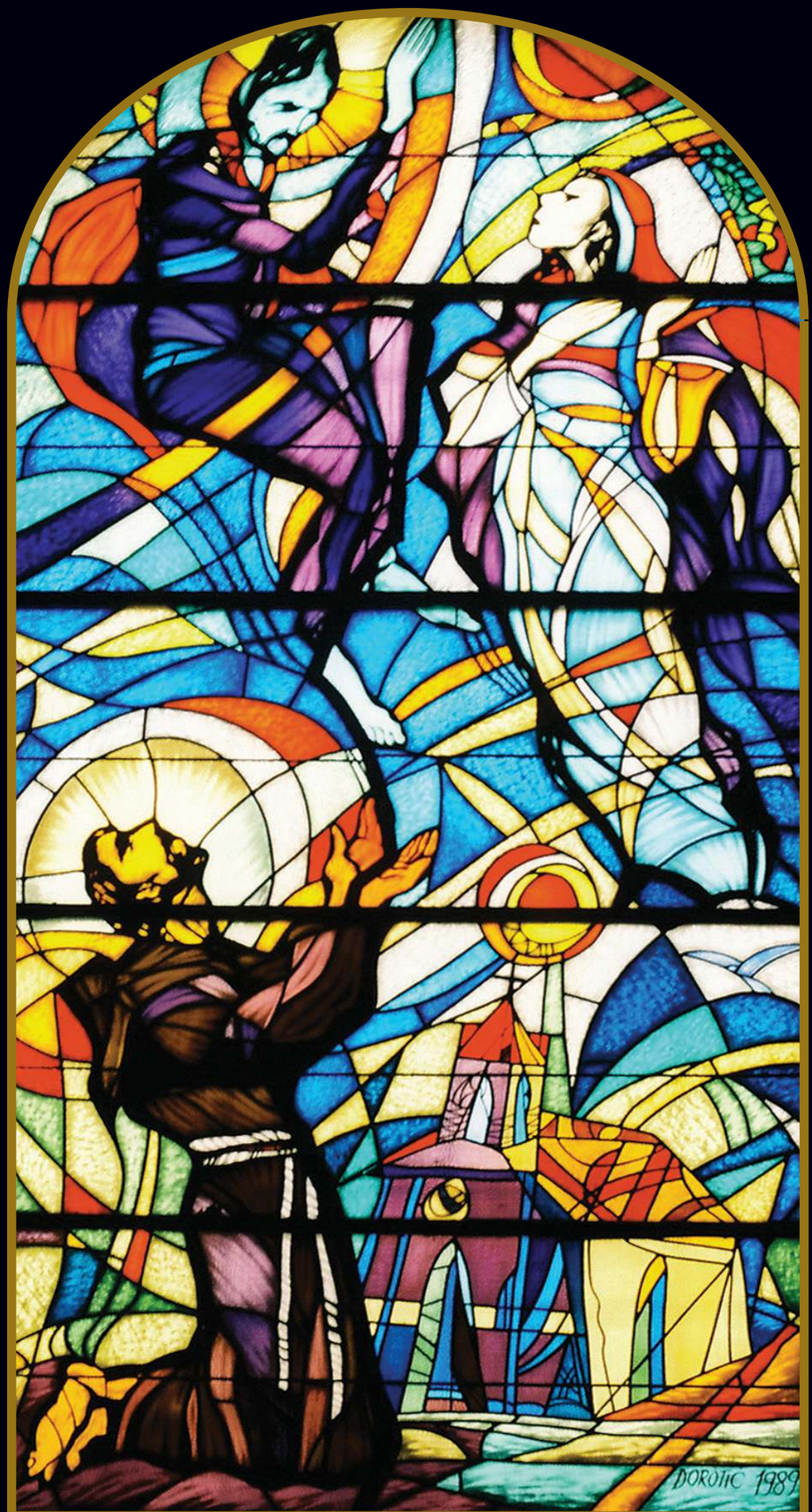
A Dorotićev popis crkava u kojima je razgovarao sa svecima uistinu je impresivan – od franjevačkih crkava u Čakovcu i Osijeku, Kamenmostu, crkve sv. Anđela u zagrebačkom Savskom gaju, Vinjana, kapele na groblju u Zmijavcima i Kuzmici, Podbablju, Skenderovcima, Starom Petrovom selu, Žakanju, te hvarskih crkava Gospe od zdravlja u Jelsi, sv. Roka u Starigradu i crkve u Svirču. Tu se susrećemo i sa stilskim razlikama – od bogate strukture razvedenih linija, paralelnih, istanjenih, "grubih", do jednostavnih obrisa, u tamnijoj gami i pročišćenoj paleti, s jednolikim fasetama i struktura znatno različitih veličina, figura izdvojenih iz fonda ili čvrsto ukomponiranih u površinu, s primjerima gdje su sveci vezani uz formu križa. I, osim rijetkih izuzetaka, sveci su prikazani u strogoj frontalnosti, u formi jasne pravokutnosti ili upisane mandorle.

Pažnja je data blaženim Alojziju Stepincu, Ivanu Mertzu, Mariji Propetog Isusa Petković, drinskoj mučenici Juli Ivanišević, svetima Leopoldu Mandiću, Nikoli Taveliću, Marku Križevčaninu, ali i hrvatskim velikanima Crkve – kraljici Jeleni, ispovjedniku Anti Antiću, kardinalima Franji Šeperu, Franji Kuhariću. Prikazao je sv. Petra, evađeliste, sv. Stjepana (pape iz trećeg stoljeća, zaštitnika hvarske biskupije), sv. Franju Asiškoga, sv. Klaru, sv. Antuna Padovanskog, sv. Katarinu Aleksandrijsku, ali i sv. papu Ivana Pavla II. Svece Dorotić interpretira u spoju fizičke portretnosti i duhovnosti, u vidovima likovne reprezentativnosti i prisnosti, s licima od mladenačke dobi do zrelih godina, s vrstama jednostavne, a slikarski obogaćene odjeće redovnika i redovnica. Svaki od dragih nam nebesnika sa svim pridjevima svetosti i jedan je od nas.

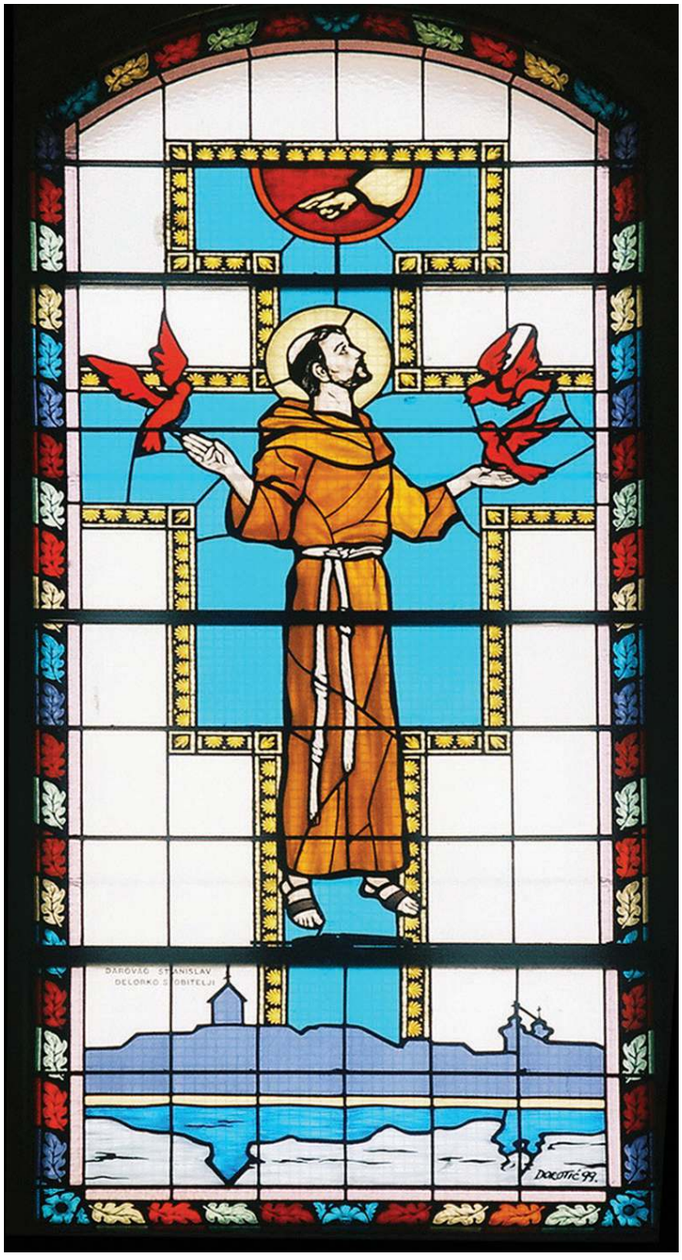
Vitraj kao tehnika blagdanske pjevnosti, čarolije boje i svjetla, cvata oblika, po svom karakteru baziran je na suprotnostima. Vitraji su s jedne strane statični, ugrađeni u zid, a s druge pulsiraju neprekidnom likovnom opojnošću.

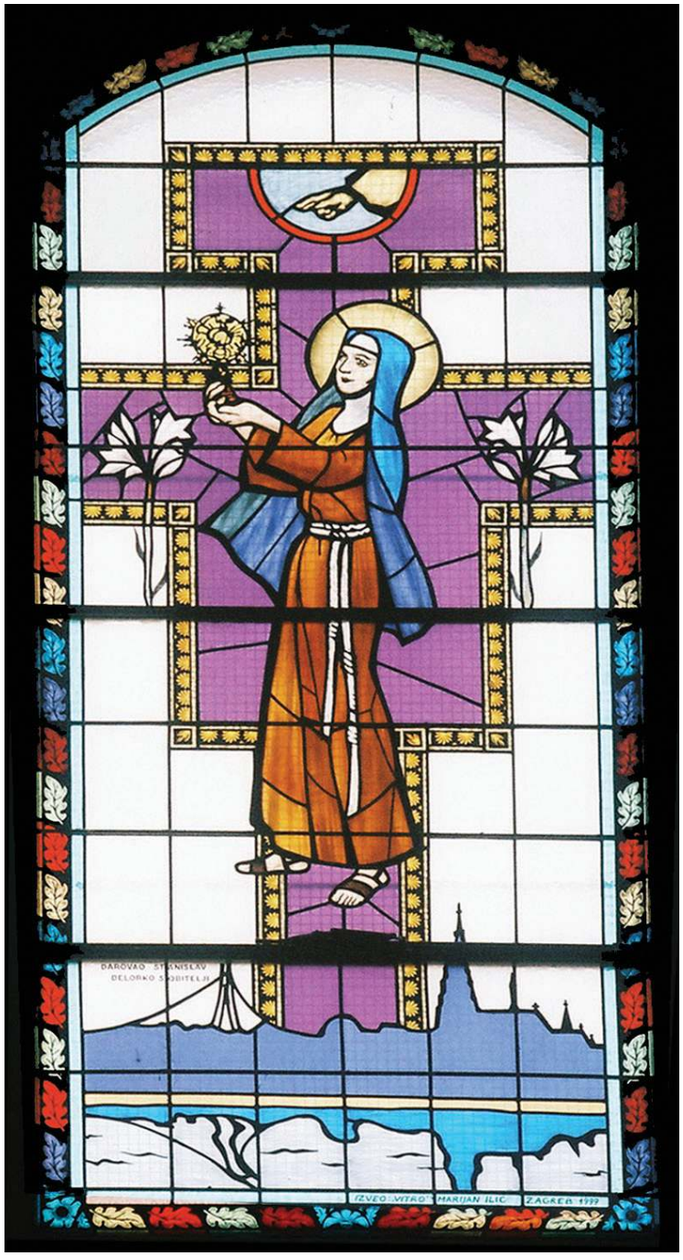

„Sv Franjo" 1989. g., crkva Sv. Nikole biskupa, Čakovec

„Porcjunkula"
1989. g.,
crkva Sv. Nikole
biskupa, Čakovec

Franjevački samostan i crkva Sv.Križa u Tvrđi, vitraji „Sv.Franjo“ i „Sv.Klara“, 2000. g

Vitraji crkve u Podvinju 2010. g., Slavonski Brod

Vitraji crkve Sv.Roka (dio) 2004. g., Vinjani donji

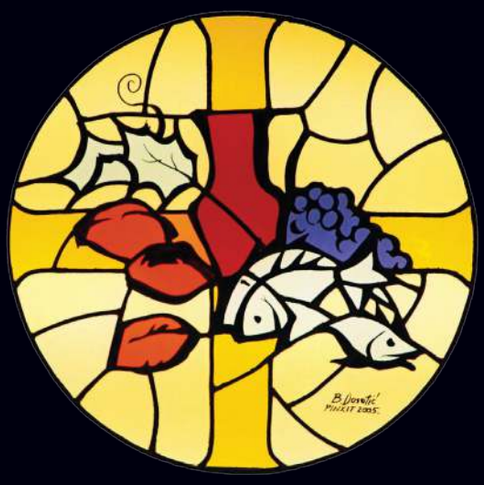
Vitraji crkve Svih Svetih (dio) 1999. g., Zmijavci

Vitraji crkva Sv.Josipa (dio) 2003.g., Zmijavci

Vitraj pročelja župne crkve
sv. Antuna Padovanskog,
Staro Petrovo Selo, 2011.

Vitraji crkve
sv. Kuzme i Damjana (dio)
2003., Kuzmica

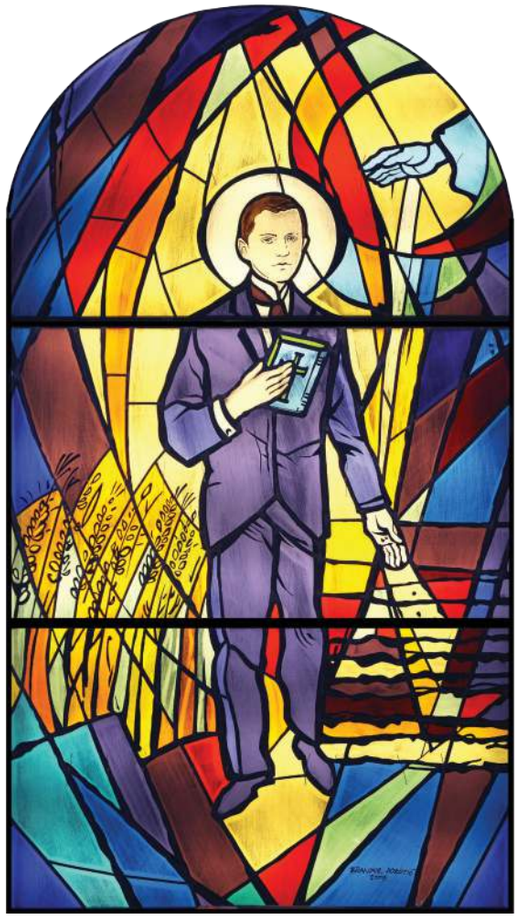
„Sv.Josip“ 1998. g.,
župna crkva
„Uznesenja BDM“,
Žakanje

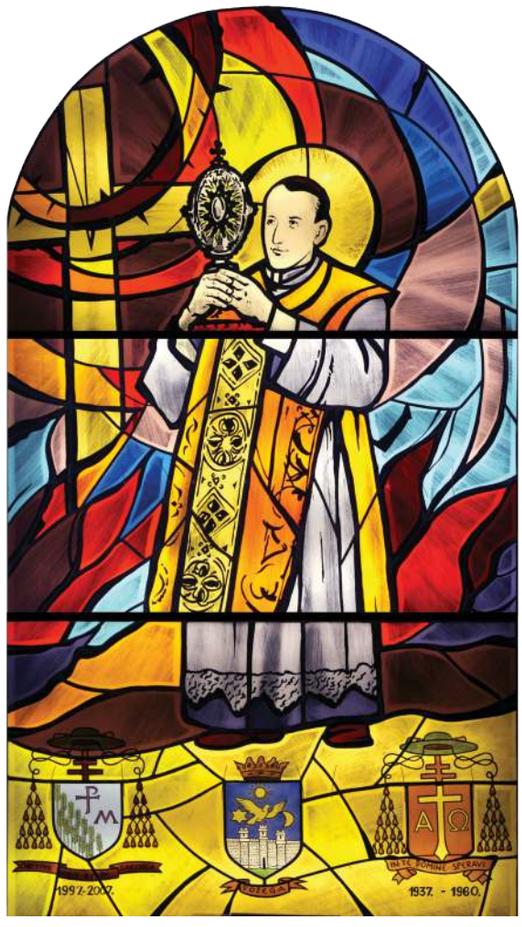

GOSPA
OD RUŽARIJA
DAR RUŽE DODIG
UD.MIRKA 2005.

Vitraji crkve
Sv. Ante Padovanskog,
2005., Podbablje

BRANIMIR DOROTIĆ
2007.

Vitraji crkve Sv. Ane,
2007., Skenderovci

Vitraji Gospe od Zdravlja (dio) 2013., Jelsa, o.Hvar

MARIJO, UFANJE NAŠE,
MOLI SE ZA NAS !

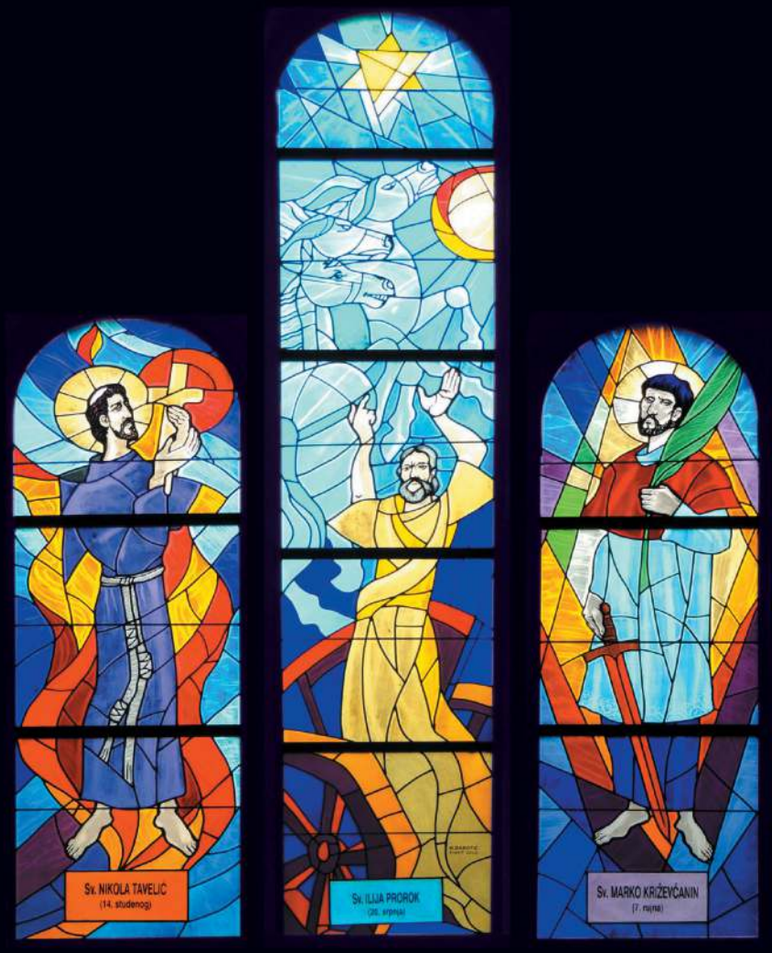

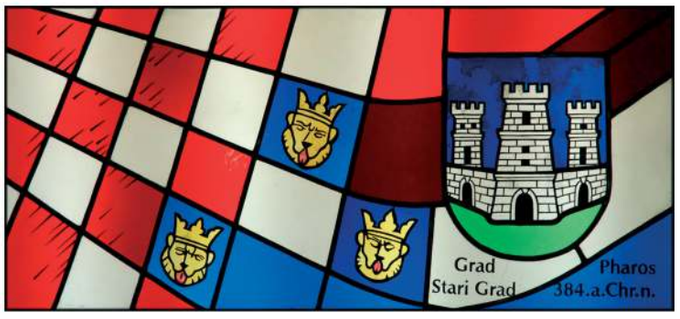

SV. ROKO
V SPOMEN NA ZAVJET IZ 1855.
ZAHVALNI STAROGRADANI

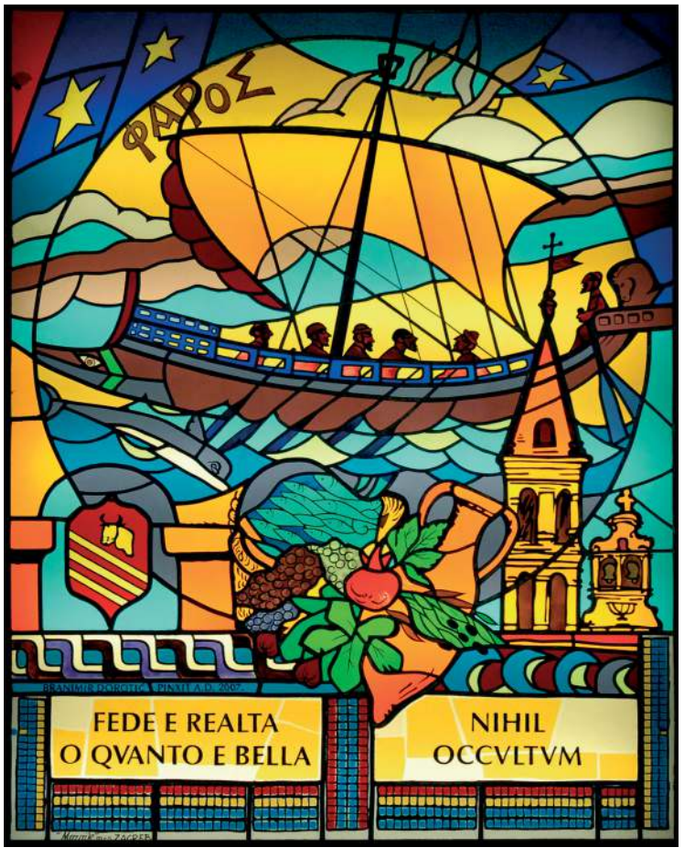

Vitraji crkve Sv. Marije Magdalene 2016., Svirče, o.Hvar

Dio vitraja u Starom Gradu na Hvaru, Općini,
crkva Sv. Roka i priv. 2007.

Triptih, oltarna slika (ulje na platnu) u crkvi Sv. Staša 2006. g

Vitraji groba sluge Božjeg, fra Ante Antića 2012. g u crkvi Gospe Lurdske u Zagrebu

Dio vitraja kapele Doma Imakulate časnih sestara Služavki Malog Isusa u Vrgorcu 2007. g.

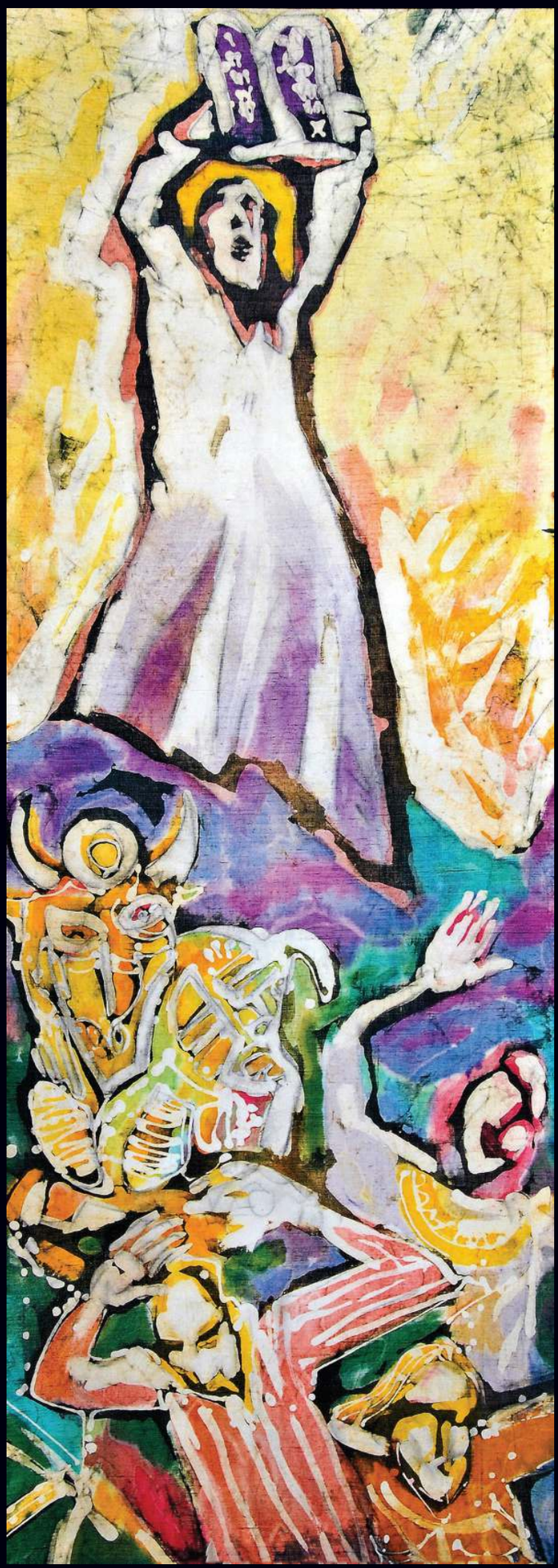

Dio oltarnog poliptiha crkve Svih Svetih u Promajni (ulje na dasci 2017. g.)

Vitraji crkve Corpus Domini (reinterpretacije), Trešnjevka, Zagreb 2010. g.

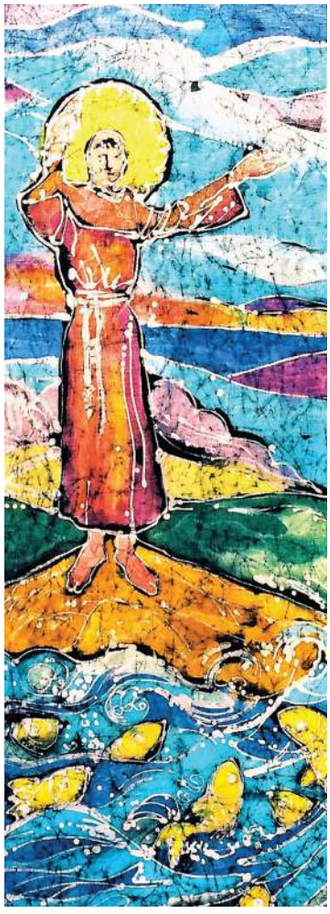
BATICI 1998. g. (izbor). Potreba za slikarskom tehnikom koja čuva slikarski rukopis i gestu, a prezentira se kao vitraj donijela je godinu istraživanja i rezultirala nekim samostalnim izložbama svjetloinstalacije (galerija „Porat", Pučišća, „Waldinger", Osijek, crkva Marijina Uznesenja u Samoboru, a u fragmentima i drugdje).

Slike sakralnog opusa čine više ciklusa ulja, akrilika, batika rađenih tijekom proteklih četrdeset godina. Nastale su kao vlastito promišljanje bliskih biblijskih tema, kao studije naručenih radova, riprema za izložbe ili rad na likovnim kolonijama. Sve nastalo između ostalih preokupacija kao što su uređivanje likovnih priloga za časopise i knjige, vođenja galerije ili organiziranja skupnih izložbi pa do likovnih radionica između kojih je i ona za trajanja izrade vitraja u crkvi Svetog Križa (Siget, Zagreb). Fragmenti tih nastojanja doneseni ovdje nisu sređeni kronološki ni faktografski, pa su tek okvir za ozbiljniju studiju. Stoga izostavljamo podatke o tehnici, vremenu nastanka i drugo težeći tome da ovo skromno izdanje posluži kao osnova za sistematičniji prikaz. (op.aut.)

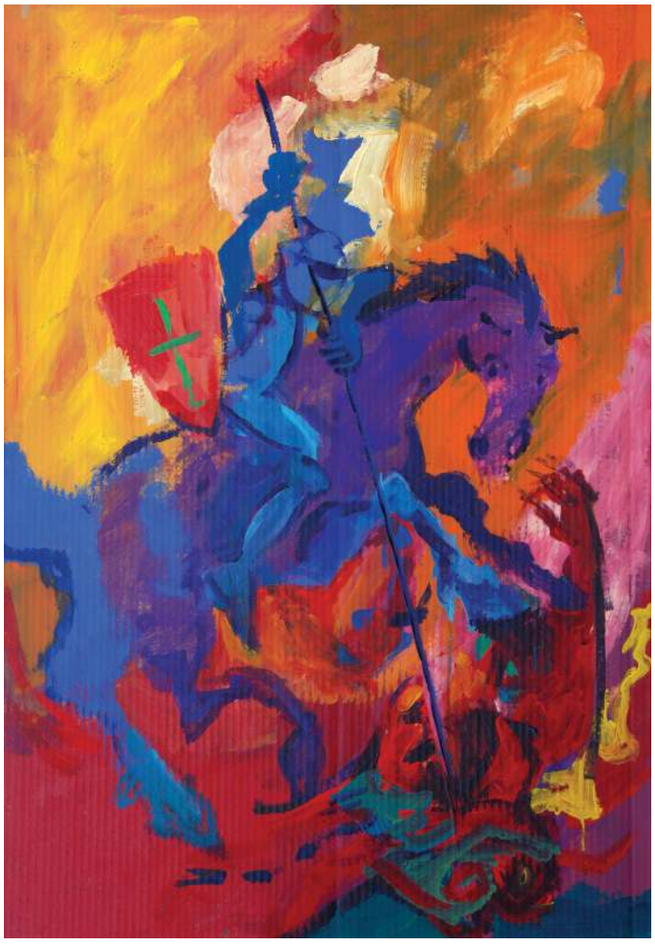

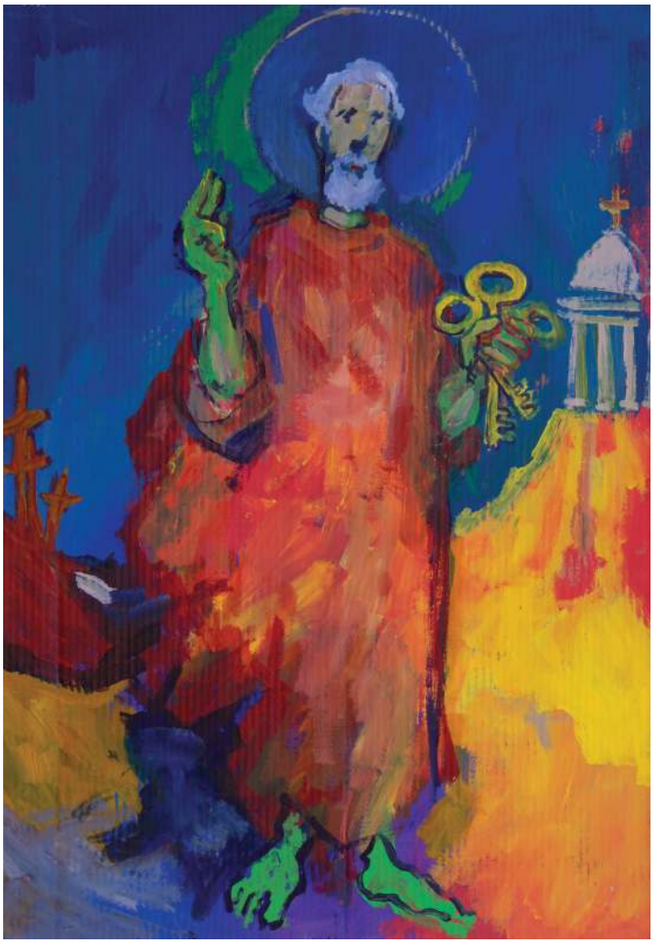

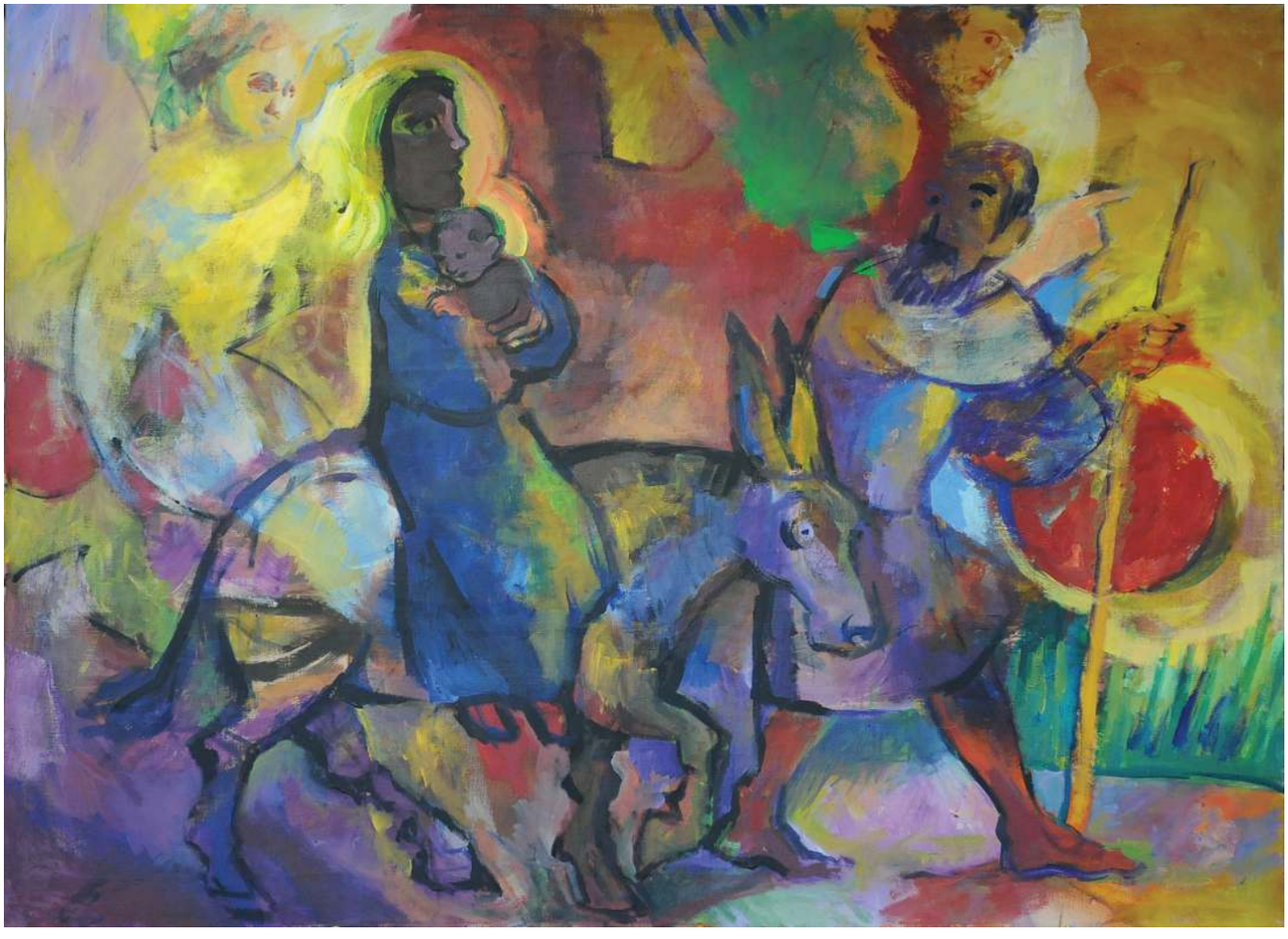

12/89
LITURGIJSKO-PASTORALNI
LISTIĆ
God. VI. Br. 12. 19. 3. 1989. cijena 400 d

Gospodin Bog mi pomaže, zato se posramiti neću.
Iz 50,7

I svaki će jezik priznati: „Isus Krist jest Gospodin!" - na slavu Boga Oca.
Fil 2,11

Nedjelja muke Gospodnje - Cvjetnica

ISUS JE OSMISLIO LJUDSKE PATNJE

Prema latinskom službenom izrazu „Dominica in palmis passionis Domini" ovo je *nedjelja palmi o muci Gospodnjoj*.

Naziv potječe od jeruzalemskih kršćana koji su se od IV. st. skupljali popodne na Maslinskom brdu, tu slavili produženo bogoslužje riječi te uvečer u procesiji, s granama palme ili masline, ulazili u Jeruzalem u spomen na Isusov mesijanski ulazak u sveti grad pred početak muke. Običaj se raširio po Evropi gdje su upotrebljavali zelene grane i drugog drveća te ih nakon sudjelovanja u bogoslužju stavljali u svoje domove ili na polja sa željom da Bog od njih odgoni zle sile i nevrijeme. S vremenom je uveden blagoslov tih grana pred svečani ophod kako bi postalo očitije da zaštitna moć grana proizlazi iz blagoslovne molitve Crkve, a ne od nekih magijskih sila.

Mesijanski ulazak u Jeruzalem, uz klicanje oduševljenog mnoštva, prvoj je Crkvi bio tako važan da su ga zabilježila sva četiri evandelista. Ove godine imamo Lukin izvještaj kojemu je vlastit usklik „Na nebu mir! Slava na visinama!" te zahtjev farizeja da Isus zabrani poklike mnoštva. On odgovara: „Ako ovi ušute, kamenje će vikati!" Spomen ovog ulaska u našoj liturgiji, bez obzira na okolnost što ne možemo praviti procesije po naseljima gdje živimo, izraz je naše vjere i zahvalne spremnosti da idemo za Isusom, svaki iz svoje životne situacije. U zbornoj molitvi izražavamo spremnost da slijedimo Isusa kao uzor poniznosti, „s njime zajedno trpimo i postignemo slavu uskrsnuća."

Lukin izvještaj o muci prikazuje Isusa kao uzornog patnika koji s križa moli za progonitelje, ulijeva razbojniku volju za obraćenjem i potiče mnoštvo da se razidu „bijući se u prsa". Isus nije otklonio sve nesreće i patnje ljudi, ali ih je osmislio svojom patnjom na križu.

Mato Zovkić

KAKO DOLAZI BOG

Ljudi dolaze kao ljudi. Moraju se dokazati, hoće izazvati dojam. I onda kad se osobno ponašaju skromno, imaju službu kojom se ponose. Bog dolazi drukčije: izbjegava široke ceste, traži uske ulice, kuca na zadnja vrata. Tko to ne zna, nikad ga neće susresti.

Pabirci s raznih strana

● **Misijski tjednik „Le Messager" (Egipat)** proslavio je 60. godišnjicu izlaženja. List je 1928. pokrenulo nekoliko franjevačkih misionara u Kairu, na francuskom i arapskom jeziku. Danas taj list nema veliku nakladu, ali još uvijek posjeduje veliki ugled.

● **Redovnici Češke i Moravske** po prvi put su se u crkvi pojavili u svojoj redovničkoj odjeći nakon državne zabrane svih redovničkih zajednica krajem pedesetih godina. Povod tome bila je svečana koncelebrirana euharistija koju je, 2. veljače, predvodio praški nadbiskup kardinal František Tomašek. Kardinal je u prigodnoj propovijedi potaknuo redovnike da međusobno surađuju bez obzira na različitosti pojedinih redova, jer život Crkve u Češkoj i Moravskoj bez redovnika nije zamisliv.

● **Godišnjica nezavisnosti Litve proslavljena je bez ometanja** 15. i 16. veljače u nekadašnjem glavnom gradu Kaunasu. Na groblju vojnika koji su pali u borbi sa sovjetskim snagama za nezavisnost 1918. okupilo se gotovo 20.000 ljudi. Nakon toga je oko 220 članova pokreta „Sajudis" za nezavisnost od Moskve, tražilo demokraciju i nezavisnost. Kardinal Sladkevicius služio je misu 16. veljače u katedrali i blagoslovio kamen iz sela Tauciaunai gdje je pao prvi vojnik u borbi za nezavisnost. Nakon toga je kamen prenijet na trg, gdje je do 1950. stajao spomenik Neznanom vojniku koji su Sovjeti uklonili. Nedavno je spomenik ponovno postavljen.

● **Fratri žive u komunizmu**

Skoro je podne. Fratri će sad na obid. A braći fratrima nije drago kad ji se u ovu uru uznemirava... I jemadu braća prav. Moji domaćini me uvjeravaju da se fratri neće ovi put najidit, bit će in drago da smo došli. (...) Pitam gvardijana šta je danas za obid. Ni on ne zna ali čini mu se da je pita sa siron. Znate, korizmeni je petak. Post je danas. Ko određuje jelovnik? Braća se ne mišaju. Nji je dvanajst fratara i četiri časne sestre. I ona koja je glavna kuvarica, ona jelovnik i varira. Osin gvardijana, svi su oli u penziji, oli prid penzijon. Tako je de fakto ovi samostan dom umirovljenika. Penšjun in je malen, svega pedeset milijuni. A ipak lipo izlaze na kraj. Dnevno trošidu dvanajst milijuna. Dakako, što in fali pomaže in župa. I ne fali in ništa. Ko puši dade mu se za cigarete... Novine, libre, sve jemaju. Braća živedu u pravome komunizmu. I bavidu se s onim ča in je drago, za što koji jema smisla. Jedni učidu dicu. Fratri poligloti učidu ji raznim jezicima. Ko jema slikarskog talenta - slika. Jedan je amater - arheolog i on je formira lipu arheološku i etnografsku zbirku. Pronaša je ulomke pletera, stare crvaske mačeve iz devetog stoljeća. Jemadu zanimljivu zbirku slika a najviše slika Gabrijela Jurkića. Kad je slikar ostarija i iša u penšjun zaželija se vratiti u rodno Livno. Ali tražija je atelje. Nije ga moga dobit u mistu. Dali su mu ga fratri. I s njima je živija i radija do smrti. (...) Priporučan se gvardijanu da i mene do koju godinu primi. Nima šanse. Puno pišem grube riči, beštiman, izgubljen sam slučaj. (...) Lipo je meni bilo medu braćon fratrima. Kakvi san da me nisu potirali, ja bi bija i osta. Ali vratit ću se.

Miljenko Smoje (o franjevačkom samostanu u Livnu), Slobodna Dalmacija, 26.02.1989.

● **Ateizam**

U situaciji napokon realiziranoga praktičkog ateizma - naime - kad nitko nikome više ne vjeruje, kao da ništa nije moguće, pa se čini da je sam Bog od nas digao ruke. A opet, ponekad se čini kako je sve moguće, no po volji Antikrista.

Josip Jović, Nedjeljni Vjesnik, 5. III. 1989.

NOVA KNJIGA

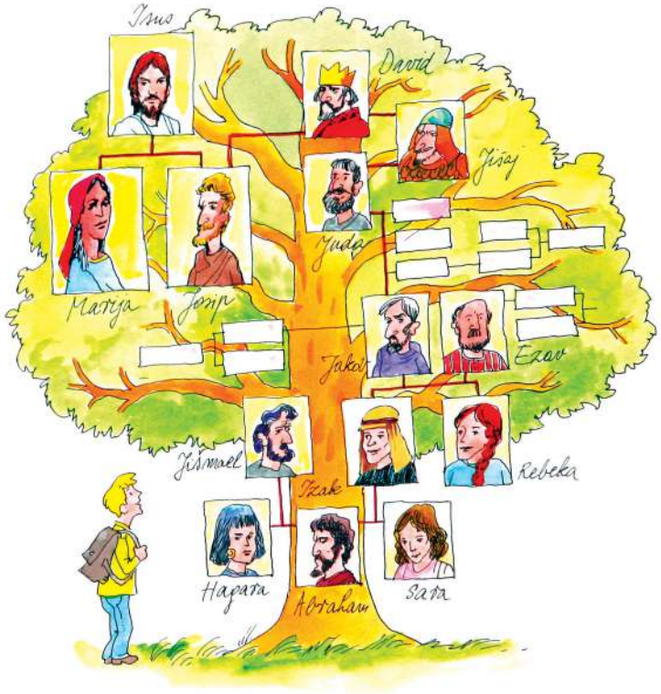
POKORNIČKA BOGOSLUŽJA

s predmetima iz svakodnevice

Izdaje:

Župni ured, 41213 LUKA.
Naručuje se kod izdavača.

Studije, crteži, ilustracije, skice i prijedlozi za izradu oosnutaka za vitraje, lkovni rad za periodiku i udžbenike kontinuirano prate realizacije „velikih projekata" od kojih neki iziskuju višegodišnju preuzetost i istovremeno bavljenja različitim disciplinama. Svako od tih djela moglo bi stati u posebnu ediciju pa je u ovom slučaju u pitanju nasumičan izbor. (op.aut.)

Danijel Žabčić

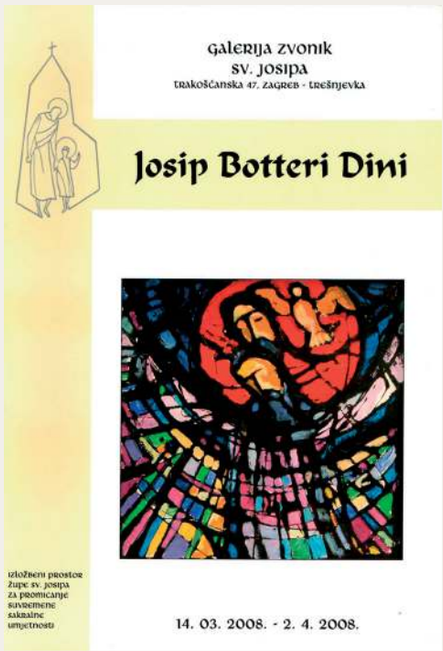
O galerijskoj aktivnosti Branimira Dorotića

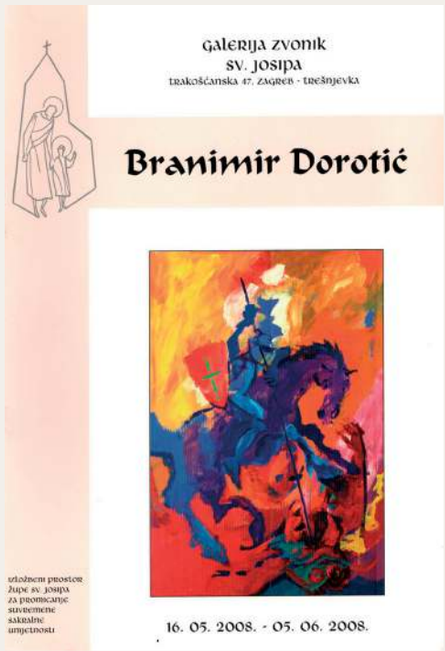
Slijedeći nepokolebljivo svoje umjetničko i slikarsko uvjerenje slikar Branimir Dorotić, autor velikog broja uspješno izvedenih vitraja u crkvenim prostorima diljem Hrvatske, legitimno i pravodobno založio se da u Zagrebu osmisli izložbeni prostor koji će okupiti „likovnjake" srodnih interesa s nakanom prezentiranja njihovih likovnih djela inspiriranih tematskim sadržajima kršćanske provenijencije. Bio je to kulturološki pothvat jedinstven u našoj sredini, a konceptualno i koncepcijski odražavao je zahtjev trenutka da se stvore temelji za kritičko prosuđivanje slikarskih, grafičkih i kiparskih djela koja izražavaju duhovno-motivsku komponentu kao specifično iskustvo u oblikovanju likovnog djela. Dorotićeva inicijativa i pokretački žar urodio je plodom te je formiran izložbeni prostor župe sv. Josipa s ciljem promoviranja sakralne umjetnosti (2008. – 2009.). Da bi održao standard izložbene djelatnosti, njezin kvalitativni nivo, doslovce je sve radio sam kao moderator polivalentnih sposobnosti. Svi koji su se s radošću pridružili njegovoj ideji bili su svjesni kako saturacija dva pojma u sintagmi „sakralna umjetnost" određuje ipak jedan nesporazum. Likovno djelo može biti usrdno utočiste biblijskog sadržaja, ali ako je izostala transpozicija narativnog sloja u autorski idiom, ono teško da može prisvojiti pojmovnu odrednicu „umjetnost". Budući da postoje opusi, kao i osobni iskoraci u smjeru sakralne umjetnosti, bilo je važno pojedinačnim izložbama pridonijeti razumijevanju ove ne lake umjetničke problematike. Dorotićeva ideja bila je okupiti moguće opcije u vidu njihove javne gledljivosti i prepoznatljivosti uz suvremeno čitanje likovnog djela. Naši crkveni prostori često su žrtvovani neukusu „kupovnih slič ica", a teško je prihvatljiva imaginacijska umjetnička sloboda za puk teško čitanih ikonografskih i likovnih invencija. Brojni primjeri i suviše su prisutni, pa tako likovna djela zavise od ćudi naručitelja, njihove kulturne prosvijećenosti ili invalidnosti. U tom smislu Dorotićeva težnja za galerijom bila je rezultat njegovog integralnog umjetničkog stava, ali i konsolidiranje stavova njegove generacije, koja je bila svjesna dovršenih opusa klasika sakralne umjetnosti. Time je formirana zahtjevna paradigma: u našoj sredini suvremenom likovnom produkcijom sagledati kontinuitet likovnih vrednota koje određuju pojavu sakralne umjetnosti.

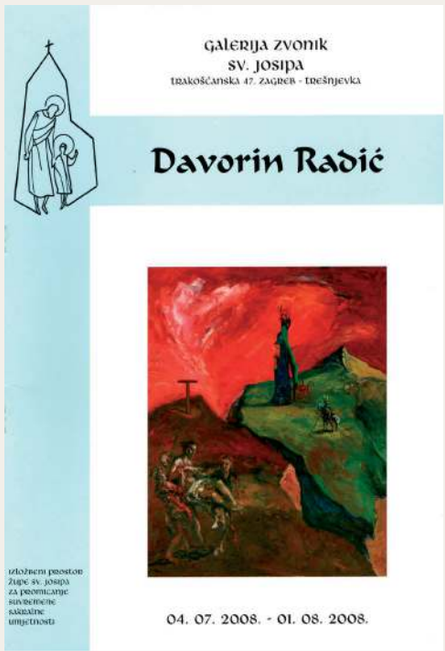
U tom smislu izlagana su djela s intimnijom ateljersko-poetskom bliskošću. Posjetitelji izložbe prepoznali su taj doživljajni aspekt koji emanira fizički i psihički prostor djela, spontanu duhovnu osjećajnost. Iz toga je slijedila temeljena intencija izložbenih projekata: promoviranje duhovno-likovne pismenosti kojom ton, linija, boja i volumen strukturiraju sakralnu dimenziju likovnog izraza. Ne možemo ulaziti u razloge prestanka rada galerije, no njezin nestanak iz hrvatskog kulturnog prostora, iako su prepoznate dragocjene Dorotićeve nakane, ipak su značajke upornog domaćeg kontinuiteta: nebriga za duhovnu kulturu u kojoj je i umjetnost konstitutivni element.

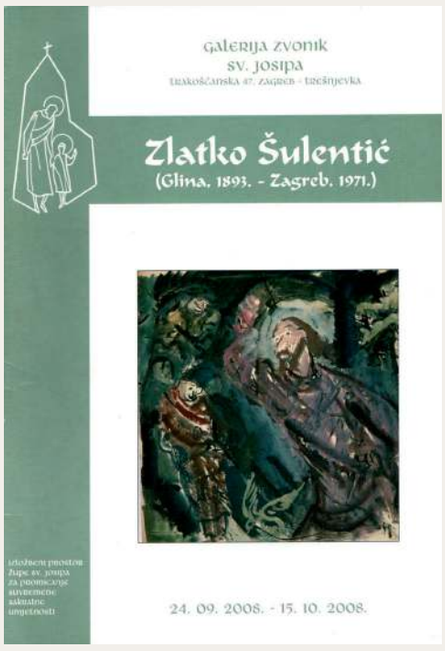
Galerija zvonik sv. Josipa

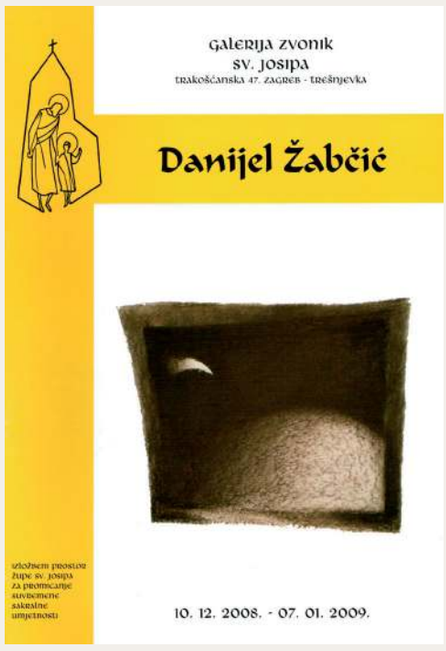
trakošćanska 47
zagreb - trešnjevka

Branimir Dorotić

O izložbenoj galeriji „Zvonik sv. Josipa“ godine 2009.

Otvarati izložbeni prostor posvećen likovnim umjetnostima, usprkos „teškim vremenima“, danas kao i uvijek znači otvoriti vrata djelovanju Duha. Poput biblioteke ili koncertne dvorane i tu se radi o posvećenom prostoru, o „vratima“ druge i drugačije stvarnosti, koju stepenicu iznad uobičajenih putanja ljudi i vreve prometala, izvan svakidašnje borbe za egzistenciju. Treba imati hrabrosti otvarati nešto što „stvara gubitak“ jer je namijenjeno ljudima i pismenosti duha. Umjetnost i umjetničko izražavanje, posebno nadahnuti Biblijskim temama, rastvaraju okvire vremena, socijalne i intelektualne ograde. To je Dar govora u različitim jezicima što doprinosi svijesti o svrsi života i pojedinca i zajednice. Slobodu vjeroispovijesti čini sustvarateljski odgovornom pa i za ono što smo propustili učiniti s darovanim talentima. A uz Darove ide i teret prihvaćanja da se radi o nečemu upitnom u vremenima drugačijih prioriteta. U svakom slučaju entuzijazam i napor svjesno učinjen da se u okviru Župe sv. Josipa prostor Zvonika privede svrsi radi izlaganja suvremene hrvatske recentne sakralne umjetnosti nikako nije promašen. Svjesno smo ga zamislili. Ne kao muzej već kao moguće susretište oko dijela opusa vjerskih i vjerničkih tema pojedinih umjetnika. Mnogi su jednostavno zakinuti jer u glavnome gradu Hrvatske ne postoji ni jedan izložbeni prostor za sustavnu i ozbiljnu prezentaciju suvremene sakralne umjetnosti i veoma smo zahvalni vlč. Josipu Kuhtiću na podršci i zauzetosti oko ovog „projekta“. Pitanje je dakako može li se jedna župa sama nositi s takovim programima i dodatnim teretom. Pitanje je opstanka i svrhe sadašnje zbirke u Zvoniku sv. Josipa (i mogućih donacija umjetnina), njenog vrednovanja bez izložbi koje su živo tkivo kulturnog rasta zajednice i ostvarenje kontinuiteta uzajamnog nadograđivanja. Alternativa je pasivno promatranje onoga što drugi rade ili sudjelovanje u jeftinim programima prilagođenim potrebama koje zahtijevaju manje muke. Dati odgovor na ta pitanja iz perspektive dobronamjernog volontera nije moguće. Na to moraju odgovoriti institucije crkve ili društva koje skrbe za opću dobrobit.

U Samoboru, 21. 2. 2009.

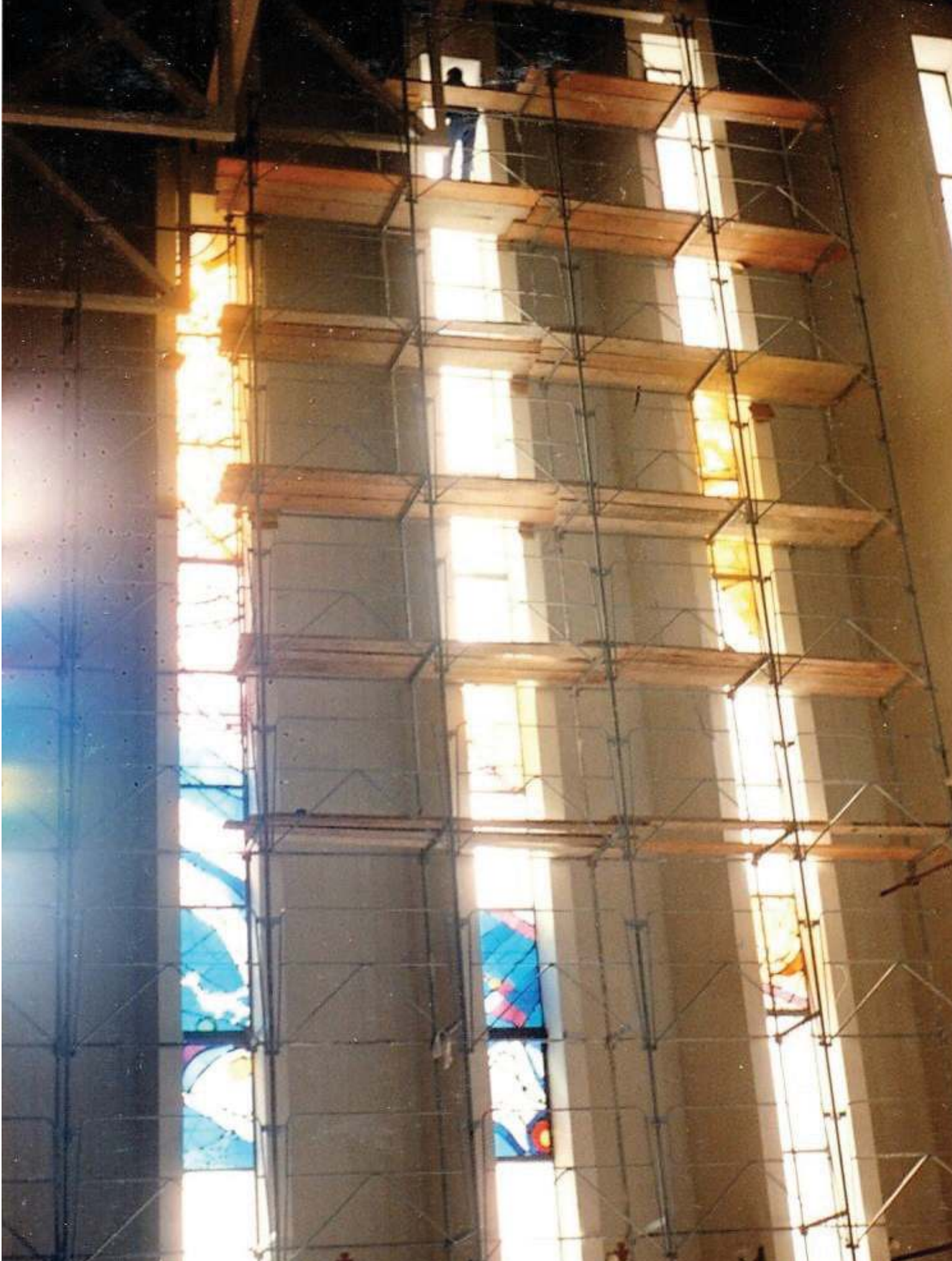

Stanko Špoljarić, hrvatski povjesničar umjetnosti i likovni kritičar (Zagreb, 14. IX. 1947). U Zagrebu diplomirao na Filozofskom fakultetu 1973., od kada je kustos u Umjetničkom paviljonu. Autor je mnogobrojnih tematskih i monografskih izložaba, predgovora u katalozima (I. Rabuzin, S. Šohaj, E. Kovačević, R. Petrić, K. Henc i dr.) i monografija (Tomislav Ostoja, 1992; Tihomir Lončar, 1994; Mladen Veža, 2006; Marija Braut: fotografije 1967.–2005., 2006). Objavljuje likovne kritike u stručnim časopisima i dnevnom tisku.

Danijel Žabčić diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1975. Nakon profesure na školi primijenjenih umjetnosti u Zagrebu i Katoličko bogoslovnom fakultetu u Zagrebu od 1999. zaposlen je na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u svojstvu redovitog profesora u trajnom zvanju. Do danas je izlagao na više od 30 vrlo zapaženih samostalnih izložaba te na mnogobrojnim revijalnim, koncepcijskim izložbama u zemlji i svijetu. Dobitnik je niza prestižnih nagrada za svoja djela. O njegovom opusu tiskana je monografija 1997. godine. Od 1990. Godine publicirao je stotinjak tekstova u monografijama, časopisima za kulturu te predgovorima u katalozima za izložbe. Član je velikog broja umjetničkih savjeta te umjetničkih povjerenstava. Član je HDLU-a, Matice Hrvatske (Zagreb) te redovni član Akademije odgojno-obrazovnih znanosti Hrvatske.

BRANIMIR DOROTIĆ

Autobiografija

13. travnja (petak) 1951. u Supetru na Braču Rosanda (1928. – 2018), supruga Tomislava Dorotića (1923. – 1993), primljena u rodilište koji dan ranije, porodila Branimira.

1952. – 1953. Blato na Korčuli

1953. – 1956. Bol na Braču

1956. – 1965. Bedekovčina, Hrvatsko zagorje.

1957. Prvi razred O.Š. Slavko Mrkoci („Kod Grgića“)

1957. do 1960. u više navrata duže vrijeme proveo u prvim razredima O.Š. u Pražnicama na Braču kod none Jerke. Neposredno nakon smrti *nonota* Miće 1960. u zajednicu kod none doseljava rođak Miće s *meštrovicom* Jelicom po kojoj pamtim pražnišku školu. I ta škola i ona doma prati me do danas. Moji su roditelji bili *prosvjetni radnici*, u prosvjeti sam neko vrijeme bio i sam, a Uz nju je vezan i dobar dio moje uže i šire obitelji. To je doista poseban svijet.

1965. završio osnovnu školu u Bedekovčini i postao srednjoškolac u Zagrebu.

1965. – 1969. pohađao tehničku školu strojarskoga smjera i dobio Diplomu strojarskoga tehničara kojom sam se mogao zaposliti istog trena. U tu školu doveo me sentiment, pustolovna i romantičarska lektira. Bio je to san o ukrcaju na brod i povratak moru. Onda sam u Zagrebu otkrio nove svjetove i moj se interes okrenuo likovnosti.

1969. nakon mature slijedi neuspio prijemni na Likovnoj akademiji, jedno malo razočaranje, dobra strana čega je probuđen inat. Na kratko sam tijekom paklenske zime 1969. g. bio pripravnik u daruvarskom „Dalitu“. Zimu sam preživio zahvaljujući obližnjim toplicama.

1970. Te godine proljeće donosi promjene. Crteži i trake stripova, nekadašnja srednjoškolska „priprema“ za nastup na Likovnoj Akademiji otvorila mi je vrata Zagreb Filma. Ne za stalno već kao kandidatu, pripravniku i volonteru. U to vrijeme nije bio običaj „dandubiti“ na grbači roditelja. Dobio sam posao i u zagrebačkoj „Elki“, opet kao „šljaker“. Tako sam „sjedeći na dvije stolice“, ustajao u 4,30 ujutro, radio od 6 do 14h u „Elki“ blizu Kvatrića, potom naoružan „talijanom s parizerom“ jurio u Vlašku, veselio se „faziranju“ do nekih 21, 22 sata, žarko želeći da me prime u stalni radni odnos. Primljen je netko drugi. Nakon još jednog malog razočaranja, odlučujem da više neću biti „goli šljaker“ i upisujem na jesen te 1970. g. FSB u Zagrebu, smjer brodogradnje.

1971. godina Hrvatskog proljeća na Sveučilištu u Zagrebu i posve krasna priča za elaborirati u posebnoj ediciji. Događao se Vijetnam, Vudstok, hodanje po Mjesecu i toliko toga da je trebalo birati ljubavi i zanimanja. Dogodio se i slom na faksu, iako nikako nisam bio loš (s dva nepoložena ispita od 14 uvjeta), ništa je prema ljubavnim jadima koje nisam znao razriješiti drugačije nego prekidom i odlaskom u ondašnju JNA.

1971. – 1972. JNA, Ćuprija na Moravi kao protutenkovski artiljerac i to da bih dobio na vremenu za odgovoriti napastima zova različitih ljubavi. Trebalo se odlučiti između ozbiljne veze, Zagreb Filma, studija brodogradnje, Likovne akademije i roditeljskog doma. Odlučio sam se za podstanarstvo i nastavak studija u Splitu.

1973. – 1974. Slijedi upis studija brodogradnje u blizini mora na Višoj pomorskoj školi, VPŠ (smjer brodogradnje). Studenti prebjezi sa FSB-a, pali na strojarstvu, prevodili su VPŠ kao „Vaša Posljednja Šansa“.

1975. Diplomac brodogradnje na praksi u brodogradilištu „Greben“ u Veloj Luci na Korčuli zaljubio se u Davorku iz Splita, što traje do danas. Krasno iskustvo. Sretno sam oženjen 25. prosinca iste godine. Jedino, ostajem potencijalni „šljaker“, što mi se ne mili. Radije bih bio gospar, svoj gospodar.

1976. Radno mjesto supruge Davorke određuje nam adresu stanovanja u Komiži na Visu, rodnom mjestu none Zamberlinke. None s očeve strane. Brač mi je nekako draži, a Split trudnoj supruzi. Iste godine dobivam posao u Splitu. Rodio se sin Mislav i odredio nam nove prioritete.

1977. – 1978. Kao zaposleniwk državne službe Kontrole mjera i dragocjenih kovina u ispostavi Split posao kontrolora mjera shvaćam kao privremeno rješenje. Uređujem bivak za prinovu u roditeljskoj kući moje supruge. Terenski posao traži odricanja radi tek stvorene obitelji. Treba ići dalje radi vlastitog puta u traženju samostalnosti. To nije lako jer posao određuje mjesto življenja. Radi mladosti koja voli slobodu i svoj način života trebalo je prihvaćati izazove i promijeniti posao. Nadoknaditi propušteno.

1978. – 1979. Slijedi selidba u Zagreb. Kupljen je stan u Samoboru uz pomoć roditelja obiju strana, uz pomoć kredita i malo sreće. 1979. rodio se sin Domagoj. Ja sam dobio posao u projektnom birou sa SSS, opet kao „šljaker“. Da se razumijemo, ne mislim reći da to znači niži rang vrijednosti ili neku životnu poteškoću. To ne, ali određena ograničenja ili neslobode, svakako, pogotovo ako postoje ambicije i mogućnost za iskoristiti dobivene talente.

1979. Supruga dobila posao, ja otišao na drugi dio porodiljnog, nakon čega dao otkaz na poslu. Položio prijemni na ALU – Zagreb i vratio se crtanju i studentskim klupama.

1980. Rodio se sin Mihovil. Pod krov stavio djedovinu, budući „atelier“ u Pražnicama na Braču, zbog kojega sam desetak svojih ljetovanja pretvorio u radni odmor.

1981. Na polovici studija nadošle su prve asistencije tehničke naravi nekim profesorima na ALU i razna honorarčenja, svojevrsna inicijacija u zvanju i pozivu umjetnika. U periodu od 1981. do 1986. godine radni oslonac su mi braća fratri samoborskog franjevačkog samostana. U tom se vremenu u Zagrebu prvi put susrećem sa zadatkom popravka vitraja. Trebalo je na licu mjesta pokrpati stakla velike rozete nad ulazom u franjevačku crkvu sv. Antuna Padovanskog na Sv. Duhu (potpuno je obnovljena 2008. g. također uz moju asistenciju i očitanje boja). Zaredale su asistencije u tehničkom dijelu posla prof. Vasiliju Jordanu kod izrade, transporta i montaže oltarne slike za franjevačku župnu crkvu u Šikarama kod Tuzle (po fra Jozi Bošnjakoviću). Slična suradnja s prof. Jordanom veže me uz pripremu i montažu Križnog puta, opet u crkvi sv. Ante na Sv. Duhu u Zagrebu. Na tom sam poslu uspio slomiti ruku, što me nije obeshrabrilo. Slijedila je tehnička asistencija ak. slikaru Josipu Botteriju Diniju kod izrade oltarnog mozaika za crkvu Školskih sestara franjevki na Splitskom Lovretu, uz pripomoć pri izradi oltarne slike za Zadar.

Navodim ove primjere kao vlastito iskustvo snalaženja u likovnom poslu. Ono će kroz učenje u praksi značiti primjenu stečenih znanja ranijih škola i studija, od brodogradnje do crtanog filma i ALU. Slijedila je izrada pozadinskih slika za franjevačke jaslice u Samoboru (2x10 m) uz asistenciju fra Budimiru Cvitkoviću. Nakon prvih velikih jaslica u franjevačkoj crkvi Uznesenja BDM koje su uništene, ponovljena je izrada nove slike s postamentom (2,5x10 m) sljedeće godine. Slijedile su pozadinske slike (3x3,5 m) za jaslice Župne crkve sv. Anastazije, isto i za župnu crkvu u Samoborskim Rudama (1,2x2 m). Postadoh „jasličar“.

Zahvaljujući samoborskim franjevcima koji su mi u samostanskom prostoru na neko vrijeme osigurali slikarski atelier izveo sam desetke slika sakralne tematike od kojih kao veće kompozicije treba spomenuti „Posljednju večeru“ za blagovaonicu pavlinskog samostana u Kamenskom (uništenu u posljednjem ratu), sv. Josipa za crkvu u Lučelnici – Klanjec, „Pokrštenje Hrvata“ za franjevačku crkvu u Đurmancu i slike za druge franjevačke crkve i svetišta od kojih su mnoge darovane (Tabor Samobor, Kaptol Zagreb, Zjum Kosovo, Trsat Rijeka…) do franjevačkog dara kardinalu Kuhariću i više slika za različite župe.

U istom atelieru pripremljeno je uz prvu samostalnu i nekoliko skupnih izložbi. Ostvareni su brojni susreti s mlađim i starijim kolegama, a sve na tragu pastoralnog djelovanja među umjetnicima po fra Budimiru Cvitkoviću u duhu dobrovoljnosti, suradnje i nauka svetog Franje. Preteča je to koliko znam likovne kolonije sakralnog predznaka, bez pretenzija, rezultat koje su nastale brojne slike do nedavno izložene u Taboru, sada u župi Sv. Križa Zagrebačkog Sigeta. Tu je začeta ideja, a kasnije ostvarena u suradnji s lokalnim obrtnicima. Sudjelovao sam u osnivanju privremene radionice za izradu vitraja u Franjevačkom samostanu Sv. Križa u Sigetu po uzoru na nekadašnje botege. To je rezultiralo izradom preko 400 m2 površine vitraja po skicama ak. slikara Josipa Botterija Dinija. Vodio sam formiranje te radionice i odradio povećanje skica u kartone svih nacrta u Franjevačkoj gimnaziji u Samoboru (tada izvan funkcije). Radionica nije prestala raditi početkom rata pa ni onda kad sam se našao u uniformi hrvatskog ZNG-a. Okolnosti su bile takve da je cijela ova likovna „pustolovina“ pomalo djelo entuzijazma svetoga Franje i njegove subraće iz Sv. Križa, uz pomoć mnogih volontera, gdje se Samobor u sretnom trenutku pokazao inkubatorom duha zajedništva. Suradništvo ovdje začeto donijelo mi je nebrojeno poznanstava i radosti. Od susreta s velikanima duha, poletnim fra Bonaventurom Dudom, Josipom Turčinovićem, fra Mirkom Mataušićem i drugima koje je nepravda izostaviti, a graditelji su ove crkve. Bez vrijednog fra Ilije Vrdoljaka zasigurno bi se teško dovršio veliki Botterijev vitraj u Sigetu. No, iza svakog posla stoje ljudi, od onih najmanjih s udovičkim novčićem do onih koji u pozadini nose „brda“ tereta službe i borbe s nedaćama i preprekama raznih vrsta. Živeći neko vrijeme u tom okruženju red je spomenuti se arhitekata, kipara, pisaca, glumaca, postulanata, ministranata, časnih sestara, kuharica, vrtlara, liječnika, činovnika, nebrojeno ljudi dobre volje kojima je dano da kroz vjeru žive i pomažu jedni drugima. Od tuda moć u nemoći i čuda po vjeri u Gospodina. Od tuda sva ta djela. Dopustio sam si ove bilješke kao Uvod u ono što slijedi. Ambicija rođena za jednog razgovora s pok. Josipom Turčinovićem, prvim čovjekom KS-a, izravno je vezana za kasniju 2008. godine osnovanu (iako kratkotrajnu) likovnu galeriju „Zvonik sv. Josipa na Zagrebačkoj Trešnjevci. Izravno mi je rečeno: „Sami se morate pobrinuti da se vaša djela kao iskaz vaše vjere nađu pred očima kršćanske i one druge publike. Tako se brani svjetonazor. Ne čekajte da vam to urede institucije.“ Dobro je i sva je sreća da u realizacijama tih pokušaja nikada nismo sami. U to sam se osvjedočio nebrojeno puta, kao što me život uči da je Stvoritelj uvijek uz nas makar preko Šimuna Cirenaca.

1982. Rodio se četvrti sin, Jeronim, moja „majstorica“. Točnije, ode moja „majstorica“ i san o nastavku školovanja, specijalki kod prof. Ivančića ili Reisera. To kao ambiciju, nisam nikome ni spomenuo. Trebalo je misliti na proširenje stančića u Samoboru i ozbiljan posao.

BRANIMIR DOROTIĆ

Radni CV

1983. Diplomirao na zagrebačkoj ALU slikarstvo u klasi prof. Jordana. Zaposlio se kao odgajatelj i animator kulture u Đačkom domu „Davorin Trinajstić" u Zagrebu. Predavao Povijest svjetske umjetnosti kao honorarac, uz dijapozitive s Akademije likovnih umjetnosti.

Skupne izložbe: Zagreb – knjižnica Vladimir Nazor; Samobor – Fotokemika (crteži Biočić, Dorotić, Radić). Primljen u HDLU.

1984. Samostalna izložba: Samobor – centar za kulturu NS Janko Mišić (ulja). Pedagoški rad u đačkom domu i animacija kulturnih aktivnosti na razini Zajednice domova grada Zagreba (organizacija Domijade). Izrada „Križnog puta" za franjevce na Trsatu.

1985. Skupne izložbe: organizacija recentne „Generacije 20 autora" u FG (danas Tabor u Samoboru, „40 godina u slobodi" – Samoborski muzej, sudjelovanje na 16. salonu mladih i XIII. postavu recentnih radova članova HDLU-a Zagreb. Suradnja s franjevcima u Samoboru u čijim prostorima nastaje više slika sakralne tematike velikih formata, likovni prilozi i uređivanje liturgijsko-pastoralnog Listića (KS) – suradnja je trajala punih pet godina.

1986. Samostalna izložba: Zagreb – Salon galerije Karas: akrilici „Ljetno vrijeme". Skupne izložbe: Zagreb – MUO za obnovu Nacionalne i sveučilišne biblioteke, Galerija Karas – XIV postav recentnih radova članova HDLU-a. Uz ilustracije za Listić (KS) i udžbenike *Think and speak I – IV* (ŠK), nastaju nove slike sakralne tematike većega formata u samostanskom atelieru), kao i izloženi ciklus akrilika „Ljetno vrijeme". Iste godine primljen u ZUH.

1987. Skupne izložbe: Bol – Dom Kulture, likovni anale. Nakon natječaja izveo u radionici Domus Dei u Rimu 28 vitraja za crkvu sv. Jakova i montirao ih u Međugorju. Započeo rad na pikturalnom rječniku za djecu V. Anić *Fun with words* (gotovo 2000 pojmova i ilustracija) nakladnika Školske knjige. Ilustrirao Listić (KS). U Zapolju, franjevačkoj župnoj crkvi izveo oltarni mural na temu „Glavosjeka sv. Ivana" (seco akril na zidu, 5x6 m).

1988. Samostalna izložba i promocija rječnika Fun with words u samoborskom muzeju (prenesena dijelom u Izlog Galerije Ulrich u Zagrebu. Skupne izložbe: Sarajevo – Jugodidakta, Interliber u Zagrebu, Osijek (u više navrata) za obnovu franjevačkog samostana u Tvrđi. Ilustracije za tjednik Listić (KS). Kaptol 9, akrilik „Isus u žitu" (2x1,1 m), inst.J aslice, Pribislavec. Naslikao Križni put namijenjen franjevačkoj crkvi u Samoboru (100x70 cm x14, ulje) radi restauracije postojećeg. Darovan 2009. g. završio u župnoj kući u Šarengradu (namijenjen crkvi u Mohovu).

1989. Samostalna izložba: Zagreb – Galerija Zagreb: „Slikareva svakodnevica". Studijsko putovanje i samostalna izložba akvarela u Alpine Village, Laguna Beach (CA, USA). Skupna izložba: Zagreb – 24. zagrebački salon primijenjene umjetnosti i dizajna (Nagrada salona za vizualni identitet udžbeničke literature). Prihvaćena i započeta suradnja s Hrvatskom bratskom zajednicom (CFU/HBZ) – ilustracije i tekstualni prilozi za dječji dvomjesečnik *Junior magazine* (nastavljena do 1994. g.). Započete pripreme za osnivanje radionice za izradu vitraja pri župi Sv. Križa u zagrebačkom Sigetu, kao i pripreme za izvođenje toga do tada u nas najvećega vitraja od gotovo 400 m^2. Izveo mjerenja svih prozora i započeo izradu nacrta (povećanja skica) autora ak. slikara Josipa Botterija Dinija, čiji je rad prihvaćen na natječaju iste godine. Slikao i montirao „Križni put" (ulje na drvu) u crkvi časnih sestara na Lovretu u Splitu, realizirao dva velika vitraja za franjevačku crkvu u Čakovcu i šest vitraja za kapelu časnih sestara u Metkoviću. Ilustrirao tjednik *Listić* (KS).

1990. Skupna izložba: Split – Muzej hrvatskih starina, ostvarena suradnja s Galerijom Pitman, Washington D.C. (USA), nakon šest mjeseci rada realizirao 4x6 m veliku oltarnu palu za franjevačku crkvu u Windsoru – Ontario, Canada, osobno je otpremio i montirao iste godine. Naslikao tri ulja za crkvu Kraljice mira u Hrasnom, dovršio postavljanje radionice za izradu vitraja u zagrebačkom Sigetu (Sv. Križ) i dovršio povećanja skica J. Botterija. Izveo mural u filijali samoborske župe Lug s temom „Isusovo krštenje" 2,2x1,20 m. Radio ilustracije i tekstove za *Junior magazine* (CFU/HBZ).

1991. Skupne izložbe: Split – I. Salon sakralne umjetnosti i godišnja izložba HDLU Zagreb. Izradio ilustracije za *Junior magazine* (CFU/CFU), skice vitraja za „Križni put" u kapeli Sv. Križa. Sa suradnicima započeo rad na izradi i montaži vitraja u crkvi Sv. Križa (Siget, Zagreb). Asistirali Dalibor Stošić ak. kipar, Branko Ćalović, Marko Sesar i drugi. Do kraja godine podignuto 66 prozora, zapad.

1991. Odlazak na ratište u rujnu 1991. Nastaju ratni dnevnici, Putorisi.

1992. Demobilizacija u travnju 1992. Skupne izložbe: Zagreb – SC: „Pasionska baština" (1. put), u Sigetu u crkvi Svetog Križa montirao dovršen Križni put u vitraju pod umjetnom rasvjetom (70x35 cm x 15 i dva vitraja u samostanu istih dimenzija, Madona s Isusom i sv. Antun) Galerija Zvonimir: „Umjetnici na frontu", Galerija Karas: „Umjetnici na frontu"; Samobor: „Samoborski umjetnici Samoboru". Izradio ilustracije za *Prirodnjački kalendar godišnjih doba* (ŠK) i *Junior magazine* (prilozi SOS za hrvatske gradove).

1993. Nastavljen rad na izradi i montaži vitraja u crkvi Sv. Križa u zagrebačkom Sigetu. Autorski realizirao vitraj – rozetu u franjevačkoj crkvi na Kaptolu. Ilustracije za *Junior magazine* (CFU/HBZ), *Listić* (KS), časopis Škole stranih jezika u Varšavskoj u Zagrebu i Putorisi… Nakon prometnoga udesa u svibnju i bolničkoga liječenja nastavljen rad do završetka izvedbe i montaže vitraja u crkvi Sv. Križa u Sigetu, Zagreb.

1994. Skupna izložba: Zagreb – Zbirka Klementa Lukina. Ilustracije za *Danicu* i *Ponornicu sanja* T. Dorotića, izdanja HKD sv. Jeronima iz Zagreba, udžbenik hrvatskoga jezika za osnovce D. Pavličević (ŠK) i za *Junior magazine* (CFU/HBZ). U Sigetskoj fr. kapeli Sv. Križa izveo oltarni triptih (3x3x1,7 m) na temu krunjenja BDM na nebu, Posljednje večere i Duhova. Naslikao za fratre u Windsoru, Ontario, Canada – Nebeska majka i otkriće Amerike (2x3 m, ulje)

1995. Skupne izložbe: Zagreb – Gliptoteka HAZU: „Samobor u Zagrebu", Etnografski muzej: „Hrvatski Božić", Muzej Mimara: „Homo Homini" (humanitarna izložba UHVDDR). Studijsko putovanje (internacionalna likovna kolonija) u Tokay (Mađarska), restauracija i djelomična rekonstrukcija „Posljednje večere", zidne slike iznad apside župne crkve u Pražnicama (Brač). Izradio studije skica za vitraje crkve Sv. Obitelji u Osijeku i skice za vitraje crkve Svetih Anđela u zagrebačkom Savskom Gaju, skice za Međugorske fratre u Dubravi, skice i studiju vitraja za crkvu Marija majka.

1996. Skupna izložba UHVDDR-a u atriju Muzeja Mimara: „Homo homini". Ilustracije za *Moj Hrvatski II* (Alfa). Restaurirao dva i izradio pet novih vitraja za franjevačku crkvu Sv. Trojstva u Karlovcu.

1997. Samostalna izložba batika kao svjetlosne instalacije: „Stvaranje svijeta" (7x5 m) u samoborskoj crkvi Uznesenja BDM. Izložba s Mihovilom Dorotićem u Galeriji Porat u Pučišćima: „Sačuvajmo baštinu". Skupne izložbe: „Samoborski umjetnici Samoboru" (nakon samoborskog muzeja prenesena i postavljena u Križevcima), Zagreb – Galerija „Idealni grad", postav dijela zbirke Klementa Lukina. Realizirana dva vitraja u franjevačkoj crkvi na Kaptolu. Za Školsku knjigu dovršio udžbenike za gluhonijeme gospođe Ivane Herljević (1–3), koji su tiskani iste godine. Preko HDLU – dvomjesečni studijski boravak u Parizu (Cite des artes – Hrvatski atelier), izradio „Pariški dnevnik". Postavio u samoborskom Taboru 14 ulja na dasci „Križni put" (slikan bez narudžbe), kasnije prenesen 2003. u Ramu (BiH) po fra Nikoli Vukoja. Izradio skice vitraja za kapelu u Sigetu (tri prozora na starozavjetne teme, nije realizirano).

1998. Samostalna izložba: Osijek – Galerinja Waldinger: izložba slika i batika kao svjetlosnih instalacija „Prema svijetlu"; Zagreb – Glavna pošta: „Hrvatski križni put" i ekspozicija 14 pečata za 14 hrvatskih gradova stradalih u ratu. Skupna izložba: Šibenik – Galerija Sv. Krševan: izveo komb. tehnikom „Hrvatski Križni put" za projekt „Studija E" – „Svete dveri Hrvatske". Započet rad na vitrajima za franjevačku crkvu u Našicama, realiziran vitraj u samoborskom Taboru – uz dva veća batika te dva oltarna vitraja za franjevce u Osijeku (tema sv. Franjo i sv. Klara) i jedan vitraj za Žakanje (tema sv. Josip). Radio priloge i karikature za *Samoborske novine*.

1999. Samostalne izložbe: Zagreb – Galerija Idealni grad: „Ekspresija male slike" (120 minijatura) i Božićna izložba ilustracija većega formata u samoborskoj Knjižnici za odrasle. Skupne izložbe: Pečuh (Mađarska), galerija HNK Csopor(t)horda: "Tajkepis"; Zagreb, Petrova: I. susret katoličkih umjetnika; Grafički kabinet HAZU: Trijenale crteža, Etnografski muzej: Izložba kolonije Lekenik; Atrij Muzeja Mimara: „Homo homini". Grafički oblikovao vizualni identitet Drugoga hrvatskoga slavističkoga kongresa u Osijeku. Ilustrirao za Alfu nekoliko naslova (Šenoinog *Prosjaka Luku* i dr.) i neka izdanja HKD sv. Jeronima. Nastavio raditi priloge i karikature za *Samoborske novine*. Posudio u samoborskom muzeju grafičku prešu i počeo suradnju s OŠ Bogumil Toni, s prof. Nadom Adamek i darovitim učenicima. Kroz godinu realizirali i umnožili skupnu grafičku mapu (45 otisaka) i samostalno grafičku mapu „Križni put" u tehnici suhe igle; Našice, u franjevačkoj crkvi realizirano 11 barokiziranih prozora (ukupno 64 m2). Izrađene skice za časne sestre „Kćeri Božje ljubavi" na Kaptolu, za Donji Miholjac, za novu župnu crkvu u Lekeniku, župnu crkvu u Oroslavlju, novu franjevačku crkvu Čakovec jug – sve odbijeno. Izradio skice i nacrte vitraja na temu „Povijest Hrvata" za Hrvatsko veleposlanstvo u Kanadi (nije realizirano).

2000. Samostalna izložba: Pečuh (Mađarska), galerija HNK Csopor(t)horda: „Hrvat u Parizu". Skupne izložbe: Samobor – Samoborski muzej: „Sve samoborske maskerade"; Zagreb – Galerija Klovićevi dvori: „Blago franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda" (izloženo 17 mojih radova); Galerija Petrova: II susret katoličkih umjetnika (tema: „Navještenje"); Galerija Ulrich: „Doživljaj intime", UHVDDR: „Homo homini"; Stari Grad – RudinArt. Sudjelovao na likovnim kolonijama u Neumu, Dubrovniku i Hrvatskoj Kostajnici. Ilustrirao *Englesku gramatiku* Mirjane Vilke (Naklada Ljevak), *Anđeoske priče* Stjepana Licea (KS), *Hrvatski jezik III* (Alfa), pozadine za Zagreb film (S. Junakovića), oblikovao prijedlog knjige snimanja za autorski art crtani film (Gregl – Mujčić) – odbijeno. Izradio skice osnutaka za vitraje u fr. crkvi u Igranima, Kozari Boku (Zagreb), Kašini, za Tužno (kod Varaždina) – sve odbijeno. Izradio skice osnutaka za vitraje u Lovreču i Motičini kod Našica.

2001. Samostalne izložbe: Zagreb, Galerija Izlog (Ulrich – Likum): „Male slike"; Samobor, Knjižnica za odrasle – Božićna izložba. Skupne izložbe: Pariz – Cite international

des artes (HDLU, atelier no. 8115), Zagreb – Dom UHVDR: izložba Kostajničke kolonije, CEKAO – izložba likovnih umjetnika branitelja domovinskog rata; galerija Ulrich: Novogodišnja izložba (tema „Ezekiel, Dat ću vam srce"), atrij Muzeja Mimara: UHVDDR: „Homo homini". Ilustrirao udžbenik D. Sesar za FF ZG, realizirao malu monografiju *Prema Svjetlu* s motivima Međugorskih vitraja i stihovima Stjepana Licea (nakladnik Run-Prom), nekoliko slikovnica od kojih su objavljene *Priče* Side Košutić (KS), udžbenik *Moj Hrvatski IV* (Alfa) i izdanja HKD-a sv. Jeronim. Počeo suradnju sa Zagreb filmom na izradi pozadina za koprodukcijske crtiće Svjetlana Junakovića te izradio više skica i ponuda za vitraje.

2002. Skupne izložbe: Zagreb – UHVDDR u atriju Muzeja Mimara: „Homo homini". Organizacijsko volontranje na ljetnoj multimedijali RudinArt, koja je djelujući do danas prerasla u značajnu kulturnu manifestaciju Staroga Grada na Hvaru. Izradio mnoge skice i studije na natječaju za vitraje u župnoj crkvi sv. Josipa na Trešnjevci. „Križni put" – 14 ulja na dasci prenio u Ramu (BiH), izradio župne zastave za Pražnica (Brač). U Stražemanu po kartonima prof. Hrvoja Ljubića (ŠPU) izveo jedan vitraj. Bio sudionik likovnih kolonija u Neumu, u Hrvatskoj Kostajnici i na Murteru (ostvaren kontakt s višenacionalnom grupom umjetnika Tolerance iz Hamburga).

2003. Samostalna izložba: Hamburg (Njemačka) – Galerija Tolerance: „Male slike". Skupne izložbe: UHVDDR, atrij Muzeja Mimara: „Homo homini"; Stari Grad – multimedija RudinArt. Bjelovar – Gradska knjižnica: promocija *Priča* Side Košutić i izložba ilustracija. Izradio ilustracije za udžbenike iz vjeronauka R. Razum (KS), uredio desetak naslovnica, ilustracije za Alfu (Fizika), ŠK (serija 1–3 dvojezičnih priča V. Anić), samoborski *Haiku zbornik* (MH) itd. Sudjelovao na likovnim kolonijama u Vukovaru, Neumu i Trnovici. Urađen prilog za HTV Sanje Knez s ilustracijama za udžbenike (Pavličević – Dorotić). Snimio i organizirao restauraciju vitraja (iz 1903) u požeškoj katedrali sv. Terezije Avilske. Realizirao vitraje u crkvi Svetih Anđela (Savski Gaj u Zagrebu), u Kuzmici kraj Požege i tri vitraja u fr. Župnoj crkvi u Lovreču. Izradio skice za vitraj u Starom Gradu, Slavonskom Brodu i više prijedloga na različite ponude. Od toga za Velimirovce (bez odgovora), kuriju na Kaptolu (2004. realiziran vitraj s motivom bl. Stepinca uznika). Odradio natječaj pozvanih za ponovno izgrađenu crkvu u Voćinu (prihvaćen rad prof. Bifela), izradio skice vitraja za mrtvačnicu u Starom Gradu (Hvar), realizirano 2004; rozete u fr. crkvi u Slavonskom Brodu, obavio mjerenja i izradio osnutke vitraja za franjevačke župne crkve u Vinjanima i Zmijavcima.

2004. Samostalne izložbe: Zagreb, župa sv. Josipa, prezentacija studija i skica za vitraje, koje su prihvaćene na natječaju. Samobor – dječja knjižnica, promocija s izložbom ilustracija triju dvojezičnih slikovnica V. Anić i Školske knjige. Skupne izložbe: UHVDDR, atrij Muzeja Mimara: „Homo homini" i RudinArt u Starom Gradu. Sudjelovao na likovnim kolonijama u Neumu, Mađarevu, Hrvatskoj Kostajnici, Dubrovniku i dva mjeseca boravio u Parizu (Cite international des artes). Radio ilustracije za *Samoborski glasnik*, *Smib* (ŠK), *Zbornik Haikua* (MH), ilustracije za vjeronaučne udžbenike (KS), Prirodoslovni muzej, *Hrvatski jezik* (Alfu), brošuru Plavi telefon, knjižicu s vitrajima za župu sv. Roka iz Vinjana itd. Realizirani su vitraji za Slavonski Brod (1), Lovreč (rozeta promjera 2,6 m razlistana u križ s motivima četiri evanđelista i njihovim simbolima), u kuriji na Kaptolu (1), Požešku katedralu (novi vitraj iznad ulaznih vrata). Dovršen i montiran niz od 16 vitraja u crkvi, dva okulusa, tri manja vitraja u stubištu župnog stana i dva prozora staklofuzije kod časnih sestara za crkvu sv. Josipa na Zagrebačkoj Trešnjevci. Osnutci za vitraje u Unešiću, skice i nacrti za veliki mural u Oštroj Luci (Brčko, BiH) su odbijeni kao i neke druge ponude.

2005. Samostalna izložba: Hrvatska Kostajnica – Hotel Central (skice i nacrti za vitraje). Skupne izložbe: Zagreb – Muzej Mimara: „Pasionska baština"; Dubrovnik – Galerija Ranjina, Izložba grupe Tolerance; Korčula, grupa Tolerance (novi postav); Stari Grad – RudinArt, Zagreb – atrij Muzeja Mimara, UHVDDR: „Homo homini"; Hrvatska Kostajnica – otvorenje Gradske galerije. Radio karikature za *Samoborski glasnik*, Ilustracije za *Smib* (ŠK), MH – Samobor (*A na stazi ja* J. Prudeusa), objavio uz tekst S. Licea u izdanju KS-a knjižicu *Svjetlost se vraća svjetlosti*. Realizirao vitraje u župi sv. Martina pod Okićem (7 vitraja i darovani okulus), ulazna vrata atrija crkve sv. Josipa na Trešnjevci, tema „Drvo Života" s dodatkom brončanih pupoljaka na vratnicama (staklofuzija), vitraje u Podbablju kraj Imotskoga i skice za različite naručitelje. Realiziran jedan vitraj na temu „Duh Sveti" za časne sestre kod Sinja. Izradio skice niza vitraja na temu sv. Krunice za Vođince (nije realizirano) i više slika sakralne tematike.

2006. Skupne izložbe: Stari Grad – RudinArt, Zagreb (UHVDDR) – atrij Muzeja Mimara: „Homo homini". Sudjelovao na likovnim kolonijama Paunovac, Trnovica, Kraljeva Sutjeska (BiH), Rab, Mađarevo, Hrvatska Kostajnica, Zaprešić i Ploče. Posjetio Asiz. Radio ilustracije za *Smib* (ŠK) i *Danicu* (HKD sv. Jeronima), sudjelovao u izradi grafičke mape Samoborskog muzeja („Samoborsko ljeto"). Realizirao oltarnu palu (triptih 3x3 m) ulje na platnu i montažu u Staševici, tri manja vitraja u Tučepima, dva okulusa za Vinjane, dovršio vitraje za crkvu sv. Martina pod Okićem. Izradio skice osnutaka vitraj za crkvu u Kamenmostu (Imotski) i za župu bl. Alojzija Stepinca u Rakitju kod Samobora.

2007. Samostalne izložbe: Zagreb – Dominikanski samostan u Kontakovoj: uz recital poezije T. Dorotića priredio izložbu motiva sakralne tematike; Bol – Galerija Branislav Dešković: „Raj na Zemlji“ (ulja, minijature); Stari Grad – Galerija Jerolim: izložba akrilika na kartonu „Molitva za RudinArt“; Zagreb – Galerija Učiteljskog Fakulteta: „Likovni humorizam“. Skupne izložbe: Zagreb – Galerija Idealni Grad: 30 autora za 30. obljetnicu; Samobor – Atelier Dujmović: „Samoborski panoptikum“ (B. i M. Dorotić) i Adventska izložba; pristupio ULUS-u – Udruzi likovnih umjetnika Samobora, koja je organizirala likovnu koloniju „Akvareli na skeli“, Otvorena Galerija Samoborskog muzeja: Božićna izložba. Zagreb (UHVDDR) – atrij Muzeja Mimara: „Homo homini“. Zaprešić – Galerija Vršilica: izložba minijatura. Ilustrirao *Skoroskop* J. Prudeusa. Realizirao mali vitraj prigodom ustoličenja biskupa Šaška, pet vitraja za župu Skenderovci, sedam malih vitraja za Požešku Biskupiju, tri lunete za crkvu u Lovreču, dva oltarna vitraja i dva okulusa crkve sv. Roka u Starom Gradu, te vitraj u općini i dva okulusa priv. naručitelja uz mnoge crteže i skice. Sudjelovao na likovnim kolonijama ZILIK u Karlovcu, Vodicama, Erdutu, Mađarevu, Rabu, Pločama, Samoboru i Daruvaru. Naslikao dvije velike kompozicije za Karmel u Brezovici (sliku osnivača bl. A. Stepinca i mural Pravilo reda). Odbijene skice osnutaka za crkvu u Sumartinu.

2008. S dopuštenjem i uz pomoć vlč. Josipa Kuhtića, župnika župe sv. Josipa u Zagrebu osnovao Galeriju Zvonik sv. Josipa, za program studijskih i autorskih izložbi likovnih djela sakralne tematike suvremenih autora. Realizirao (volonterski) godišnji plan pet izložbi s otkupom slika i postavljanjem osnove za stalnu zbirku umjetnina u Zvoniku. Realizirane su samostalne izložbe akademskih slikara Josipa Botterija Dinija, Branimira Dorotića, Davorina Radića, (memorijalne) zbirke Zlatka Šulentića i Danijela Žabčića. Kao član ULUS-a i voditelj projekta organizirao i realizirao I. trijenale hrvatskoga autoportreta u Galeriji Vesne i Zlatka Price u Samoboru (uz potporu Zagrebačke županije i Grada Samobora te uz pomoć kritičara Guide Quiena). S J. Prudeusom priredio izložbe i promocije *Skoroskopa* u Samoboru i Bjelovaru. Skupne izložbe: Izložba ULUS-a u Galeriji Prica, Akvareli na skeli i Božićna u Otvorenoj galeriji Samoborskog muzeja. Sudjelovao na likovnim kolonijama: Rab, Samobor – Akvareli na skeli, Mađarevo, Križevci i Hrvatska Kostajnica. Realizirao niz vitraja za franjevačku crkvu Sv. Obitelji u Osijeku, Jug II po skicama iz 1995. g. i vitraje za župnu crkvu bl. Alojzija Stepinca u Rakitju kraj Samobora. Realizirao dva manja vitraja u Staševici, lunetu iznad ulaza i okulus s likom sv. Franje. Realizirao četiri Evanđelista i rozetu za Kamenmost, darovao mali vitraj sv. Jurja župi Staroga Grada i nacrte (avers i revers) župne zastave s likovima sv. Pape Stjepana i bl. Stepinca. Izradio skice za staklofuziju nadvratka fr. crkve Sv. Obitelji u Osijeku (nije realizirano). Darovao četiri slike župi u Zmijavcima i jednu Križevcima.

2009. Samostalna izložba: Zagreb, Izložbeni salon ŠPU “Izidor Kršnjavi“, Putorisi (25 god. Ilustracije – retrospektiva 4.02.). Skupne izložbe: Zagreb, ULUS u gal. „Mirko Virius“ 22.04.; Zaprešić, izložba Malih formata (Vršilica Novi Dvori 24.05.); Samobor, izložba članova ULUS-a (garaža Samoborček); Stari Grad (Hvar)11.08., X RudinArt. U Galeriji Zvonik sv. Josipa uredio stalni postav sa otkupljenim radovima uz donaciju zbirke Dorotić. Sudjelovao na likovnim kolonijama: Vodice, Hotel Kristina (29.03.), Mađarevo (6.06., „Laudato“); Samobor, Akvareli na skeli (7.06.); Čapljina, Karaotok (6.08.); Čitluk (dani fra Didaka Buntića 7.10.). Odradio promocije ilustriranih izdanja: Čazma (13.03. *Skoroskop* J. Prudeusa); Samobor (21.03. Svakodnevni put Darka Plažanina); Brač – Pustinja Blaca (22.08. „Pustinja jubavi“ Tomislava Dorotića); Samobor (20.11.“Nebeški Malar“ Milana Žegarca Peharnika). Radio stalne priloge karikatura za samoborski Glasnik i fašnički Ričet. Izveo vitraje za crkvu sv. Roka u Starome Gradu na Hvaru (4), u Kapeli u Prigorju Brdovečkom (4), triptih u kapeli crkve Sv. Obitelji, Osijek Jug II. Za franjevačku crkvu u Hrvatskoj Kostajnici realizirao više vitraja. Izveo pripreme za restauratorske radove vitraja zagrebačke katedrale (priprema dokumentacije) kao vanjski suradnik ovlaštene radionice Borisa Milića. U župi sv. Josipa otvoren stalni postav slika s katalogom u za to uređenom Zvoniku i predstavljen javnosti. Izradio skicu osnutka za vitraj za časne sestre u Lužnici (odbijeno); po natječaju za Caritasov Dom za starije u Vrbovcu odradio prijedlog koji nije prošao. Skice realizirao kao grafike (svilotisak „Studia E“); izradio skice vitraja za Podvinje kod Slavonskog Broda (realizirano); prikupio i predao Ministarstvu kulture RH dokumentaciju radi izdavanja Licence stručnog restauratora za vitraje. Projektirao i vodio do postavljanja nove ormariće za tiskovine u auli Zagrebačke katedrale. Postavio, priredio katalog i otvorio izložbu akad. slikara Duška Abramušića (BiH) u galeriji Učiteljske akademije u Zagrebu.

2010. Samostalna izložba: Samobor, Atelier Dujmović, retrospektivna izložba karikatura (7.02.). Skupna izložba: Stari Grad (Hvar), XI RudinArt. Sudjelovao na likovnim kolonijama: Zaprešić, Lužnica (4.06.), Samobor, Akvareli na skeli (6.06.), Pag (17.06.), Sisak (16.10), Ploče (27.11.), Buško blato, Karmel – samostan sv. Ilije (17.12.). Odradio promociju autorski ilustrirane knjige Križe Katinića „Čarolije mora“ (AGM, Zagreb 2010). Izveo vitraje (zapad) u crkvi Blagovijesti na zagrebačkim Vrbanima. Radio stalne priloge (karikature) za samoborski Glasnik i fašnički Ričet. 30.09. od Ministarstva kulture dobio Licencu za stručno zvanje konzervator, restaurator vitraja. Darovao jedan vitraj crkvi u Risvici kod Kumrovca.

2011. Samostalne izložbe: Križevci, Gradski muzej „Slava zasja svemu rodu našemu“ (27.01.); Postira (Brač), gal. sv. Ante – Krunice (18.08.), Zagreb, gal. Hrvatskog slova, Božićna Izložba (6.12.). Skupne izložbe: Zagreb, Zagrebačka skupština, izložba karikatura (9.06.); Čapljina, izložba kolonije Karaotok u gal. Fra Vjeko Jarak (8.08.); Stari Grad, XII RudinArt; Zagreb, Božićna izložba Laudato corde (14.12.), Samobor, Galerija Prica, II Hrvatski trijenale autoportreta. Sudjelovao na likovnim kolonijama: Mađarevo, Laudato (11.06.), Hrvatska Kostajnica, susret generacije (25.06.); Čapljina, Karaotok (4.08.); Jastrebarsko, kolonija Crvenog križa (10.09); odradio promociju autorske zbirke pjesama „Zgubidan“. Realizirao vitraje na vratima sakristije crkve Sv. Obitelji u Trnju, Zagreb; montažu slike „Posljednja večera“ (110x400 cm) za samostan u Imotskom i njene studije u župnoj kući u Staševici; dovršio vitraje u zagrebačkoj crkvi Corpus Domini (Trešnjevka); dovršio još dva niza vitraja (istok i jug) župne crkve Blagovijesti u zagrebačkim Vrbanima na teme „Ribar ljudi“ i niza „Verbum Domini“; završio 1. etapu restauracije vitraja zagrebačke katedrale (sjever) kao suradnik radionice B. Milića. U samoborskoj kući susreta Tabor radi izmjene prozorskih okvira obavljena restauracija vitraja iz 1998. U župnoj crkvi Vratišinec realizirana dva vitraja; u Sveticama kod Pavlina asistirao u izradi i oslikao pozadine župnih jaslica; počeo s radom na skicama osnutaka za crkvu Gospe od zdravlja u Jelsi; odbijene skice za Petrijanec; skinuo izložbu iz Zvonika sv. Josipa, galerije koja je odlaskom župnika Josipa Kuhtića prestala postojati.

2012. Samostalna izložba: Zagreb, Mala galerija Šulentić, Uskršnja izložba s Danijelom Butalom (10.03.). Skupne izložbe: Stari Grad, XIII RudinArt (9.08.); Čapljina, gal. fra Vjeko Jarak, izložba kolonije Karaotok (5.08.); Zagreb, Laudato corde, Božićna izložba (13.12.). Sudjelovao na likovnim kolonijama: Čapljina, Karaotok (1.08.); Lopud sa dubrovačkim umjetnicima (6.10.); u župnoj crkvi Blagovijesti dovršen i montiran oltarni veliki „Križ Golgote“ (6x2,5 m); dovršena restauracija vitraja u Samoboru u Kući susreta Tabor; izveo dva vitraja u crkvi Gospe Lurdske u Zagrebu na grobu fra Ante Antića; odradio četiri natječaja (za crkvu sv. Ćirila i Metoda u Osijeku, župnu crkvu Dobrog pastira u Brestju, Zagreb (Dubrava), župnu crkvu u Stenjevcu, crkvu u Gradini (3 mj. rada, sve odbijeno 2013). Izradio skice i nacrte vitraja za crkvu Gospe od zdravlja u Jelsi i pokrenuo realizaciju. Organizirao i sudjelovao u postavu izložbe Križnog puta prof. ak. kipara Nikole Đaje u kapeli Katoličkog sveučilišta u Zagrebu (30.11); za župnu crkvu u Selcima izradio skice osnutaka za vitraj na temu Križnog puta staklofuzijom. Jedna postaja realizirana za izložbu Pasionske baštine darovana Don A. U. Izradio niz skica osnutaka za vitraje župne crkve u zagrebačkom Remetincu bez odgovora; promjenom župnika vjerojatno su izgubljene. Izradio i predao skice za izradu vitraja župne crkve Dobrog Pastira u Zagrebačkom Brestju i u Stenjevcu, od čega se odustalo. Predao ponudu za nastavak restauriranja vitraja u apsidi zagrebačke katedrale (do danas bez odgovora). 11.04. do 11.05.2012. izgradio kreditom u Labinu Dalmatinskom na očevini supruge Davorke mogući radni prostor 65 m2, stavio pod krov i potpuno ga opremio stvarima iz Bregane. 30.06.2012. preselio sa suprugom u Pražnica na otok Brač.

2013. Samostalna izložba: Pučišća, Uskršnja izložba crteža u Knjižnici Hrvatski skup (20.03); Čitluk, Dani kruha i vina MH (22.09). Skupne izložbe: Zagreb, Pasionska baština, galerija Zvonimir (17.03.); Zagreb, Laudato corde, Božićna izložba. Sudjelovao na likovnoj koloniji Buško jezero, Livno (7.06); Čapljina, Kolonija i izložba Kolonije Karaotok u gal. Fra Vjeko Jarak (3.08.); Stari Grad, XIV RudinArt (9.08); objavljen tekst Dnevnika u Hrvatskom slovu (5.02). U crkvi Gospe od Zdravlja u Jelsi dovršen i montiran niz vitraja. Ilustrirao knjigu Don Stanka Jerčića „Na slapovima Evanđelja“, odradio promociju u Selcima na Braču (11.08.); izradio ilustracije za knjižicu fra Vatroslava Frkina; u franjevačkom samostanu u Zaostrogu realiziran u samostanskoj kapelici vitraj „Stigme sv. Franje“. Za Zagrebačku katedralu izradio nacrt i asistirao kod izrade kovačko bravarske bačve s pumpom za Sv. vodu. Za crkvu Blagovijesti u Vrbanima izradio nacrte za izradu ispovjedaonice s elementima vitraja (nije realizirano). Izradio više prijedloga za obnovu staklenog dijela rozete župne crkve u Selcima na Braču. Slikao Jaslice za Rudinu na Hvaru, sliku za pražničku sv. Krizmu i drugo. Započeo rad na dvije autobiografske knjige (poezije i priča Zgubidan II i crteža Putorisi/ reminiscencije 1983. – 2013.). Ilustrirao zbirku pjesama „Molitvice“ M. Rúfusa objavljenu po Hrv.-slovačkom društvu prijateljstva 2014.

2014. Samostalna izložba nanovo postavljenih vitraja (iz god. 1998) u klaustru franjevačkog samostana u Našicama 7.05. (situacija nakon poduzetih restauracije gotskih elemenata građ. dijelova fasade i prozora i povrata ostakljenih površina u prethodno stanje) u trajni postav. Skupne izložbe: Izložba Branimira, Mihovila i Mislava Dorotića uz koncert i glazbeni recital Domagoja Dorotića u sklopu Bolskog ljeta 12.08.2014. godine. Sudjelovanje s jednim radom na izložbi „Laudata“ u Zadru 2.10. Sudjelovao na III hrvatskom triennalu autoportreta u Samoboru (Gal. Prica, 4.11.) Izradio ilustracije za pjesn. zbirku Milana Rúfusa (prijevod D. Dorotić Sesar u izdanju Društva hrvatsko-slovačkog prijateljstva). Napisao sinopsis za igrokaz „Prva Rudinska opera“! 14.10. Izložba radova „instalacija“ u pučiškoj knjižnici. Započeo rad na Zahvalnicama za izdavača KS (don Antu Šuljića) i Križni put za Staševicu (fra Vinka Prlića). 23.05. predan vitraj kardinalu Bozaniću (dar

zagrebačke Nadbiskupije). Radio karikature za Samoborski „Ričet“ (23.01.).

2015. Skupne izložbe: RudinArt (31.07.), Stari Grad, Potkosa, u sklopu Likovne kolonije Karaotok – Čapljina (govorio prilikom otvorenja). Sudjelovao na Likovnoj koloniji u Vitezu 19.08. Izradio na likovnoj radionici mjesne knjižnice s osmoškolcima O.Š. Pučišća slikovnicu „Moj Brač“, 4.03. postavio izložbu „Instalacija“ u istoj knjižnici, zatim Uskršnju izložbu 10.04. i 5.06. izložbu glagoljice. U Staševici montirao Križni put (18.01.), 12.10. predao skice, prijedlog za izradu vitraja u Svirče na o. Hvaru, izradio naslovnicu za Ladu Lokmer (MH, Samobor), 10.11. predao tekst intervjua M. Pelikanu za Hrvatsko slovo.

2016. Skupna izložba Gal. Laudato (sliku „Ece homo“ nakon izložbe darovana samoborskim franjevcima); sudjelovao na likovnim kolonijama: 22.06. Neum; 3.08. Čapljina – Karaotok (s izložbom u Potkosi); 7.08; RudinArt-Stari Grad; 17.08.Vitez; održao likovnu radionicu u knjižnici Pučišća. Izradio s djecom i dječjim radovima slikovnicu „Pučišća, moje misto“ uz dvije izložbe (21.01. i 23.02.) knjižničkih „instalacija“. Dovršio slikovnicu „Diva Grabovčeva“ za MH Čitluk. Odobrenjem Ministarstva kulture RH 20.04. produljena valjanost Licence restauratora vitraja na pet godina. Predao (9.03.) ponudu s osnutcima vitraja za crkvu Dobrog pastira u zagrebačkom Brestju. Izradio i predao nove skice za župu „Marija, majka crkve“ u ZG Trnovčici, nove skice i ponudu za izradu cjelovitog rješenja vitraja crkve sv. Ćirila i Metoda u Osijeku, skice mozaika za kapelu pastoralnog centra u zagrebačkim Sesvetama (nije realizirano). Dovršio niz vitraja i montažu istih u župnoj crkvi mjesta Svirče na Hvaru. Izradio skice i započeo izradu oltarnog trodjelnog poliptiha s dva vitraja za filijalnu crkvu Svih Svetih u Promajni.

2017. Sudjelovao na skupnim izložbama: Salonu suvremene sakralne likovnosti „Ivo Dulčić“ u Splitu, IV trijenalu autoportreta u Samoboru (gal. Prica 5.09.). Sudjelovao na likovnim kolonijama uz izložbe: 5.08. Potkosa, kolonija Čapljina, 10.08., RudinArt – Stari Grad, 16.08., koloniji Vitez, Galerija Ovnak, 23.06., kolonija Slavonski Brod. Dovršena (3.04.) montaža oltarnog poliptiha u Promajni (3 oltarne slike i dva vitraja). Započeo rad na slici za HVIDR-u „Južni potez“ i isporučio jedan (probni) vitraj za crkvu sv. Ćirila i Metoda u Osijeku.

2018. Više skupnih izložbi u org. Gal. Laudato. Izložba akvarela u Slavonskom Brodu, RudinArt (9.08.). Sudjelovao na likovnim kolonijama: 31.05.kolonija Zadar, 1.08. Kolonija Čapljina s izložbom u Potkosi; 22.08. kolonija Vitez s izložbom u gal. Ovnak. Izradio predloške za kalendar Samoborske knjižnice. Započeo rad na skicama osnutaka za vitraje crkve Gospe Snježne u Osijeku. Započeo skupljati građu za monografiju B. D. pod pokroviteljstvom ogranka MH Samobor.

2019. Skupna izložba: Salon suvremene kršćanske likovnosti „Ivo Dulčić“ u Splitu. Rad na izradi vitraja za crkvu Gospe Snježne do montaže u Osijeku iste godine. Za Pastoralni centar sv. Josipa u Postirama na Braču realizirao s M. Dorotićem kompoziciju sv. Obiteji. Ministarstvo kulture RH odbilo sufinancirati monografiju B. D. autorskog tima S. Špoljarić, Danijel Žabčić i drugi.

2020. Za Pastoralni centar župe Svih Svetih u Sesvetama dovršen Križni put, ulje na dasci 70x90 cm x 14; dovršeno 8 manjih vitraja za Majur, filijalnu franjevačku crkvu sv. Mihovila kod Hrvatske Kostajnice.

Ovaj CV nije ni temeljit ni potpun, ali daje uvid u svakodnevicu slikara „slobodnjaka“ u posljednjih tridesetak i nešto godina. Koji je to dio biografije? Ova monografija obuhvaća samo sakralni dio autorovog rada, kaptira isječke ukupnog opusa, nečega što je bez namjere ujedno početak i sredina i kraj stvaranja. Teško je reći. Kraj za poduhvate koji iziskuju fizički napor, početak za onaj rad koji je rezultat fermentacije duha. Ono svakako ne znači povlačenje crte i odustajanje od aktivnosti. Naprotiv. Smisao rada jest učiniti svoj svijet boljim mjestom, usprkos naopakim vremenima. Integralnu priču, složeniju i kompleksniju morat će složiti netko drugi. Možda objektivniji. Kako nam je jednom kao studentima rekao profesor Matko Peić – „Na vama je da radite svoje, a netko drugi neka se o tome djelu brine i misli“. Avantura je počela i valja tjerati svoje, pronaći u tome zrno radosti i za sebe i za druge, opravdati poslanje za koje smo stvoreni. Svakako da bez pomoći obitelji, osobito supruge i mnogih suputnika, prijatelja, kolega, majstora, klerika, svih supatnika i suradnika koje je nemoguće nabrojiti i kojima od srca zahvaljujem dijeleći s njima zasluge za sve učinjeno, ne bi bilo ni ovog prikaza dijela odrađenog i minulog rada. U često ponovljenom izrazu „realizirano“, podjednako kao i u onom „odbijeno“ krije se nebrojeno susreta, kilometara, mjerenja, smrzavanja, strahova ali i radosti. Sve to i još više dijelio sam s obitelji i majstorima. U zadnjih dvadeset godina osobito se mogu zahvaliti potpori i povjerenju braći fratrima, mnogim svećenicima i posebno meštru Borisu Miliću uz čiju pomoć i u čijoj su radionici gotovo svi moji vitraji osim onih sigetskih ugledali svijetlost dana.

B.D. 2020.

Umjesto zahvale

Teško da bih mogao u kratkom osvrtu nabrojiti sve one kojima sam se dužan zahvaliti na potpori, povjerenju, strpljivosti, kako profesionalnim suradnicima tako i djelatnoj pomoći prijatelja. Njihovoj ustrajnosti podjednako dugujem nastajanje ove knjige. Suputnika, suradnika pa i supatnika čija me prisutnost hrabrila na ovom putu nije nikad nedostajalo. Od kruga najbliže obitelji, profesora i kolega po struci, majstora svih specijalnosti umjetničkih obrta do ljudi spremnih na rizik u ponekad čistom eksperimentu. Tako od skelara i fizikalaca, do fotografa i ministranata. Ono što nas je u zajedničkom trudu nosilo cilju, predanost je darivanju za svoje bližnje, svijest o Božjoj prisutnosti. Iznevjeriti to milošću darovano zajedništvo, bilo bi svetogrđe. Pa i onda kad baš i nije bila neka sretna ura, našao bi se odnekud novi „Šimun Cirenac" za ponijeti „Križ". Makar kroz blagoslov ili „udovički novčić, ali uvijek s čistom nakanom i vjerom u dobro. Primajući sve te blagoslove i gledajući na sve kao poziv i zvanje, radio sam najbolje što sam umio, zahvalan za pružene prilike. Neka mi ne bude zamjereno da ovm hvalospjevu ne dajem imena. Dovoljno je reći da sam ne bih ništa učinio. A mogućim kritičarima jednako hvala na podstreku da je moguće i potrebno nastojati biti bolji. Biti bolji meštar i bolji čovjek.

Branimir Dorotić

U Pražnicama na Braču, 25. 3. 2021. godine

BRANIMIR DOROTIĆ Prema svjetlu